6 ŞUBAT 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

Tariş'te Neler Oluyor?

ERDİNÇ GÖNENÇ'LE KONUŞMA

YAZISI 3. SAYFADA

Yeni bir paket hazırlayacağını ileri süren

TÜRK-İŞ'in zamlar konusunda henüz bir teşhisi yokmuş

● DİSK'in eylembirliği çağrısına TÜRK-İŞ "hayır" dedi

ANKARA (ANKA)

Kısa adı Türk-İş olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu İcra Kurulu tarafından dün bir bildiri yayınlanarak DİSK'in genel grev çağrısına Türk-İş'in kesinlikle katılmayacağı açıklandı.

TEŞKİLATA GENELGE GÖNDERİLDİ.

Türk-İş İcra Kurulu bildirisini bir basın toplantısıyla açıklayan Genel Sekreter Sadık Şide, İcra Kurulu nun geç saatlere kadar süren toplantısı sırasında DİSK'in çağrısının ele alındığını belirtti ve bu kararın oluşturulması sırasında rahatsızlığı nedeniyle İstanbul'da bulunan Genel Başkan İbrahim Denizci er'i nde onayının alındığını kaydetti.

Genel Sekreter Şide İcra Kurulu'nda DİSK'in eylem birliği çağrısına "kesinlikle hayır denilmesinin" kararlaştırıldığını belirtti ve dün sabah konfederasyona bağlı kuruluşların genel başkanlıklarına birer genelge gönderilerek, DİSK'in yapacağı herhangi bir eyle-

(Devamı 7. Sayfada)

Kazan: "Hükümet İMF ve AET'nin emrine boyun eğdi"

● MSP Genel Başkan Yardımcısı "Bu hükümetin akıbeti Ecevit Hükümeti'nin akıbetine gidiyor" dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

Direnişteki Mensucat Santral işçilerini desteklemek amacıyla TÜRK-İŞ üyesi

5 bin deri işçisi 4 saat işi bıraktı

● CEVİZLİ TEKEL FABRİKASI'NDA ÖNCEKİ GÜN 67 KİŞİNİN GÖZALTINA ALINMASINDAN SONRA BİR İŞÇİNİN DAHAGÜVENLİK GÖREVLİLERİ TARAFINDAN GÖTÜRÜLDÜĞÜ BİLDİRİLDİ. HALK EKMEK İLE EDİP İPLİK FABRİKASINDA DA DİRENİŞ SÜRÜYOR.

Türk–İş'e bağlı Teksif Sendikası üyesi işçiler, işten ayrılan arkadaşlarının tekrar işe alınması için Mensucat Santral'da direnişe geçti (FOTOĞRAF: İSMET YAŞAR)

HABER MERKEZİ

İstanbul Kazlıçeşme'de bulunan Mensucat Santral Fabrikası'nda 5 bin 500 işçinin işverenin çok sayıda işçi çıkarması üzerine başlattıkları direniş sürerken, dün TÜRK–İŞ'e bağlı Deri–İş'sendikası üyesi 4 bin 500 işçi Mensucat Santral işçilerini desteklemek amacıyla işi bıraktılar.

İşi bırakarak fabrikalardan çıkan deri işçilerini polis ve jandarmanın dağıttıkları gözlendi. Öte yandan Mensucat Santral işçilerinin direnişlerini sonuna kadar yanında olduklarını belirten işçiler dün yaptıkları direnişin uyarı niteliğinde olduğunu, bunun süresiz direniş şekline dönüşebileceğini bildirdiler. Bu arada Kazlıçeşme halkının Mensucat Santral işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla semtte kepenk kapatma eylemine girişecekleri öğrenildi.

Şabanağa'da bulunan bir fırın dün Mensucat

(Devamı 7. Sayfada)

MESS Başkanı da telaşlandı

İşverenler DİSK'in çağırısını "ideolojik" ve "gizli" buldu

MESS Genel Başkanı Şükrü Er

HABER MERKEZİ

İşveren örgütleri sözcüleri dün yaptıkları açıklamada DİSK'in geride bıraktığımız hafta içinde Ören'de Genişletilmiş Başkanlar Konseyi toplantısında aldığı genel grev kararını eleştirdiler. MESS Başkanı Şükrü Er, "Bu tahrikler, alınan cesur tedbirleri geçersiz kılmaya yönelik bir propagandadır" derken, TİSK Başkan Vekili Refik Baydur DİSK'in devleti sendikal hak ve özgürlüklere müdahale etmeye zorladığını ileri sürdü.

DİSK'in geçtiğimiz hafta Ören'de yaptığı toplantıda alınan genel grev kararına karşı bir açıklama yapan Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) Başkanı Şükrü Er, ekonomik bunalım üzerine ciddi kararlar alındığı bir dönemde DİSK'in genel grev çağrısının "tamamiyle ideolo-

(Devamı 7. Sayfada)

AET, Türkiye'nin ihracat ürünlerine "Çift taraflı denetim" uygulamayı öneriyor

ANKARA (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu Dışişleri Bakanları'nın, Türkiye'nin AET ülkelerine yönelik sanayi ürünleri ihracatında, başta Tekstil olmak üzere, "haksız rekabet" durumlarının doğduğunu ve bunun önlenmesi için Türkiye'nin ihracatına "çift taraflı denetim' uygulaması olanaklarının araştırılmasını bekleyecekleri bildirildi.

Tekstil ürünlerinden pamuk ipliği ihracatında, AET, "Çift taraflı denetim" uygulamasını doğrudan ihracatçılar ile ilişki kurarak gerçekleştir-

(Devamı 7. Sayfada)

GÖSTERİLER YAYGINLAŞIYOR

Fatsa'da zamlar protesto edildi

HABER MERKEZİ

Devalüasyondan sonra yapılan zamlara karşı halkın tepkileri her gün ge-

(Devamı 7. Sayfada)

Fatsa'da bir grup iki ayrı yönden yürüyüşe geçerek zamları protesto eden sloganlar attı.

DEVRİMCİ VE İLERİCİLERİN BİRLİK İÇİNDE OLMASINI İSTEYEN

TYS, DİSK'in genel grev çağrısını desteklediğini açıkladı

● TYS 2'NCİ BAŞKANI CEYHUN VE GENEL SEKRETERİ BEHRAMOĞLU, BASKI VE SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞINI SÖYLEDİLER.

Türkiye Yazarlar Sendikasının (TYS) DİSK'in genel grev çağrısı ile "Üçlü Çağrı'yı desteklediklerı açıklandı.

Türkiye Yazarlar Sendikası 2. Başkanı Demirtaş Ceyhun ile Genel Sekreter Ataol Behramoğlu dün yaptıkları ortak açıklamada tekelci burjuvazinin egemenliğine karşı sürdürülen ayrı ayrı çabaların bütünleştirilmesini isteyerek şöyle dediler:

"Ülkemizi emperyalizmin uyduluğuna iten aralarında üyelerimizin de bulunduğu geniş emekçi yığınları, orta tabaka katmanlarını yoksulluğa sürükleyen ve bu yöndeki amaçlarına rahatça ulaşabilmek için faşist bir dikta oluşturma girişimlerinin hızlandıran tekelci burjuvazinin egemenliğine karşı ülkemizdeki ilerici demokrat yazarların, tüm yazı emekçilerinin meslek örgütü olan Türkiye Yazarlar Sendikası, DİSK'in Ören toplantısında aldığı direniş ve eylem birliği kararlarını daha önce TSİP Birlik Dayanışma ve Devrimci Demokratlar'la yapılan eylem birliği çağrısını. TİP'nin TÜRK–İŞ'e bağlı ilerici sendikaların, çeşitli demokratik örgüt, parti ve

(Devamı 7. Sayfada)

Denizcilik Bankası şehir hatlarında fiyat indirimi yapmayacak

HABER MERKEZİ

Denizcilik Bankası A.Ş. yetkilileri şehir içi vapur hatları bilet ücretlerinde herhangi bir fiyat indiriminin yapılmayacağını açıkladılar.

Kendisi ile görüştüğümüz ve adının açıklanmasını istemeyen bir yetkili, belki mart ayında bir in-

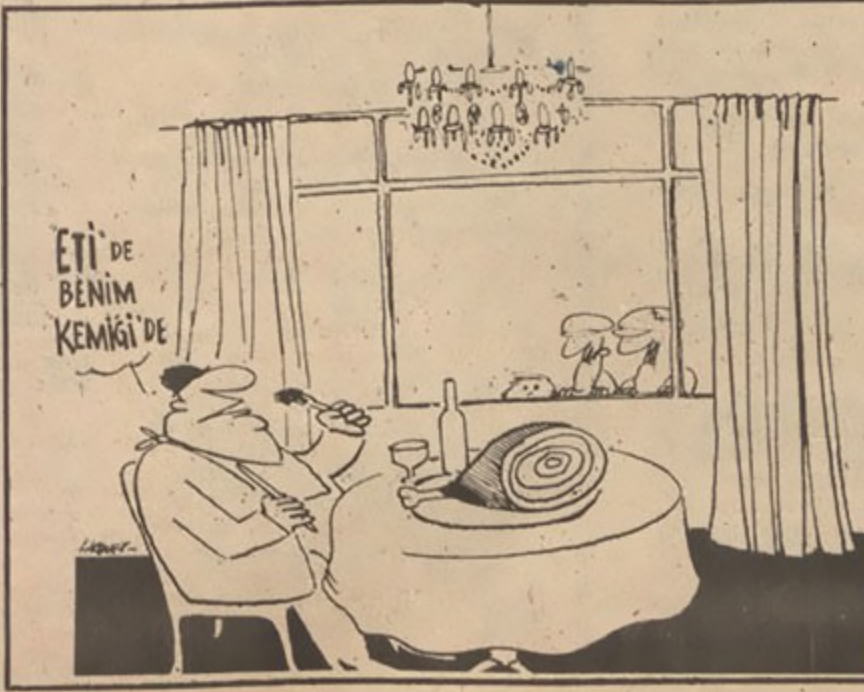
(Devamı 7. Sayfada)

İran'ın yeni Devlet Başkanı Beni Sadr göreve başladı

TAHRAN (AA)

İran'ın ilk Devlet Başkanı Ben-i Sadr, İran halkına bir çağrıda bulunarak görevine başladı. İran'ın yeniden kalkınmasını sağlamak için çalışmaları gerektiğini söyleyen Sadr, şu anda ül-

(Devamı 7. Sayfada)

Halk yarım kilo et bile alamıyor

Kasaplar: Bu gidişle dükkanları kapatacağız

● Ilgililer et fiyatlarının Mart'tan sonra daha da artacağını söylüyor

HABER MERKEZİ

Son zamlar, devalüasyon ve ekonomik önlemlerden sonra özellikle dana ve sığır etinin de yüzde 40 oranında zam gördüğü bildirildi. İlgililer mart ayından sonra büyük baş hayvan fiyatlarında artışın et fiyatlarını daha da yükselteceğini söylediler.

Son zamlardan sonra et çeşitlerinin eski ve yeni fiyatları şöyle:

	Eski Fiyat	Yeni Fiyat
Kıyma	250 TL.	280–300 TL.
Dana kemiksiz	250 "	280–300 "
Izgaralık etler	280 "	300–320 "
Biftek, nuar antrikot	280 "	330–350 "
Bonfile	300–350 "	400–450 "

Kasaplar ciğer ve tüm sakat at fiyatlarında % 10 ile 15 arasında artış olduğunu belirttiler. Buna göre bir takım dana ciğeri 220 liraya, koyun ciğeri takımı 260 liraya yükseldi.

Yetkililer mart ayından sonra et fiyatlarında beklenen artışın bu dö-

(Devamı 7. Sayfada)

Yunanistan'da 600 bin çiftçi greve gitti

ATİNA (AJANSLAR)

Yunanistan'da 600 bin kadar çiftçi ürünlerine daha yüksek fiyat verilmesi ve emekli ücretlerinin üç kat arttırılması gibi taleplerle greve gittiler. Çiftçilerin her türlü çalışmayı durdurması üzerine Yunanistan'ın her yanında tarımsal ürünlerin satışları durdu ve pazarlar açılmadı. Çiftçiler talepleri kabul olunana dek eylemlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

Yunanistan'daki çiftçi grevinin altı gün süreceği bildirildi. Öte yandan Yunanistan'da büyük bir yaygınlık kazanan grevlerin sürdüğü, bu arada 32 bin banka memurunun giriştiği grev eyleminin dördüncü haftasını doldurduğu açıklandı. Banka grevinde iki tarafın uzlaşma olasılığının olmadığı belirtildi. Banka memurları ücretlerinin arttırılmasını ve çalışma

(Devamı 7. Sayfada)

Kıbrıs'ta ekmeğe bir ay içinde 2 kez zam yapıldı

LEFKOŞE (AJANSLAR)

Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde zam paketleri zinciri devam ediyor. Yeni açılan zam paketinde ekmek ve kahve zammı da yer aldı.

Ticaret, Sanayi ve Kooperatifler Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, 700 gramlık esmer ekmek 5 liradan 7 liraya, beyaz ekmek ise 8 liradan 10 liraya çıkarıldı. Okkası 580 lira olan öğütülmüş kahvenin fiyatı ise 800 TL olarak saptandı.

Böylelikle son bir ay içinde ekmek ve kahveye

(Devamı 7. Sayfada)

Kasaroğlu TRT hakkında soruşturma açılmasını istedi

HABER MERKEZİ

TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu, CHP Sivas Milletvekili Orhan Akbulut'un önceki gün kendisine çektiği telgraftaki iddiaların ihbar kabul edilmesini ve Cumhuriyet Savcılığı'nın TRT Hakkında soruşturma açmasını istedi.

Kasaroğlu, Cumhuriyet Savcılığı'na yaptığı başvurusunda CHP'li Orhan Akbulut hakkında da dava açılmasını istediğini bildirdi. Kasaroğlu dilekçesinde telgrafta yer alan "İtham"ların hangi konuları içerdiğinin anlaşılmadığını bildirdi.

Bilindiği gibi CHP Sivas Milletvekili Orhan Akbulut, TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğluna önceki gün çektiği telgrafta, haberlerde partizanlık yapıldığını iddia ederek, "Karataş'ın TRT'si bile daha onurluydu" demişti.

Enerji politikasının öz kaynaklara yönelik olması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Jeoloji Mühendisleri Odası'nın düzenlediği 2. Bilimsel Teknik Kongresi'nin ilk günü "Türkiye'nin hidroelektrik potansiyeli ve yararlanma politikası" paneli yapıldı.

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün yönettiği panele EMO adına Bülent Damar, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi adına Tuncer Güvensoy, DSİ adına Ahmet Ünver, TEK adına Sevinç Kıcıman, Jeoloji Mühendisleri Odası adına Deniz Genç ve Ege Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nden Prof. Dr. Ünal Öziş katıldılar.

Panele katılan konuşmacılar, su kuvvetinin (hidroelektrik enerji) büyük bir doğal kaynak niteliği taşıdığını, yenilenmesinin herhangi bir masrafı gerektirmediği bu potansiyele sahip olma konusunda Türkiye'nin oldukça şanslı oldu-

(Devamı 7. Sayfada)

MALATYA BAĞIMSIZ BELEDİYE BAŞKAN ADAYI

Remzi Aslan'ın propaganda çalışmaları engellendi

Malatya Belediye Başkan adayı Remzi Aslan

ANKARA (DEMOKRAT)

Malatya Bağımsız Belediye Başkan Adayı Remzi Aslan'ın yasal propaganda çalışmaları güvenlik kuvvetleri tarafından engellendi.

4 Şubat günü saat 15 sıralarında bağımsız aday Aslan'ın yasal bildirilerini dağıtan yaklaşık 400 kişilik bir gruba tekel tütün fabrikası civarında barikat kuran güvenlik kuvvetleri engel oldu.

Bu sırada grubun üzerine yanlarından geçen bir arabadan bomba atıldı.

Patlamadan hemen sonra bildiri dağıtan grubu dağıtmak için harekete geçen güvenlik kuvvetlerinin cop ve silah kullandıkları gözlendi.

Bu arada Bağımsız Belediye Başkan Adayı Remzi Aslan'ın bildirilerini dağıtan bir başka gruba da genellikle MHP'lilerin bulunduğu bir kahveden taş atıldı.

İstanbul'da bir devrimci öldürüldü

● ANKARA'DA FAŞİSTLER BAYINDIRLIK BAKANLIĞI'NI BASMAK İSTEDİ.

● ADANA'DA İKİ KİŞİ SİLAHLA YARALANDI.

● GİRESUN'DA TİP İL YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN DÜKKANI FAŞİSTLERCE BOMBALANDI...

● MERSİN CEZAEVİ'NDE MAHKUMLAR 6 SAAT SÜREN DİRENİŞLERİ SIRASINDA CEZAEVİ MÜDÜRÜNÜ DE REHİN TUTTULAR.

● ADANA MÜHENDİSLİK YÜKSEK OKULU'NDAN 27 ÖĞRENCİ SIKIYÖNETİM BÖLGESİ DIŞINA ÇIKARTILDI.

● ESKİŞEHİR'DE SOL GÖRÜŞLÜ 4 KİŞİ TUTUKLANDI.

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Doğru mu?

Bilindiği gibi çeşitli fakülte ve yüksek okullarda –Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri adına– "Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlığı"na (F.Y.O.) bağlı olarak askeri öğrenciler okutulmaktadır.

F.Y.O. öğrencisi olabilmenin iki ön koşulu Atatürk ilkelerine bağlılık ve herhangi bir parti ya da siyasi kuruluş ile ilişki kurmamaktır.

F.Y.O. öğrencileri, İstanbul'da Sarayburnu'nda Askeri İnzibat Jandarma Komutanlığı sınırları içindeki yeni binalarda yatılı olarak kalmaktadırlar.

Edindiğimiz bilgiye göre:

Askeri öğrenciler iki yüz ile üç yüz arasında bir sayıdadır. Öğrencilerin iki yüz kadarından arta kalanlar MHP yanlısı kimselerdir. Aralarında birkaç yıl üniversitede okuyup, çeşitli eylemlere katılmış ülkücü militanlar da bulunmaktadır. Bu durum MİT raporlarıyla da saptanmıştır. (İki yıl önce, o zaman karacıların kaldığı Kumkapı Yurdunun komutanı, bu tür öğrencilerden onikisinin atılma işlemlerini tamamlamış, ancak bir süre sonra görevden alınmış ve sözü geçenler, askeri öğrenciliklerini bugüne dek sürdürmüşlerdir).

Bugün Sarayburnu'ndaki F.Y.O. Yurdu, MHP yanlısı öğrencilerin baskı, tehdit ve saldırıları altındadır. Bu kişilerin ellerinde zincir, falçata, bıçak vb. vardır. Ayrıca, yurtta silah bulundurdukları ve özellikle Cankurtaran bölgesinde eylemlere katıldıkları söylenmektedir.

F.Y.O. Yurdunda saldırı, kavga, sataşma olayları birbirini izlemektedir.

20 Kasım gecesi Öğrenci Gazinosunda yer alan saldırı bu olayların en önemlisidir.

20 Kasım gecesi, her akşam saat 20'de kapatılan Gazino – nöbetçi subayının izniyle TV'de haberleri izlemek üzere– açık bırakılmış ve yine saat 20'de sıcak su verilmiştir. Böylece hem öğrencilerin topluca bir arada bulunması sağlanmış, hem de –bir bölümünün yıkanmaya gitmesiyle– MHP'li olmayan öğrencilerin sayısı azaltılmıştır. Bu arada tümü gazinoda bulunan ülkücü öğrencilerin teki yıkanmaya gitmemiştir. 20.30'da küfür ve sataşmalar başlamış ve 20.40'ta militanlarca şişe, sandalye, muşta ve palaska ile dört beş koldan saldırıya geçilmiştir.

Çıkan kavgayı nöbetçi subayı elinde tabanca, silahlı erlerin yardımıyla, ancak bastırabilmiştir. Kavga sonu birçok öğrencinin kafası gözü yarılmış, birinin kaşı patlamış ve oniki öğrenci rapor almıştır.

Aynı gece komutan olay yerine gelmiş ve yüz elli kadar öğrencinin ifadelerini almaya başlamıştır. İfade işlemi bir hafta sürmüş, bir kısım öğrenciler hapsedilmiş (çoğu dayak yiyenler), dokuz kişi mahkemeye verilmiştir.

Ancak, olay mahkemeye –siyasi yönüne değinilmeyerek– 1. sınıf öğrencilerinin üst sınıf öğrencilerine karşı gelmeleri ve selam vermemeleri biçiminde yansıtılmıştır. Ve aradan iki ayı aşkın bir süre geçmesine karşın mahkemenin ne zaman başlayacağı belli olmamıştır.

Bu durumda, ülkücü militanların saldırganlıkları artmış ve öğrencilerin büyük çoğunluğu can güvenliklerinden endişe eder hale gelmiştir.

Ne dersiniz? Edindiğimiz bilgiler yanlış mı?

TARTIŞMA ALANI

1980 bütcesi ve sendikasız kamu görevlilerinin ücretleri hakkında TMMOB'nin görüş ve önerileri

Ekonomik sorunlarımız, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla çözümlenecek

TEOMAN ÖZTÜRK

Mühendis ve mimarlar olarak bir parçasını oluşturduğumuz, sendikasız kamu çalışanlarının sayısı 1.5 milyona yakındır. Kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı dünyada 6 ülkeden biri olan Türkiye'de yüzbinlerce kamu çalışanı toplu sözleşmeli, grevli sendikal haklar için mücadele etmektedirler. Yüzbin dolayında mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, memur ve işçinin katıldığı 19 Eylül eyleminde, kamu çalışanları mücadelede kararlı olduklarını kesin bir biçimde ortaya koymuşlardır.

Bir yandan, birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun işsizliğin ve pahalılığın, öte yandan, aynı zamanda faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, zaten sınırlı olan özgürlükleri baskı yasalarıyla tümden ortadan kaldırma uygulamalarının kol gezdiği, binlerce mühendis, mimar ve memurun karakış ortasında sürgün edildiği bugünün Türkiye'sinde, verecek hiçbir şeyi kalmayan emekçi halktan ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlardan "özveri" istenmesini kabul etmiyoruz.

Geçtiğimiz yıl enflasyon % 100'e varmışken, son yapılan % 50'lik devalüasyon ve çimentodan demire, şekerden tekel ürünlerine, akaryakıttan gübreye değin birçok mala % 500'e varan oranlarda yapılan zamlar, hayat pahalılığını başdöndürücü boyutlara ulaştıracaktır. Çalışanların demokratik mücadelesini önlemek amacıyla çıkarılan baskı yasalarını, çalışanların yaşama hakkını ortadan kaldıran devalüasyon ve zamların izlemesi, kuşkusuz bir rastlantı değildir.

Bir süre önce katsayının 16'dan 22'ye yükseltileceği açıklanmıştı. Bu açıklamayı izleyen fiyat artışları, katsayının 22'ye yükseltilmesinin getireceği artışları, bir anda geçersiz kılmıştır. Şimdi yapılan son zamlara karşın, siyasal iktidarın sözcüleri katsayının 22'den daha yükseğe artırılmasını, devlet bütçesinin olanak vermeyeceği gerekçesiyle önlemiştir. Oysa, son ekonomik uygulamalarla, gümrük vergileri % 25'ten % 1'e indiri-

(Devamı 4. Sayfada)

HAFTALIK

İpekçi'yi "Öldürmek"

Muzaffer ERDOST

İpekçi'nin katilinin yerini bildirene, yakalatana ya da yakalayana, Türkiye Gazete Sahipleri Sendikası beş milyon, Milliyet gazetesi sahibi Karacan bir milyon ödül koyuyor. İpekçi'nin katili yakalanıyor, bu bir "faşist"tir. Katil bir süre sonra cezaevinden kaçırılıyor; cinayet "sağcı"lar tarafından işlendiğinden olsa gerek katilin yakalanması için, bu kuruluşlardan ses çıkmıyor.

İpekçi öldürülüyor. Ertesi sabah İstanbul'un bazı büyük gazeteleri şaşırtma haberleri hemen kamuoyunun zihinlerine şırınga ediyor: İpekçi'yi öldüren sağcı bir örgüt de olabilir, solcu bir örgüt de...Ve terazinin ibresi, solcu örgütlere doğru eğdiriliyor. İpekçi'nin öldürülmesini, Ecevit iktidarını düşürmek için bir araç olarak pompalayan kasıntı suratlar, cenaze töreninde. "Bu kanlı suikast Türk demokrasisine yönelmiştir" diyen MHP Genel Başkanı ise, olayların perdesi biraz aralandığı sırada, olayın bir ermeni örgütü tarafından işlendiği izlenimini yaymaya özen gösteriyor.

İpekçi'nin katili yakalanıyor. Siyasal kimliğini ve dolayısıyla emir aldığı merkezi saklamaya çalışıyor. Ama, cinayeti işledikten hemen sonra, Aksaray'daki MHP il binasının bulunduğu bir odada, cinayet işlediği tabancayı bir başkasına verdiği, olayla ilgili haberleri aynı binada bulunan ÜGD lokalinde izlediği, bir başka deyişle siyasal kimliği açığa çıkıyor.

Ankara ve İstanbul askeri cezaevleri, 12 Mart dönemi deneyimleriyle, güvenlik açısından donatılmış, günde dört kez yoklama yapılan cezaevleridir. Ama, her nasılsa, İpekçi'nin katili, cumayı cumartesine bağlayan gece kaçırılıyor, ve ancak pazar günü, koğuş arkadaşlarından biri tarafından Ağca'nın koğuşta bulunmadığı söylendikten sonra, kaçırıldığı anlaşılıyor. Tam da, hükümet ettiği 14 günlük süreyi,hükümet sorumluluğu "dışında" saymaya özel bir özengösteren Demirel'in güvenoyu almasından birkaç saat önce. Ve her yangına körükle giden MHP'den ise hiç bir ses çıkmıyor.

İpekçi'nin gazetesi ise bir yarışma ve Gazeteciler Cemiyeti'de) bir seminer düzenliyor. Konu: "Türkiye'de Terör". Seminere katılanların dilinde ise tek bir sözcük vardır: "terör".

Sözcükler bazan pek büyük bir önem kazanır. Eğer, şeylerin adını doğru koymazsanız, bazan bir ülkenin, bir halkın "yazgısı"na hükmeder duruma gelir bu sözcükler. Nitekim, olayların, cinayetlerin, sabotajların, toplu kırımların gerçek adı, Türkiye'de egemen güçler tarafından ve kasıtlı olarak doğru konmamıştır. Bugün de, İpekçi'nin katilinin siyasal kimliği bilinirken, cinayette ilişki kurduğu çevrenin siyasal kimliği ve içli-dışlı olduğu örgütler bilinirken, olay, özünden saptırılarak, "terör" ve "anarşi"ye indirgenmiştir. Bundan da öte 'sağcıların cinayet işlemediği" ilkesine sıkı-sıkıya sarılan bir siyasal iktidarın temsilcileri, İpekçi olayında da, sahnede ön plana çıkarak, İpekçi'nin öldürülmesinin bedelini "anarşi" ve "terör" örtüsü altında, devrimci ve demokratik hareketlere ödetmek için, "millet"in onayını almak çağrısını yinelemektedirler. Bu nedenledir ki, kavramlar ve terimler üzerinde bir kez daha durmak önem kazanıyor.

Kuşku yok ki, İpekçi'nin öldürülmesi olayını, "terör"unsurundan soyutlamak olanaksızdır. Ama "terör", anarşizmin başvurduğu bir yöntem olduğu gibi, faşizmin özünü belirleyen yöntemlerden de biridir. Belirli bir merkezden özel savaş kurallarına göre yönetilen faşist hareketler, kademeli olarak, (1) düzenli-olmayan savaş(2) psikolojik savaş ve (3) ayaklanma hareketleri uygulama alanına koyar. Düzenli-olmayan savaş döneminde, faşizmin savaş taktikleri, aşamalara göre, şöyle sıralanabilir: Bireysel muhalefet, grup halinde muhalefet, küçük sabotaj hareketleri, küçük şiddet hareketleri, büyük sabotaj hareketleri, büyük şiddet hareketleri. Psikolojik savaşa ve oradan ayaklanma hareketlerine, bu aşamalardan geçilerek varılır. Açıktır ki, İpekçi'nin öldürülmesi olayı, faşizmin, düzenli-olmayan (gayri-nizami) savaşın son evresine tekabül eder ve taktiksel olarak "büyükşiddet hareketi" içersinde yer alır. Tam da bu noktada,düzenli-olmayan savaş, psikolojik savaş ile kenetlenebilir ve İpekçi'nin öldürülmesi, düzenli-olmayan savaştan psikolojik savaşa geçişte önemli bir kaldıraç rolü oynar.

Ve İpekçi'nin gazetesi, İpekçi öldüğü günden bu yana, bu olayla ilgili davranışında bir yandan

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

"Yenişehir" domates üreticileri sesleniyor...

Biz Bursa'ya bağlı olan Yenişehir'in domates üreticileri olarak sorunlarımızı dile getirmek istiyoruz. Dosan Konserve Fabrikası özel sektöre ait bir fabrikadır. Sahibi Eczacıbaşı'dır. Daha ilk kurulduğu günden beri sömürü ve haksızlığı amaç edinmiş olan fabrika, üreticilerin elindeki ürünleri yok pahasına almaktadır. Binbir emekle ürettiğimiz ürünlerin karşılığını alamadığımız gibi, fabrikaya teslim ederken de birçok sorunlarla karşılaşıyoruz. Fabrika önünde günlerce bekleyen ürünlerimiz bozularak sağlığa zararlı oluyor ve ürünlerimizden, bir de "fire" düşülüyor. Römorklarımızın fabrika önünde günlerce beklemesinden dolayı, diğer işlerimizi yapamıyoruz.

Domateslerin akan suları römork tahtalarını ve lastiklerini çürütüyor. Dosan'a çevre ilçelerden de domates getiriliyor. Ancak buralardan aldığı 250 kuruşluk domatesi sizden 125 kuruşa almaktadır. Üstelik diğer ilçelerden de domates getirmek için kullanılan kamyonlar içerde 12 saati geçtiği takdirde, saat başına 300 TL almaktadırlar. Oysa bizim römorklarımız günlerce fabrikada kaldığı halde, bize hiç bir ücret ödenmemektedir.

Bütün bunların yanı sıra daha geçen yıldan alacağımız ücretleri bile alamadık. Fabrikaya daha ayak bile basmamış olan Eczacıbaşı ve hissedarları milyonlarca kâr edip kendilerine yeni yeni alanlar açarken, bizim ücretlerimize el koyup kârlarına kâr katmaktadırlar.

Dosan'da çalışan işçilerin de ücretleri çok düşüktür. Onlar da bu sömürü ve talandan nasiplerini alıyorlar. Fabrikadan işçileri istedikleri zaman atabiliyorlar.

Gözler önünde sergilenen tüm bu haksızlıklar karşısında biz domates üreticileri haklarımızı alana kadar Dosan'a domates ekmemeye karar verdik. Ve anlaşmaya gelen müdürlere de bu kararımızı bildirdik.

Fabrikadan alacağı olan üretici olarak bu haksızlıklardan ve sömürüden kurtulmanın yolunu tüm domates üreticilerin birleşip örgütlü bir şekilde mücadele vermesinde bulmaktayız. Şunu da anladık ki, emekçilerin tek dostu kendileridir.

BURSA YENİŞEHİR'DEN BİR GRUP DOMATES ÜRETİCİSİ

Bizimki de ne saflıkmış

Beyinlerinin içini balyoz kurtçukları dalamış kimi yazarlar, demokrasiyi yok etmeye çalışan güçleri sonunda keşfettiler. Kaç yıldır "terörün kaynaklarına inilmelidir" diyenler meğer ne kadar da saf imişler. Öyle ya, kaynak maynak, odak modak derken gözümüzün önündeki yılanı görmemek, saflıktan başka neyle açıklanabilir ki? Yuh bize!

Gözünüz aydın demokratlar, yurtseverler! Güvneli, sevecen, mutlu, adaletli bir toplumun özlemini çeken fakir fukara millet, gözünüz aydın! Sayın yazarlarımızın himmetiyle terörün kaynağını keşfetmiş bulunuyoruz. Meğer bunca haltı karıştıranlar kıravatsız, tıraşsız, kılıksız öğretmenlermiş. Hem de öğretmenlerin yalnızca yüzde üçü... Yani en kıravatsız, en kılıksız ve en tıraşsız bir bölümü....

Kıravatlı, cilet kostümlü, sinekkaydı tıraşlı ve tabii yakışıklı bir sayın yazarımız, bu gerçeği keşfeder etmez, almış eline kalemi, yazmış diline geleni. "Bunları" diyor, "bir gecede toplayın, bakın nasıl güllük gülistanlık olur ortalık" Sonra efendim, "bunları" ne yapmalı bilir misiniz? "Devlet üretme çiftliklerine yollayıp karda çamurda çalıştırmalı ki, akılları başlarına gelsin. "Çünkü" bunlar kıravatsız, tıraşsız, bakışları külhanbeyi, duruşları semt dayısı baldırıçıplaklardır. Olur mu böyle öğretmen? Olmaz ki zinhar olmaz!

Hımm... Bir gecede toplamak... Yahu biz bunu bir zamanlar, bir yerlerde duymuştuk ama ne zaman, nerde? Hitler Almanyasında mı, 1927, 1951 ya da 1971'lerde filan mı?

Hımm.... Ortalık güllük gülistanlık olacakmış.... Hım ki hımm... İşte bu laf yabana atılacak gibi değil. Böylece uluslararası sermayenin tahakkümü şıppadak sona erecek, üretim artacak, ulusal gelirin dağılımı adalet üzre olacak, işsizlik bitecek. He vallah! Hatta biz mucizeye de inanırız elhamdülillah· Abdi İpekçi, Bedrettin Dost, Mustafa Sacit Tütengil hoca, Talip Öztürk kardeş ve daha yüzlerce ölü mezarlarından hayretle doğrulup şaşkın şaşkın söylenecekler: "Allah allaah!... Niye bu önlem paketini şimdiye değin kimse düşünemedi? Hay sen çok yaşayasın e mi yazar arkadaş!."

Sayın yazar elbette çok haklıdır. Çünkü dünyanın birçok ülkesinde iktidarların belini kıran şu ünlü uçak alım dalaveresini çevirenler öğretmenlerdir. Silah kaçakçılığı onların başının altından çıkmaktadır. Bir milyon memurdan cebren-yasasız falan- kesilen MEYAK paraları onların cebine akmaktadır. Halkın yağını, şekerini saktayıp tenceresini boş bırakanlar onlardır. Tabii, emekçilerin yoksullaşması pahasına kârlarını yüzde yüz artıranlar da onlardan başkası değeildir ve zinhar olamaz. Merkez Bankası'nın kasalarını boşaltanalrı da söyleyelim mi? Söylemeye ne hacet! Hatta emin olunuz 1 Mayıs'ta ve Kahramanmaraş'ta tetiği çektiren de, çeken de onlardır; O kıravatsızlar, kılıksızlar, tıraş kaçkınları!.. Bir de yaptıklarına bakmadan yan gelmiş yatarlar. Elleri balda, ayakları yağda, keyif üstüne keyif çatarlar. Üstelik yağlarını, ballarını ve bilumum servet-ü sâmanlarını İsviçrelere filan sıvıştırırlar. Hımm

Sayın yazarca "bunlar" için önerilen yaptırım sulu nimettir bre. "Devlet üretme çiftliklerinde çalıştırmak"mış....Yok efendim yok, en âlâsı "toplama kamplarında taş kırdırtmak..." Başkaca bir şey paklamaz bu musibeti. Ha, bir de meselâ-örneğin, derdest sınır kapılarına toplayıp bağıra çağıra def edilebilirler. Haydi hep beraber: "Moskovaya!... Moskovaya!..."

Ellerin dert görmesin yazar arkadaş. O pırıl pırıl sütunlarını her gün hasretle bekliyoruz. Yaz, hep böyle dosdoğru, güpgüzel, ipiyi ve de napnamuslu!....

Can OĞUL

Toplumcu gençler de devrimcilerin yanında örgütlenmelidir

Demokratik Sol (Toplumcu) gençlerin Hatay'dan yaptıkları çağrıyı Demokrat'ta okuduk. Hatay'lı demokratik sol (toplumcu) gençler, CHP'li gençlerin yeni ve etkin bir birlik oluşturmasını öneriyorlar.Bizler, Denizli demokratik sol (toplumcu) gençleri, hem bu çağrıyı yapan arkadaşlarımızı, hem de bu çağrıyi komuoyuna yansıtan DEMOKRAT Gazetesini kutluyoruz. Bizler inanıyoruz ki, bugün ülkemizde faşizme karşı olan tüm halk güçleri, ilkeler çevresinde birlik olmalıdır. Bugün en geniş halk tabanına sahip CHP'nin gençliği örgütsüz ve dağınık bırakılmıştır.

CHP Genel Merkezi, ne yazık ki, antifaşist bir kitle olan Demokratik-sol (toplumcu) gençliği, örgütleme yolunda tek bir adım atmamıştır. CHP'nin parti içi muhalefeti ise (Topuz'u ve Baykal'ı dahil) bu konuda bir öneri getirmemiştir.

Bu çerçeve içinde, bizim önerimiz şudur: Faşizme karşı mücadele eden tüm devrimci gruplarn yanında, CHP'li demokrat, sol toplumcu gençlik de mutlaka örgütlenmelidir.

DENİZLİ TOPLUMCU GENÇLERİ ADINA
MEHMET AYDIN
BAKİ TEMİZER

Biz pazarcıların sorunları

Bizler Demokrat okuları olarak sorunlarımızı dile getirmenizi rica ediyoruz.

Anadolu yakası umum pazarlar Derneği üyeleriyiz. Sayımız 3-4 bin kadardır. Bizler bugüne kadar hep aldatıldık, sömürüldük. Pazarcılar olarak kışın soğukta, çamur içinde ve yağmur altında çoluk çocuğumuz için 12 saat ayakta kalarak karnımızı doyurma savaşı içindeyiz.

Asıl sorunumuz derneğimizin sorunu. Bizleri yöneten bir pazar derneğimiz var. Derneğin şu andaki yönetim kurulu, bizlerin sorunları ile hiç ilgilenmiyor. Bizlerden hergün teberu parası olarak on lira alıyor. Para ile yer satıyor. Bu paraları bizlerin sorunları için harcayacaklarına kendi aralarında paylaşıyorlar. Yönetime gelmeden önce arabaları evleri yokken şimdi hepsinde bunlar mevcut.

Üstelik polisi üstümüze salıp, baskı uyguluyorlar. Birleşip yönetimi değiştirmek istiyoruz. Bu çağrımızı dile getirirmisiniz.

Sorunlarımız başlıca şöyle:

1-Bölgesel ayrım istemiyoruz. (Karslı - Sivaslı - Niğdeli....)

2-Yağmur ve karlardan korunacak düzenli yerler istiyoruz.

3-Yer satımı kalksın.

4-Bizden toplanan paraların hesabını istiyoruz.

ANADOLU YAKASI UMUM PAZARCILAR DERNEĞİ'NDEN BİR GRUP ÜYE

Demokrat'a

● Biz de Demokrat'ı halkımızın gözü, kulağı, sesi olarak kabul ediyoruz. Yayın hayatında başarılar dileriz. Ancak bir isteğimiz var. Mahallelerde verilen anti-faşist mücadeleye sayfalarınızda yer ayırırsanız yararlı olacağına inanıyoruz. Halkın mücadelesini yansıtacağınıza güveniyoruz.

ADANA, ŞEHİTDURAN, ULUDEDE, DENİZLİ, BARKAL, MEYDAN İSTİKLAL, YEŞİLEVLER MAHALLELERİ DEVRİMCİLERİ ADANA

● Bizler Besni'den bir grup devrimciler olarak, "Demokrat" gazetesini günü gününe alıp okuyoruz. Görüyoruz ki; gerçekten doğru ve halktan yana yazıları çıkıyor. Buna çok seviniyor ve bu çizgi doğrultusunda devam etmesini istiyoruz

BESNİLİ DEVRİMCİLER

● Çıkışınıza sevindik. Geçmişin bir nebze "Akşam"ı gibisiniz. Ondan ileri ve toparlayıcı. Ama daha amatörcesi.

Yazar kadrosu mutluluk, güven verici.

Gazetenize bu mektubu yazmamın asıl amacı haber konusundaki amatörlüğünüzü biraz eleştirmek ve uyarı görevini yerine getirmektir. Şöyle ki; biz okuyucular günlük -haftalık değil- bir gazeteyi -Dergiyi değil- neden satın alırız? Açıktır ki, günlük haberleri objektif olarak öğrenmek için. Demek ki profesyonel gazetecilik bir bakıma haber demektir.

Direniş yapmışız, acaba gazetede var mı? Cemil'in son form durumu ile ilgili haber gazetede var mı? Türkan Şoray son olarak hangi filmi çevirmektedir acaba, haber almak için gazete alır.

Demirel nasıl muhtırayı değerlendirdi? Nihat Erim, İETT şöförü muhtırayı nasıl karşıladı? İzinli er muhtırayı nasıl karşıladı? Bunlar hep haber.

Ancak sorun bol haber sorunu değil salt? Haber izleme sorunu, (haber tekellerinin yarattığı haberleri) ve daha çok haberleri yorumlama gibi profesyonelce haber toplamak ve yayınlamak. Gazetede eksik.

Belki izah edemedim ama haber kısmında eksiklikler dikkatimi çekiyor. Ama nasıl onu siz biliyorsunuz. Ben sezgimi yazdım.

Gene de iyi. Uğraşınızda başarılar.

G.GÜNEŞ

Ben bir Demokrat okuyucusu olarak, gazetemiz sekiz sayfa da çıksa dört sayfa da çıksa, halkımızı yeteri kadar bilinçlendirdiğine inanıyorum. Demokrat'a başarılar diler, her zaman yanında olduğumuzu bir kere daha söylemek isterim.

A.ÇELİK

Büyük bir boşluğu doldurdun. Yayın ilkelerin belli, Sanat anlayışın ve bakış açın belli. Ve de tüm okurları memnun ettin.

Biliyorsun ki okur, en iyi eleştirmen ve yargılayıcıdır. Çünkü her bir okur bir ölçüde kendi fikirlerini getirdikçe bir tartışma ve çözüm ortamı doğar. Esasen giderek gazetemizde böylesibir tartışma bölümünün açılmasına da gerek olacak sanırım.

Yayın ilkelerinden ödün verilmemesi dileğimle saygılar sunarım.

S.ÖNDER – SİNOP

Yayınladığınız "Demokrat" gazetesini ilgiyle okuduk. Gün boyunca oyalayıcı, doyurucu ve yol gösterici bir gazetedir. Daha da önemlisi, devrimci uğraşımızdaki boşluğu doldurmaktadır. "Demokrat"ı candan destekler; sizleri kutlarım.

"Demokrat" Gazetesi bizlerin özlediği haber ve yorumları dile getirdi ve de devam ediyor. Devam edeceğine de inanıyoruz. Ancak bazı gocunanlar engellemeye çalışıyordur mutlaka, Onlara deriz ki, kendinizden yana işletmeye alıştığınız çarklarınız "Demokrat"ı susturabilir, kapattırabilir. Ama bizleri kim susturacak? BİZ HALKIZ.BİZİ SUSTURMAK KOLAY DEĞİL.

İTÜ'LÜ MERAKLI

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

6 ŞUBAT

1963 KAVEL'DE DİRENİŞ BAŞLADI

Kavel Kablo Fabrikası işçileri, işten atılan 200 arkadaşlarının işe alınması, iş koşullarının düzeltilmesi ve işverenin keyfi uygulamalarına son vermesi için greve gittiler.

Fabrikadan 200 işçinin atılması üzerine, Türk–İş 1. Bölge Temsilciliği, Cemal Gürsel'e başvurdu. Ancak işveren ve işçi temsilcilerinin ortaklaşa yaptıkları toplantılar da hiç bir sonuç vermeyince, işçiler geceyi fabrikanın etrafında kurdukları çadırlarda geçirerek arkadaşlarının atılmasını protesto ettiler. Ertesi gün grev fiilen başladı. İşçiler Anayasada grev hakkının varolduğunu, yaptıkları grevin yasal olduğunu ve ayrıca grev yapmak için bir kanun gerekmediğini söylediler. Maden–İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler,"Sendikamız sonuna kadar grevci işçilerin yanındadır." dedi. Maden-İş Sendikası greve her türlü yardımı yaptı. İşveren, sendika ile yaptığı görüşmelerde oturma grevine yol açan ikramiyelerin verilmesini, ancak çıkartılan işçilerden "elebaşı" olarak nitelediği on üçünün dışındakileri işe almayı kabul ettiyse de, Türk–İş bu on üç kişi de işe alınmadan grevin bitmeyeceğini açıkladı. Grev sürdü. Tüm sendikalar grevci işçilere yardım etmek için komiteler kurdular. Patronun işe almak istediği yeni işçiler, grevciler tarafından, polisin müdahalesine rağmen, fabrikaya sokulmadı. Bu sırada çıkan çatışmada Alaaddin Zorlu, Ahmet Acar, Sefer Mert, Ali Kayalı, Nuri Coşkır, Mehmet Tunç, Osman Çelik, İbrahim Zorlu ve Süleyman Zeyrek çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olayların böylesine kanlı bir biçim alması sonucu, Türk–İş 1. Bölge Temsilcisi İsmail Topkar, Cumhurbaşkanına, Başbakana ve Çalışma Bakanı Bülent Ecevit'e telgraflar çekerek durumu protesto etti. Çalışma Bakanının arabuluculuk yapmasıyla, çıkan Sendikalar Kanununa özel bir madde konularak Kavel'de işçiler hakkında davalar düştü.

1968 AKHİSAR'DA MİTİNG YAPILDI

Akhisar'da, Fikir Kulüpleri Federasyonu, "Tekel ve Tüccarın Tutumunu Protesto, Sorumluları Görevlerini Hatırlatma" amacıyla bir miting düzenledi.

1968 EREĞLİ KÖMÜR İŞLETMESİ KOZLU VE ÜZÜLMEZ BÖLGELERİNDE GREV BAŞLADI

Ereğli Kömür İşletmesine bağlı Kozlu ve Üzülmez Ocaklarında çalışan 15 bin işçi, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uzamasını protesto etmek için greve gittiler.

Ocaklara inmeyi reddeden işçiler, sendika binasına doğru yürüyerek, "Satılmışlar", "Para yiyorsunuz", "Sözleşmeyi geciktiriyorsunuz" şeklinde bağırdılar. İkinci gün süren olaylarda sendika binası tahrip edildi. Greve katılan işçi sayısında da artış görüldü. DİSK'e bağlı Maden–İş Sendikası, işçilerin haklı olduğunu savunurken, yetkili sendikanın işçileri sakin olmaya çağıran telgrafı işçilerce okutulmadı. Olaylar sırasında değişik zamanlar da 14 işçi tutuklandı. Grevden sonra imzalanan toplu iş sözleşmesiyle 51 lira ücret zammı alındı.

1973 ALİ KAYAHAN

Ali Kayahan, durakta otobüs beklerken, istihbarat örgütü elemanları olduğu iddia edilen kişilerce gözaltına alındı. Uzun süre kendisinden haber alınamayan Kayahan'ın daha sonra ölüsü bulundu. Arkadaşları Kayahan'ın işkencede öldürüldüğünü ileri sürdüler.

1975 HACETTEPE'DE FAŞİSTLER ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Hacettepe Üniversitesinde bir boykotu kınamak istediklerini iddia eden faşistler, içinde çok ağır deyimlerin yer aldığı bir bildiri yayınladılar. Daha sonra, çoğu öğrenci olmayan faşistlerin, bildiri almak istemeyen öğrencilere silah ve zincirle saldırması üzerine bir öğrenci tabanca, iki öğrenci de zincirle yaralandı. Devrimci öğrenciler daha sonra bir forum düzenleyerek kendilerine yapılan ve polisin her zaman seyirci kaldığı saldırıları protesto ettiler.

TRT-DER: Haber Dairesi Başkanı Bostancı Anayasa'ya ve İpekçi'nin anısına ihanet etmiştir

ANKARA(DEMOKRAT)

TRT–DER Merkez Yürütme Kurulu dün yazılı bir açıklama yaparak, TRT'de yayınların yozlaştırılması ve kurumda çalışanların örgütlenme hakkına yönelen baskıları kınadı.

TRT–DER'e üye çalışanların baskı altında tutuldukları, istifaya zorlandıkları ifade edilen açıklamada daha sonra özetle şöyle denildi.

"Kurum çalışanlarının yasal ve mesleksel örgütlenmesine karşı baskıcı bir tutum takınan Kasaroğlu yönetiminin Haber Dairesi Başkanı, Bostancı kendi kişisel düşünceleri için TV ekranlarını işgal edebilmektedir.

"Değerli basın şehidimiz Abdi İpekçi'nin ölüm yıldönümü dolayısıyla düzenlenen seminerden çıkışla, çok sayıda yasalar çerçevesinde çalışan dernek ve kuruluşu sanki birer terör odağı imiş gibi göstermesi ve dahası kendini kutsal yargının yerine koyarak, korkunçbir suçlama kampanyasını bağlı bulunduğu kurum adına başlatması, aslında bu ekibin ve dayandığı çevrenin yaklaşımından kaynaklanmaktadır.

"Eli kanlı faşist çeteler tarafından katledilen ve katil zanlısı da gizli ellerce kaçırılan sayın Abdi İpekçi'nin anıldığı toplantıda öne sürdüğü görüşlerle bu Haber Dairesi Başkanı, Anayasa'ya, çoğulcu demokrasiye ve düşünce özgürlüğüne saygılı ve gönülden bağlı sayın İpekçi'nin kişiliğine, düşüncelerine ve anısına da ihanet etmiştir.

"Tüm Demokrasi güçlerinin ve anayasal kuruluşların TRT'nin bu yeni yöneticilerinin taraflı, yoz ve baskıcı uygulamalarına karşı tepkilerini göstermekte gecikmeleri durumunda, TRT Kurumu'nun bir kamu yayın organı olma ve tarafsız yayın yapma görevini aşarak, toplumsal işlevini, güvenirliliğini ve saygınlığını hızla yitireceği açıktır"

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı faşist militanlarla dolduruluyor

ANKARA(DEMORKRAT)

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı işyerlerinde çalışanların baskı altında bulundukları, çoğunun can güvenliğinin bulunmadığı bildirildi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında çalışan devrimciler adına yapılan yazılı açıklamada, memur alımlarının durdurulduğunun açıklanmasına karşın, hızla faşistlerin kadrolara doldurulduklarıı ifade edildi.

Tüm işyerlerinde olduğu gibi tarım Bakanlığı'nda da faşist sendikaların örgütlendirilmeye çalışıldığı belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

"İki yıldır Bakanlık teknik elemanlarına Zirat İşleri Genel Müdürlüğü - Personel Eğitim Merkezi'nde yabancı dil kursları sürdürülürken, yeni MC hükümetinin gelmesi ile bu çalışmalar kaldırılarak, kursiyerler Türk-Amerikan Derneğine kursa gönderilmişlerdir.

Ayrıca Gıda İşleri Genel Müdülüğünde sürgün ve kıyımlardan sonra, dışardan besleme faşistlerin de baskısıyla tüm çalışanların can güvenliği kalmamıştır. Özellikle idari baskılarda CHP hükümetince atanan birçok yöneticilerin başta göründükleri dikkati çekmektedir. Demokrat, ilerici, yurtsever ve devrimci çalışanlar sürgün ve yıkımla susturamayan yöneticiler, teknik elemanlardan bazılarını zorla kursa gönderme" adı altında işyerlerini faşistlere işgal ettirme planları yapmaktadırlar. İşyeri çıkışında çalışanların faşistlerce önleri kesilmekte, çalışanlara silah gösterilmekte orada bulunan faşistlerle işbirliği halinde olduklarını gösterircesine polislerin çalışanların üzerini araması, düşündürücüdür. Ayrıca eskiden beri faşist olduğu bilinen şöför Celal Koşar'ın Genel Müdür Yardımcısı MHP'li Ali Akın'ın şöförlüğüne getirilmesi, gayret mahallesindeki faşistlerle şöför Celal Koşar'ın ilişkisinin devam ettiğinin bilinmesi, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yeni mahalledeki işyerlerinde çalışanları, can güvenliği açısından nelerin beklediği gün gibi ortadadır.

Kısaca bu işyerlerinde çalışanların can güvenliğinin kalmadığı, tüm çalişanların huzursuz olduğu ve bu işyerleri çalışamaz duruma getirildiği ortadadır"

GIDA-İŞ İzmir Şubesi 7. Olağanüstü Genel Kurulu yapıldı

İZMİR BUROSU (DEMOKRAT)

Gıda-İş İzmir Şubesi 7.Olağanüstü Genel Kurulu, Fuar Evlen Düğün salonunda yapıldı. Genel Kurula, tüm işyerlerinden 422 delege katıldı. Divan başkanlığına CHP'li işçilerin önerdiği Gültepe Belediye Başkanı Aydın Ertem seçildi. Daha sonra söz alan delegeler Gıda-İş'in mücadelesini ve Tariş direnişini değerlendirdiler. Şubenin çalışma raporu, Şube Sekreteri Kenan Tatar tarafından okundu. Söz alan delegeler şube çalışmalarına ilişkin eleştirilerini sundullar. Eleştirileri Şube Başkanı Yüksel Kızılateş yanıtladı. Cezaevine gönderilmek üzere tutuklanan Tariş işçileriyle ilgili bir mesaj Genel Kurul'da oybirliğiyle kabul edildi.

Seçime CHP'lilerin oluşturduğu liste, Devrimci işçilerin listesi ve Gıda-İş'te Birlik Listesi olmak üzere 3 liste katıldı.

Olaylar yatıştıktan sonra devam eden Genel Kurulu, CHP'li işçilerin listesi 197 oyla kazanırken, Devrimci İşçilerin listesi 76 oy, Gıda-İş'te Birlik Listesi ise 128 oy aldı.

Çukobirlik Başkanı Savatlı'nın davasına yargıç yokluğundan bakılamadı

ADANA

Tıbbi ilaç stokçuluğu yaptığı gerekçesiyle Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı hakkında Adana 4'ncü Asliye Ceza Mahkemesinde açılan davaya yargıç yokluğundan bakılamadı. Ocak ayının 30'unda yapılması gereken duruşma sözkonusu mahkeme yargıcının emekliye ayrılması ve yerine de yeni yargıç atanamamış olması nedeniyle 13 Mart 1980 'gonüne ertelendi.

1957 - ....

İnsan Hacımuratoğlu'nu 29.1.1980 günü kaybettik. Kaybı bizi yıldırmayacak. Faşizme ve emperyalizme karşı mücadelemizi sürdürmek için binlerce İnsan'lar yetiştireceğiz.

ANKARA'DAKİ ARTVİNLİ DEVRİMCİLER

İnsan HACIMURATOĞLU

Demokrat: 455

Çalışma Bakanlığı'nın yeni uygulamasına göre

İŞKAZALARINA YOLAÇAN FABRİKALAR KAPATILMAYACAK

● ARALIK AYINDA MESS BU KONUDA KAMUOYU OLUŞTURABİLMEK AMACIYLA 'TÜRKİYE'DE İŞ GÜVENLİĞİ SORUNLARI'' ADLI BİR SEMİNER DÜZENLEMİŞTİ.

Ülkemizde çok rastlanan iş kazalarının nedeni kapitalist düzendir. Yeni uygulamayla, fabrikalar çalışma koşulları bakımından tümüyle denetim dışı kalacaktır.

Aydın ÇİNELİ

Çalışma Bakanlığı'nca yürürlüğe konulan yeni uygulama ile, işyerlerinde iş müfettişlerince saptanan eksiklikler için hemen kapatma yoluna gidilmeyeceği bildirildi.

Yeni uygulama ile işverene eksikliklerini tamamlaması için 6 aya kadar süre tanınacak. İşyerlerindeki aksaklıkların verilen bu süre içinde tamamlanmaması "makul bir gerekçeye" bağlanabilirse, bu süre 6 ay kadar daha uzatılabilecek.

Çalışma Bakanı Cahit Erdemir'in "işyerinin müfettişlerce süre tanımadan hemen kapatılmasını önleyen yeni genelge" konusunda yaptığı açıklamada, şöyle deniliyor:

"Bu suretle evvelemir de iş hayatını, çalışma barışını, istihdamı ve üretimi menfi yönde büyük ölçüde etkileyen uygulamaya son verilmiştir.

Ayrıca yeni uygulamamıza göre, iş kanunu şümülü dışında kalan esnafa ait işyerlerinin iş kanununa aykırı olarak teftişe tabi tutulması usulüne son verilmiş, bu gibi işyerleri teftiş dışında bırakılmıştır"

Bilindiği gibi, geçtiğimiz yılı içinde işveren örgütleri, çalışma koşullarının çoğu kez iş kazalarına ve meslek hastalıklarına yol açabilecek nitelikte olduğunu saptayan iş müfettişlerinden yakınıyorlardı.

Örneğin, 20 Temmuz 1979 tarihli MESS dergisinde "Son aylarda Çalışma Bakanlığı iş güvenliği müfettişleri durmadan fabrika kapatma kararı alıyorlar"deniliyordu.

MESS, uygulamaya "Zaten çok güç koşullar altında bulunan işyerleri tamamiyle durdurulmak mı isteniyor? " biçiminde karşı çıkıyordu. MESS'in, sınırlı da olsa işçiler lehine olan bu uygulamanın kaldırılması talebine Odalar Birliği de katılıyor, gerçekte bağımlı kapitalistleşmenin yarattığı ekonomik bunalımdan "iş müfettişleri sanayii felce uğratıyor" şeklinde iş müfettişleri sorumlu tutulmak isteniyordu. MESS bu konuda kamuoyu oluşturabilmek amacıyla, Aralık ayında Carlton Oteli'nde "Türkiye'de İş Güvenliği Sorunları" adlı bir seminer düzenlemişti.

İşverenlerin "ekonomiyi çökertmeye yönelik eylemlerin bir biçimi" olarak nitelenen bu uygulamanın kaldırılması işçi sınıfını makinanın bir uzantısı durumuna sokan kapitalist fabrika düzeninin tümüyle denetim dışı kalmasını getirmesi bekleniyor.

1979'da dış ticaret açığı 2,8 milyar dolar oldu

ANKARA,(ANKA)

1979 yılı dış ticaret açığı 2,8 milyar dolar oldu. Bu tutar dış ticaret açığı bir önceki yıldan yüzde 15 oranında daha fazladır.

1979 yılı ithalatı, aralık ayındaki 642 milyon dolarlık ithalat sonucu 5,07 milyar dolara ulaştı. 1978 yılı ithalatı 4,6 milyar dolar düzeyindeydi. İthalattaki artışın, bütünüyle fiyat yükselmelerinden ve ABD dolarının değer kaybından kaynaklandığı, buna karşın ithalatın miktar olarak gerilediği belirtilmektedir. İhracatta ise, 2,26 malyar dolar düzeyinde kalındı. Bir önceki yıla göre küçük oranda da olsa ilracatt a gözlenen gerileme, özellikle kasım ve aralık ayların devaliasyon bekleyişleri çerçevesinde ihracatın askıya alınmasından doğdu.

Köseli Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı:

Köylü örgütlenmesinde Demokratik Halk Kooperatifleri ilk adım olabilir

KAVAK–SAMSUN (DEMOKRAT)

Kavak İlçesine bağlı Köseli Köyü Kalkınma Kooperatifi'nin 3.Olağan Genel Kurul toplantısı 20 ocak pazar günü köyün ilkokulunda yapıldı.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Kooperatif başkanı Şerif Us gelmiş geçmiş tüm iktidarların köylüye hiçbir şey vermediğini, aksine köylünün elinden her şeyini alıp götürdüğünü vurgulayan Us faşist katliamların artık yalnız devrimci gençliği,işçi ve aydınları değil, köylüleri de sessiz köleler haline getirmek amacında olduğunu belirtti. Başkan: "Bizim hiç kimseden bekleyecek bir şeyimiz yok, bizi ancak biz köylüler örgütlenerek kendimiz kurtarabiliriz Demokratik halk kooperatifleri bunun ilk adımıdır. Kısıtlı olanaklarımıza rağmen demokratik halk kooperatiflerini geliştirip yaygınlaştırmaya çalışarak Türkiye'nin aydınlık geleceğine bizim de katkımız olabilir'' dedi.

Kooperatif başkanı Şerif Us,"Türkiye'nin aydınlık geleceğine bizim de katkımız olabilir" diyor.

TARİŞ'te neler oluyor?

TARIŞ ESKİ GENEL MÜDÜRÜ ERDİNÇ GÖNENÇ İLE SÖYLEŞİ -1-

"22 ayda özel sektörden kazanılan mevziler, yeni yönetimle birlikte yitirildi"

Tariş'te gelişen son olaylar üzerine, Tariş eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç'i arayıp, kendisinden Tariş'e ilişkin suçlamalar karşısında ne diyeceğini, Tariş işçilerine yönelik baskı uygulamaları ve işçilerin direnişi konusundaki düşüncelerini sorduk.

DEMOKRAT:

Tariş üniteleri, örgütlenme biçimi, üretim konuları ve Ticaret Bakanlığı ile ilişki hakkında bilgi verebelir misiniz?

GÖNENÇ:

Tariş dört ayrı birlikten oluşuyor. Bunlar İzmir Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri birliği, İzmir Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, İzmir Zeytiı yağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, İzmir İncir Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleridir. Bu dört Birliğin 55 ünitede 110 kooperatifi var. Bu kooperatiflerin ortak sayısı ise 80.000'in üzerinde. Tariş Genel Müdürü her birliğin ayrı ayrı müdürüdür. Ayrıca dört birliğin kendi yönetim kurulları vardır. Bu yönetim kurulları, genel kurullarda seçimle iş başına gelir. Ticaret Bakanlığı Genel Müdürü atamanın yanı sıra Devlet Destekleme alımı nedeniyle, hemen her konuda emir verme yetkisini kendisinde görüyor. Genel Müdürle işletme yönetim kurulları arasında çıkabilen uyuşmazlıklarda "hakem görevi" yaptığı gibi, yönetim kurullarını görevden alıp yerine yeni yönetim kurulları atıyabiliyor. Tariş'in görünüşte demokratik bir yapısı var. Ancak demokratik bir işlerliğe sahip olduğu söylenemez. Zaten bu bence mümkün de değil. Çünkü Tariş Devlet desteği nedeniyle öz gücünü aşacak şekilde büyük bir yapıya kavuşmuş ve örgüt biçimi kooperatif olmaktan çok, devlet destekleme organı biçimine dönüşmüş. Demokratikleşme konusunda zannediliyor ki, genel müdür seçimle gelirse Tarım Satış Kooperatifleri birliği demokratikleşmiş olur. Bu seçimi demokratik olmanın tek göstergesi sayan yanlış anlayışın bir ürünüdür. Gerçek anlamda demokratikleşme TARİŞ ve diğer birliklerin büyük üreticilerin etkinliğinden kurtarılması ile gerçekleşecektir.

DEMOKRAT:

Tariş hükümet değişikliklerinden ne denli etkileniyor?

GÖNENÇ:

Tariş'in hükümet değişiklikleri ile birlikte, yapısı tamamen değişiyor ve bundan yoğun bir şekilde etkileniyor. Nitekim bu hükümet iş başına gelir gelmez önce beni, daha sonra da yönetim kurulları ve genel müdür yardımcılarından dört tanesini de görevden aldı. İşletme müdürlerinden çoğu alındı ve böylece Tariş yönetimi tümüyle değişmiş oldu. Hükümet değişir değişmez Ticaret Bakanlığı yetkisi olmadığı halde Tariş'in bütün iç ve dış satışlarını durdurdu. böylece Tariş, 22 ay boyunca özel sektorden kazanmış olduğu mevzileri önemli ölçüde yitirdi. Birliği yüküm altına sokan işlemler yasaklandığı için birikti. İşçi alımını durdurulduğun- ilişkin üretim kapasitesi (tüm birimlerde), işçi sayası (tüm birimlerde ve büro işçileri dahil) hakkında bilgi verebilir misiniz?

Eski Tariş Genel Müdürü ve Mülkiyeliler Birliği Başkanı Erdinç Gönenç

GÖNENÇ:

İşçi sayıları geçmiş yıllara oranla bizim zamanımızda artmıştır. Bunun nedeni de üretim kapasitesini artırmak isteyişimizdir. Bunun yanısıra Üret-işlet-sat ilkemize göre, Tariş'in son derece yetersiz olan kapasitelerini artırıp, aldığımız tüm ürünü işleyecek düzeye çıkarmak amacıyla başlattığımız ve önemli bölümü bitmek üzere olan yatırımlar sonucu, ortaya çıkacak yeni işletmelerde ' kullanacağımız işçiyi yetiştirmek üzere de işçi aldık. üç aylık engellemelerine rağmen, 210 milyon doları bulmuştur. Gelecek yıl bu rakamın nereye kadar düşeceğini hep birlikte göreceğiz. Çünkü Tariş'in değil, özel sektörün ihracat yapmasından yana olan bu kişiler daha şimdiden, dış satışları geçen iki yıla oranla önemli ölçüde düşürmüşlerdir. İç satış da ise bazıları yağ darlığıyla Tariş'in dağıtım sisteminin neden olduğunu ileri sürmektedir. Oysa yağ darlığının bulunduğu dönemde, Tariş'in hem üretim, hem satışları % 50'nin üzerinde artmış ve ürünlerimiz tüketiciye ulaşmıştır. Yağ darlığının tek ve gerçek sorumlusu özel sektör kuruluşlarıdır. Tariş yaklaşık iki aylık bir süre içinde, yine yakla-

ÜRETİM RAKAMLARI

	1977	1978	1979
İplik üretimi	7814.3 ton	1009.3 ton	8647.0 ton (İlk on ay)
Zeytinyağı	10.800 ton	16.900 ton	29.300 ton (ilk 8 ay)
Margarin	30.600 ton	34.700 ton	29.300 ton (İlk 8 ay)
Kolonya	253.500 litre	. 304.200 litre	
Sabun	166.3 ton	952.2 ton	
Üzüm	28658.2 ton	28426.3 ton	23.037 ton (İlk on ay)
İncir	4839 ton	4248 ton	4698 ton (İlk on ay)

dan bölgedeki zeytinyağı işletmelerimiz açılamadı. Ve ortaklar yağını Tariş'e getirip sıktıramadı. Geçen yıl 26 bin ton alım yapan Tariş bu yıl ancak 80 bin ton zeytinyağ alabilmiştir. Dolayısıyla, bütün bu işlemler sonucu önemli birlik zararları, Bakanın emriyle ortaya çıkmış oldu.

DEMOKRAT:

Tariş'de genel müdürlük yaptığınız döneme

Görüldüğü üzere temel ürünlerimizden üzüm hariç son derece önemli artışlar sağlanmıştır. Üzümde miktar olarak bir artış görülmemesinin sebebi rekolteye bağlı olarak daha az ürün alınmış olmasıdır. Böylece Tariş'in 1977 yılından 127 milyon dolar olan ihracatı, 1978 yılında 196.574.131 dolara çıkmıştır. Artış oranı %54'tür.

1979 yılı ihracatı ise Ticaret bakanının son iki

şık Türkiye'nin 5 aylık gereksinimini karşılayacak düzeyde, yani 100 bin ton bitkisel yağ getirerek Ticaret Bakanlığı'nın talimatları ile bu yağı özel sektör kuruluşlarına verdiği halde, özel sektör marlarını piyasada hiç görmedik.

YARIN: TARİŞ'TEKİ KORKUNÇ KIYIM

İthalat Damga Resmi %1'e düşürülerek

ithalâtçılara açıktan 21 milyar lira aktarıldı

İzak ATİYAS

Demirel hükümetinin aldığı son ekonomik önlemlerden biri de ithalatta alınan damga resminin yüzde 25'den yüzde 1'e düşürülmesidir. Damga resmi Türkiye'ye ithal edilen eşyanın gümrük vergisine esas olan değeri üzerinden alınmaktadır. Maliye Bakanlığınca hazırlanan 1980 yılı Bütçe teklifinde bu verginin 33,500 milyon lira olması öngörülmekteydi.

Ticaret Bakanlığınca yapılan bir araştırmaya gore ithalatın yüzde 54'ü özel kesim tarafından yapılmaktadır. Bu durumda 1980 yılında özel kesimin yapacağı ithalat karşılığında 21.735 milyon lira damga vergisi ödemesi gerekmekteydi. Fakat vergi oranının yüzde 1'e düşürülmesiyle ödenecek vergi miktarı da 867 milyona düşürülmüş oldu. Böylece özel ithalatçılara devlet hazinesinden 20.868 milyon lira aktarılacak.

Demirel yaptığı basın toplantısında ithalat damga resminin azaltılmasıyla ithalatın ucuzlatıldığını, böylece devalüasyonun etkisinin giderilmeye çalışıldığını savunmuştu. Gerçekte ithalattaki bu ucuzlama, halkın satınaldığı ürünlerin ucuzlaması yerine ithalatçı ve sanayicilerin kârlarının daha da artması sonucunu doğuracaktır. Üstelik bu verginin büyük oranda azalması bütçede bir açığa neden olacaktır. Bu açık ise KİT ürünlerine yapılan son zamlarla ve para basılarak kapatılmaya çalışılacaktır.

Dış proje kredileri 5,3 milyar dolara ulaştı

EKONOMİ SERVİSİ

Çeşitli emperyalist mali kuruluşlardanve emperyalist ülke hükümetlerinden sağlanan "dış proje kredileri"nin 1979 yılı sonu itibariyle 5 milyar 393 milyon dolara yükseldiği açıklandı.

Ağırlıkla, Dünya Bankası, IMF, IDA gibi uluslararası mali kuruluşlardan sağlanan dış proje kredilerinin 2 milyar dolarlık kısmının henüz kullanılmadığı belirlendi.

Bilindiği gibi, "dış proje kredileri" denilen mekanizmayla emperyalizm, bağımlı ülke halklarınca yaratılan değerlere, bir taraftan verilen borcun karşılığı faiz yoluyla el koymakta, bir taraftan da verdiği krediyle, kendi ülkesinin tekellerinden mal alınmasını şart koşmaktadır. Bu yolla da "dış proje kredisi" emperyalist ülkeden bağımlı ülkeye meta ihracını kolaylaştıran bir araç olmaktadır. Bağımlı ülke, aldığı krediyle emperyalist tekellerin ürettiği metaları tekel fiyatlarıyla satın almak zorundakalmaktadır.

Ağırlıkla emperyalist ülke ve kuruluşlardan sağladığı 5.3 milyar dolarlık krediyle Türkiye'de bu tür bir sömürü soygun ağı içinde olan ülkelerden biridir.

BELİRLEMELERE GÖRE 4 MİLYAR DOLARI DEVLET KESİMİNE VERİLEN DIŞ PROJE KREDİLERİNİN SEKTÖRLERE (MİLYON DOLAR CİNSİNDEN) DAĞILIMI ŞÖYLEDİR:

Tarım	431.1
Madencilik	57.8
Sanayi	1.807.9
Enerji	1.792.7
Ulaştırma	208.3
Ulaşım-haberleşme	188.7
Turizm	26
Kentsal gelişim	101.4
Eğitim	13.5

Yeni çimento fabrikalarında kömür yerine fuel-oil'in tercih edildiği öne sürüldü

EKONOMİ SERVİSİ

Ocak ayında TMMOB tarafından düzenlenen Sanayi Kongresi'nde sunulan bir tebliğe göre, başdöndürücü bir biçimde artan petrol fiyatlarına rağmen, yeni kurulmakta olan çimento fabrikalarında kömür yerine fuel-oilin tercih edildiği belirtildi.

Ege Üniversitesi'nden Doç.Dr.Aydın Akgerman'ın sunduğu "Çimento Sanayiinde Katı Yakıt Kullanılmasının Özendirilmesi" adlı tebliğde Türkiye'de çimento üretimine elverişli, linyit kömürü olmasına karşın, fuel-oil kullanımının tercih edilmesinin bir yandan temel madde niteliğinde olan, çimento üretim maliyetlerini büyük ölçüde arttırdığı, diğer yandan da bu yakıtın dışalımının ülke ekonomisine gereksiz bir yük olduğu savunulmakta.

Tebliğde özetle şu görüşlere de yer veriliyor:

"Devlet bu kömürü çıkartıp, çimento sanayiinde kullanılacak hale getirmeli sonradan da çimento sanayii gerekli yatırımı yapmaya teşvik edilmelidir. IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda kömüre dönüştürme olayı hedeflenmektedir, ancak alınan önlemlerin yeterli olmadığı söylenebilir. Çimento sanayiinde kömürün kulanılması daha fazla özendirilmeli ve DPT Başkanlığında, TKİ, DDY, Özel ve Kamu çimento fabrikaları temsilcilerinden oluşacak bir komisyon hemen bu doğrultuda çalışmalara geçirilmelidir. Böylece 3-5 yıl içinde bu dönüşüm gerçekleşebilir"

GÖSTERGE

Bir çarpık anlayış (2)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Sayın Turgut Özal Maliye temsilcilerine şöyle demiş:

"Maliye Bakanlığının temsilcileri... size söylüyorum... Hiç bir KİT'e para vermeyeceksiniz. Beş kuruş vermeyeceksiniz. Milyarlık tesisleri var, kazansınlar, masraflarını karşılasınlar. Var mı itirazı olan". Eğer orada biz bulunsaydık, bir Maliye temsilcisi olarak neler söyleyeceğimizin bir kısmını dün anlatmıştık. Bugün sürdürelim:

"Sayın Müsteşarım! Anlaşılan siz bu ödeme mekanizmasını da özel kesim yayınlarından okuduğunuz gibi sanıyorsunuz. Hesapları kapanan 1978 yılını ele alırsak Merkez Bankasından ve Maliye Bakanlığından biz 41 milyar lira ödedik. Ama bunun büyük bir kısmı gider vergisi tecilidir, bir kısmı eski, yani 1977 zararları dolayısı iledir. Bunlar fiyatları artırılmayan temel mallar ve hizmetlerdendir.. Ne var ki aynı yıl KİT'lerin de bizde 30 milyar lira alacağı birikti, hazine KİT'lere yardım ederken, KİT'ler de hazineye yardım ediyor. Sümerbank'ın, TPAO'nun, TEK'in devlet ve belediyelerden büyük alacakları var. Alacaklarla ödemeler bir arada tutulduğunda arada pek fark kalmaz.

Daha önemlisi şudur: Bir işletme kamusal olsun, özel olsun, mutlaka işletme dışı kaynakla beslenir, güçlenir. Böyle olmasından doğal bir şey yoktur. Toplum yaşadıkça birikim yapar, bunun adı tasarruftur. Tasarruflar kamu ve özel girişimlerin finansman açıklarını kapatmakta kullanılır. İşletmeler dış kaynak kullanırlar, hatta kullanmak zorundadırlar. Kullanmazlarsa yetersiz tüketim ve bunalımların arkası kesilmez. Çağımızda kapitalist iktisatçılara yol gösteren Keynes denklemleri de buradan çıkar.

Özel işletmeler de durmadan -kamu işletmeleri gibi- işletme açığı verirler. Bu açıkları Banka kredileriyle ya da çeşitli şekillerde halka açılarak yani işletme dışı kaynakla kapatırlar. Örneğin, 1979 Yıllık Ekonomik Raporu'nun 61'inci sahifesindeki tabloya göre, 1979 Yılının ilk dokuz ayında Banka kredileri 75 milyar lira artmıştır, yani özel kesim bu kadarlık açığını, işletme açığını Bankalardan karşılamıştır.

Özel kesim, bu kredilere muhtaç olmasa, faiz ödemez. Ama ayni özel kesim kendi açıklarının kapanması için toplumun tasarruflarının kullanılmasını doğal karşılar da, banka sistemine girmesi, halka açılması yasaklanan kamu kesiminin işletme açıklarına saldırır durur. Onu yerer. Oysa bu zararların bir kısmı kendine sınırsız kârlar sağlamak için bazı iktidarlarca zorla oluşturulmuşlardır. Sayın Müsteşarım bu sunulan fikirlerimize ne dersiniz? "

Belki şunu diyebilirsiniz: Kredi ile emisyon ya da vergi kaynağı aynı şey midir diye sorabilirsiniz. Doğru, hukuken aynı şeyler değildir. Biz zaten hukuksal değil, ekonomik mekanizmayı ele aldık. Aslında vergi de, kredi de Devletin bireylerinin tasarrufundan meydana gelir. Biri serbest (daha doğrusu yarı serbest) mevduatından, öteki ise zorunlu olan vergi(ve emisyondan) doğar. Kaynağı aynidir. Mevduatını ödeyen buna faiz alır, vergi ödeyen de kamu hizmetinden yararlanır. Tek fark bazı şekil mekanizmalarıdır.

Bunun böyle olduğunu yarın kanıtlayacağız.

GAZİPAŞA'DAN

Devalûasyon

Fikret OTYAM

Çocukken; Türkçeyi dahi zor konuşur iken, yabancı dile merak sarar iken ve yabancı dil konuşmuş olmak için bakkalların önünde durur, Develi marka gazyağı tenekelerinin üzerini okur idik. "Sokoni vakum oil com pani ink"

Çocukluktan bu yana artık sayısını miletçe unuttuğumuz devalüasyon kelimesini çilekeş halkımız develilosyon diye söylüyor, kokusu ve etkisi berbat mı berbat!... .... Cumhurbaşkanı adayları arasında esamesi okunan Cumhuriyet Senatosu sayın Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil de bu operasyonu gazetecilere "Başarılı Bir Sünnet" olarak tanımlıyor'! ve ekliyor: " Bacağı ne kadar açarsanız sünnet o derece başarılı olur."

Sayın Çağlayangil'in bu yaşa karşın belleğine hayran olmamak elde değil, zira kendileri bir yıl önce falan sünnet olmuşlar sanırım...

Bacağını da çok mu az mı açtı hiç meraklanmıyorum ne var ki ister çok, ister az açmış olsun çilekeş Türk halkının bu devalüasyondan canı çok ama çok yandı...

AVCI KAHYA

Bizim Gazipaşa'da bir Avcı Kahya var, tarımla falan uğraşır, tek özelliği yer yerinden oynasa ağzını açıp tek kelime söylemez...

Sanki tarımcı Avcı Kahya değil, CHP Genel Başkanı!... Bu yakıştırmayı bol bol yapıp Ecevit'i anarken bunca acı arasında azıcık gülme olanağına kavuşuyoruz... Neyse ki, nasıl oldu, neden oldu, neden gereksinim duyduğu aaa bir de baktık ki hazret nihayet konuştu! Konuştu da Avcı Kahya Ecevitlikten azıcık kurtuldu!.. Üstüne üstlük bir de sendikaları neyim uyarmaya kalkmaz mı? Kendileri zamanın bahrinde "halk parlamenterlerden ileri" derdi ...! Biz de diyelim ki halk, işçisi, köylüsü sendikacıları, dernek yöneticileri kendisinden ve muhterem partisinden çok mu ileri.... İşte sayın Ecevit'in kocaman yanılgılarından birisi daha... Ama nihayet ağzını açıp konuştu ya buna da binlerce şükür !. Seviyeli muhalefet örnekçisi sayın Ecevit ve yandaşları artık gaflet ve gerisindeki şeylerin uykusundan uyanmalıdır..

Elinde fırsat var iken sormadığı hesapla birlikte bu canım halk kendisinden hesap sormak hakkını kazanmaz mı dersiniz? Umut diye ortaya çıkıp milyonları peşinden götürenler en azgın bir dönemde su koyarlarsa artık her şey hak olur anımsatmakta yarar var....

İMF

IMF bu yoksul halka en ağır zulumları reva görüyor hep kızıyoruz ama IMF'ye bu olanakları tanıyanlara elli vurup bir saysanız ne yararı var? Para babalarının IMF'sine bağlı "Tooue" diye bir kuruluş muhakkak vardır... Ne mi tooue? Diyelim ki " Türkiye'de oynanacak oyunları uygulama enstitüsü! " ülkemize ve halkımıza büyük oyunlar tezgahlanıyor içerde ve dışarda bilmeyen kaldı mı? Aklı başında, çıkara pek bulaşmayan sağ bile bunu görüyor, hal böyleyken sol artık bu korkunç gidişe bir yumruk halinde ne zaman çıkacaktır dersiniz? Yetmez mi bu bölünmüşlük hatta param parçalık? Gelin canlar, gelin kardeşler gün bu gündür, yetsin bu ayrılık, ülke elden gidiyor, bu korkunç gerçekte de birleşme olmazsa ne zaman ne zaman? İş işten geçtikten sonra mı? Sormak gerekir, sonrası ne işe yarar?

KORE

AP'nin babası anası DP Kore'ye asker salanda "Amerika bizim canımız, helal olsun kanımız" diye böğürürken, para babalarını şimdi" Amerika bizim canımız helal olsun malımız" diyorlarsa bunda meydanı boş bulmalarının etkisi yok mu dersiniz?

Eczacıbaşılardan bay Şakir Amerika da sergi açıyor kutlarım, ama nerede açıyor dersiniz, nerede açacak IMF salonlarında! Tabii, neye neden şaşmalı? IMF buraya uzanır da IMF'cikler oraya uzanmazlar mı?

KIZAMIYORUM

Kızamıyorum son zamlara, akıl almaz parasal zulumlara, vergi eşitsizliğine ayrıcalığa ama bu suskunluk tekin'mola?

Halkımız şaşkınlığa uğratıldı, en büyük kazığı yiyen basın-bir kaçı elbette hariç-suskun, ama diyorum, haber veriyorum bu halk sürü değildir ve bu suskunluk bu sessizlik tekin değildir. Meydanı boş bulanların akıl almaz huruc hareketlerine CHP ağırlığı da boş veriyorsa varsın versin... Artık herkes biliyor bu CHP Kuvayi Milliye'nin CHP'si değildir. Ve CHP'nin önderliğine de gereksinimi yoktur... Eğer CHP' de AP'nin torbasına girmişse bundan utanacak olan halk değildir. O çatı altında TV için çene oynatanlardır...

Düşünün bir Erbakan bile bugün "umut" görünümünde! ölür müsün, öldürür müsün? Hayır umut artık kişilerde değil birlikte beraberlikte, tek yumruk olmadadır ve o gün bu gündür gayrı...

Evet, "gelin canlar bir olalım" gayri, bir olalım, bir olalım milyonken bir diye sayılalım. Bakın o zaman güneş nasıl doğar, nasıl yeşerir özgürlük, barış, eşitlik fideleri.

Bu ülke, bu halk bu güneşe layık değil midir? İnanıyorum bu güneşi bu halk doğduracaktır. Türlü zulma karşın gerçek "umut" budur.

"ARTIK TAKLİTLERE PAYDOS"....

İstanbul'da bir devrimci öldürüldü

* Şişli'de faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan Mustafa Gökçeli adlı devrimci olay yerinde öldü. Emniyet yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

* Kurtuluş Mahallesindeki Olgunlar Kıraathanesinde oturmakta olan ve MHP Beyoğlu İlçesi üyesi olduğu bildirilen Yılmaz Özkoç kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldürüldü.

* Bayrampaşa'da devriye görevi yapan bir jandarma eri, birbirini kovalayan iki kişiye müdahele etmek isterken çıkan çatışma sonucu yaralandı.

* Bayrampaşa'da Yıldırım Mahallesinde üç gün önce otobüsün faşistlerce tarandığı yerde bir grup "Yıldırım Halkına uzanan faşist eller kırılacak" sloganlarını atarak gösteri yaptılar. Devrimci Yol yanlısı oldukları bildirilen grubun iki kişinin ölümü ile sonuçlanan otobüs taranması olayını protesto ettiği bildirildi.

* Davutpaşa kışlasında sol görüşlü tutuklulardan Halis Kırmaz, Soner Özdemir ve adı açıklanmayan bir kişi firar etti. Firar edenler arasında işledikleri askeri suç nedeniyle gözetim altında tutulan Hayrettin Memiş, Yaşar Durmaç, Necip Alp ve Abdullah Alakuş'un da bulundğu açıklandı. Güvenlik görevlileri kaçanlardan henüz adı açıklanmayan bir kişinin yakalandığını bildirdiler.

* Gültepe'de İsa Demirkan adlı sağ görüşlü bir kişi silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

GİRESUN'DA TİP İL YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN DÜKKÂNI FAŞİSTLERCE BOMBALANDI

* Giresun TİP İl Yönetim Kurulu Üyesi ve Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Başkanı Mustafa Oksal'ın Hacı Miktat Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesindeki Filiz İşyeri faşistler tarafından bombalandı. Dükkan büyük hasar gördü. Çevrede bulunan otel ve mağazaların tüm camları kırıldı. Mustafa Oksal; daha önce de faşistler tarafından sürekli tehdit edildiğini, yapılan bombalı saldırının düşünceye ve düşünen insanlara yönelik olduğunu, baskı ve terörle düşüncenin yokedilemeyeceğini söyledi.

ANKARA'DA FAŞİSTLER BAYINDIRLIK BAKANLIĞINI BASMAK İSTEDİLER

* 50—60 kişilik faşist bir grup Bayındırlık Bakanlığına gelerek Bakanlık koridorlarında memurlara laf attı ve Gümrük ve Tekel Bakanlığında bir süre önce gerçekleştirilen baskını tekrar etmek istedi.

Yemek boykotu dolayısıyla devrimci ve ilerici memurların Bakanlıkta bulunmaması olay çıkmasını engelledi. Bir saat süreyle devam eden faşist işgal 13.30'da binadan ayrılmalarıyla sona erdi.

Olaydan sonra Bakanlığa gelen güvenlik görevlileri devrimci memurları gözaltına almak istedilerse de memurların direnmeleri üzerine bu girişimlerinden vazgeçtiler. Memurlar Bakanlıktaki olayların Müsteşar Teoman Güzey tarafından yönlendirildiğini ileri sürdüler.

* Çankaya Yıldızevler'de Nurettin Yalçınkaya adındaki sağ görüşlü bir kişi açılan ateş sonucu yaralandı.

* Beşevler bölgesinde toplu halde okula gitmekte olan öğrencilerin engellenme çabaları sürüyor. Geçen hafta Endüstriyel Sanatlar Yüksek Okulun'da okuyan bir öğrencinin güvenlik görevlileri tarafından tartaklanması üzerine ağır yaralanan öğrencinin doktordan "derslere devam edemez" raporu aldığı bildirildi.

ESKİŞEHİR'DE SOL GÖRÜŞLÜ 8 KİŞİ TUTUKLANDI

Köprübaşı semtinde gösteri düzenledikleri ve duvarlara yazı yazdıkları iddia edilen sol görüşlü 8 kişinin tutuklandığı bildirildi.

MERSİN CEZAEVİNDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER DİRENİŞ YAPTI

* Mersin Kapalı Cezaevinde 450 tutuklu ve hükümlünün 6 saat süreyle direniş yaptıkları ve cezaevi Müdürü Cevdet Okcamlı ile 4 gardiyanı rehin tuttukları bildirildi. Eylemlerinin bir uyarı niteliğinde olduğunu belirten tutuklu ve hükümlüler daha sonra rehineleri bırakarak direnişe son verdiler. Talepler arasında jandarmanın cezaevinde şiddete başvurmaması, ziyaret günlerinin arttırılması ve kokmuş yemek verilmemesi bulunduğu bildirildi.

TARTIŞMA ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada)

lirken bu girişimin devlet bütçesinde doğuracağı vergi kayıpları karşısında devlet bütçesinin zarara uğrayacağı dikkate bile alınmamıştır.

Bizler, bütün sorunlarımızın, ülkemizin emperyalist—kapitalist sisteme bağımlı çarpık kapitalist yapısından kaynaklandığını, faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sistemle olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyoruz. Ve buna göre bir mücadeleyi; her geçen gün daha örgütlü bir biçimde sürdürüyoruz.

Ekonomik sorunlarımızın da 657 sayılı Personel Yasası ile yan ödemelerle değil, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla bir ara çözüme ulaşacağını biliyor ve buna göre bir çalışmayı sürdürüyoruz.

Ancak bu çalışmalarımızı sürdürürken, aynı zamanda da, güncel ekonomik demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde elde etmek için mücadelede de kararlıyız. Bugün ne denli artırılırsa, artırılsın, katsayı sistemiyle kamu çalışanlarının ücret sorununa çözüm getirilemeyeceği açıktır. Bununla birlikte, ücretleri artmak bir yana sürekli gerileyen, son devalüasyon ve zamlarla daha çok yoksulluğa mahkum edilen kamu çalışanlarının asgari bir yaşam düzeyine kavuşabilmeleri için, 1980 bütçesi TBMM'de görüşülürken aşağıdaki düzenlemelerin yapılması zorunludur:

1 - Doğum yardımı 5000.- TL'ye yükseltilmelidir.

2 - Yakacak yardımı, 1—3. dereceler için 3000.- TL/ay'a, 4—15. dereceler için 4000.- TL/ay'a yükseltilmelidir.

3 - Aile yardımı çalışmayan eş için 5000.- TL'ye, okul öncesi çocuklar için 2500.- TL'ye, ilk öğrenimdeki çocuklar için 4000.- TL'ye, orta öğrenimdeki çocuklar için 6000.- TL'ye, yüksek öğrenimdeki çocuklar için 8000.- TL'ye yükseltilmelidir.

4 - Yiyecek konusunda yetersiz olan uygulama yaygınlaştırılarak tüm memurları kapsamalı, yardım her memur için net 5000.— TL olmalıdır.

5 - Lüks konut yapımından vazgeçilerek tüm çalışanlara kiralanacak olan bu konutların yapımı için bütçeye gerekli ödenek konulmalıdır. Bu uygulama gerçekleşinceye değin, memurlara 7500.- TL/ay kira yardımı ödenmelidir.

6 - Mahkumiyet yeri uygulanmasının kapsamı genişletilmeli, ödenekler net ve vergisiz 10.000.- TL/ay olarak ödenmeli, belediye sınırları dışında şantiye, işletme, maden vb. tesislerde çalışan memurlara, tesisin yerinin mahrumiyet yeri olup olmadığına bakılmaksızın mahrumiyet yeri ödeneği ödenmelidir.

7 - Fazla mesailerin Anayasaya aykırı olan (Bkz. Anayasa Mahkemesinin 1977/52 sayılı ve 9.12.1976 tarihli kararı) maktu olarak saptanması yönetimi terkedilmeli, fazla mesai ücretleri, sigortalılarda olduğu gibi, memurun maaşının aylık çalışma saatine bölünmesiyle bulunan rakama, hafta içi günlerde % 100, resmi tatil günlerinde % 200 zam eklenerek bulunmalıdır. Bütçede ilgili madde bu doğrultuda düzenlenmeli ve konuya ilişkin yönetmelikte gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

8 - Giyecek yardımı ile ilgili yönetmelikte, uygulamada olan aksaklıkları giderici doğrultuda değişiklik yapılmalı, uygulama kapsamı genişletilmeli, gerekli ödenek bütçede yer almalı, ödenekler nakit olmalıdır.

9 - Bütçedeki harcırahlar ile ilgili hüküm Harcırah Yasasına uygun olmalı. Önümüzdeki dönemde 1954 yılında çıkarılmış bulunan Harcırah Yasasını günün koşullarına uygun hale getirecek yasal düzenleme yapılmalı, harcırahlar tüm sendikasız kamu çalışanlarına eşit olarak ödenmelidir.

Günün koşullarında barınma ve iaşe gereksiniminin karşılanabilmesi için harcırahlar 750 TL/gün olarak saptanmalıdır.

10 - Bütçede gerekli aktarmalar yapılarak kamu kuruluşlarının çalışanlarının kamu ulaşım araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlayacak düzenleme gerçekleştirilmelidir.

SONUÇ:

Hayat pahalılığının yılda % 100 dolayında olduğu, zamları devalüasyonların izlediği ülkemizde memurların ücretlerinin son derece yetersiz olduğu açıktır. TMMOB olarak, soruna mevcut katsayı düzeni içinde çözüm bulunamayacağına ve çözüm yolunun tüm sendikasız kamu çalışanlarına "Toplu sözleşmeli—grevli sendikal hakların" tanınmasından geçtiğini vurguluyoruz.

Bizler mühendisler, mimarlar ve onların örgütü olarak bu hakkı elde etme mücadelemizi sürdürürken, bu aşamada, mevcut koşulları değerlendiriyor ve çalışanların asgari gelirinin ayda net 25.000.- TL olması gereğinin altını çizmekte yarar görüyoruz. Bu açıdan değerlendirildiğinde: Yasalarda yer aldığı halde uygulanmayan veya yetersiz düzeyde uygulanan sosyal hakların önerdiğimiz biçimde uygulanmasının, memurlara yeterli sayıda kadronun bütçede yer almasının, asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine çıkarılmasının ve katsayının tüm bu uygulamalarla birlikte ele alınarak en az memur maaşının net 25.000.- TL. düzeyine getirecek biçimde saptanmasının zorunlu olduğunu belirtiriz.

(2)

Olayların tarihçesi

* 15 ŞUBAT 1979 TARİHİNDE YOZGAT TÖB-DER ÜYESİ ŞÜKRÜ BAĞCI'YI ÖLDÜREN FAŞİST KATİLLERİN SAVUNMASINI MHP İL BAŞKANI RUHİ BACANLI İLE OĞLU ÇINAR BACANLI YAPTI.
* BİR DEVRİMCİNİN ÖLMESİ ÜZERİNE MİSİLLEME KORKUSUYLA GERİLEYEN FAŞİSTLER AKSİNE DEVRİMCİLERDE VE İLERİCİLERDE ÇEKİNGENLİK GÖRÜNCE YILDIRMAYA YÖNELİK TERÖRE GİRİŞTİLER.

15 Şubat 1979 tarihinde Yozgat TÖB DER üyesi Şükrü Bağcı üç arkadaşıyla beraber yolda yürürken 4 faşistin silahlı saldırısına uğrar ve iki ayrı tabancadan çıkan kurşunlarla vurularak olay yerinde ölür.

Olaydan sonra Ali Türkmen, Mehmet Cansever, Salim Alkan ve Mehmet Torun isimli faşistler yakalanır. Sorgularında, kendilerini ÜGD ikinci başkanı'nın azmettirdiğini söylerlerse de, bu kişi hakkında herhangi bir işlem yapılmaz.

Faşist katillerin savunmasını MHP il başkanı Ruhi Bacanlı ile oğlu Çınar Bacanlı üstlenir. Olay son derece açıktır. Bir devrimci, öldürülmüş ve katillerin savunmaları MHP'lilerce üstlenilmiştir. Yani ÜGD ve MHP her zaman olduğu gibi eleledir.

15 Şubat belki de Yozgat için dönüm noktasıdır. Bir devrimcinin ölmesi, misilleme korkusuyla faşistleri geriletir.

Ama misilleme yapılmaz. Tam tersine devrimci ve ilericilerde bu olaydan ötürü bir çekingenlik başlar. Faşistler yeni durumu çabuk kavrarlar ve yaklaşık bir hafta sonra faşist terör kaldığı yerden devam eder.

Bu kere terör doğrudan cana yönelik değildir. Tıpkı nazilerin yaptığı gibi dövme ve yıldırma taktiği yürürlükte dir. Faşistlerce oluşturulan çeşitli gruplar yalnız yakaladıkları her devrimciyi döverler. Belediyeden de güç alan faşistlerin ölümle bitmeyen yaralama ve dövme kampanyası nisan ayına kadar böyle gider

Bu arada MHP'li belediye başkanı Yaşar Erbaz'ın olayların içinde önemli bir yeri olduğu görülür. Belediyeye ait ekmek fabrikasının üzerindeki yatakhanede Tokat'a bağlı Taşova ilçesi Savcısının ve yine Amasyalı bir devrimcinin katili yakalanır. Faşist terör devam ederken davadan dönen bir faşist aynı yerde vurularak öldürülür.

Ama bütün bunlar CHP iktidarının valisi Vahit Rüştü Heper'i harekete geçirmeye yetmez. Vali devrimcilerin saldırıya uğradığı her olaydan sonra önce faşistlerin derneklerini sonra da devrimcilerin derneklerini aratır. Böylece denge politikası -ne demekse- uygular.

Şükrü Bağcı'nın öldürülmesi olayından iki ay sonra faşitlerin dövme ve yıldırma taktiklerinin bütün şiddetiyle devam ettiği sırada MHP Yozgat'ta "Büyük yürüyüş" adı altında bir miting düzenler.

Mitinge Türkiye'nin dört bir yanından gelen faşistler Türkeş'in konuşmasından sonra kent'te ilericilere, devrimcilere ait dükkanlara saldırırlar. Olaylarda 40 civarında dükkan tahrip edilir. Vali Vahit Rüştü Heper'in " çabaları "sonunda 27 kişi göz altına alınır. Onlar da bir müddet sonra serbest bırakılır. Faşistler olayları, saldırılarını alevi-sünni çatışması gibi göstermeye çalışmaktadırlar.

Örneğin CHP'li alevilerin dükkanları tahrip edilirken, CHP'li sünnilerin dükkanları saldırıya uğramamaktadır. Böylece CHP'lilerden bir bölümüne faşizm ile uzlaşma imkanı açık bırakılmaktadır. Bu plan "başarılı" olur ve CHP'lilerin bir bölümü gerçekten olaylara tepkisiz hale getirilir.

MHP'nin 15 nisan Mitingi ve sonrasında azgınlaşan faşist terör, yeterli bir savunmanın örgütlendirilemeyişi ve vali ile emniyet müdürünün de olaylar karşısında "tarafsız" kalmaları Yozgat'ı faşist taktiklerin denendiği bir laboratuvar haline getirir.

Faşistler tarafından TÖB-DER önünde öldürülen Şükrü Bağcı'nın cenaze töreni.

Faşistler tarafından öldürülen Şükrü Bağcı

FAŞİST YATAĞI BELEDİYE

13 Mayısta faşistler Eskipazar mahallesine bir saldırı düzenlerler. Ve bu arada devrimcilere ait birkaç ev MHP'li belediye başkanı Yaşar Erbaz'la işbirliği yapan emniyet müdürü tarafından yıktırılır. İlerici ve devrimciler güvenlik kuvvetlerine karşı 4 saat kadar direnirler. MHP'li belediye, devrimci bir mahalle olan Eskipazar'ın suyunu, ve elektriğini keser, yollarını yapmaz. Zaten insanlar belediye kendilerine fazla elektirik ve su parası yazdığı zaman bile duruma itiraz edecek halde değildirler. Çünkü işin içinde bir de belediyeye gidip faşist militanlardan dayak yemek vardır.

"NESLİN BABAN CEDDİN DEDEN" TANGOSU

Siz yeni evlendiğiniz eşinizle ilk dansınızı "neslin baban, ceddin deden" tangosuyla yapmak ister misiniz? Ve siz evliliğe ilk adımlarınızı duvarlarına boydan boya bozkurt resimleri çizilmiş bir düğün salonunda atmak ister misiniz? Tercihinizne olursa olsun Yozgat'ta evleniyorsanız, buna mecbursunuz. Çünkü Yozgat'taki tek düğün salonunun, yani belediyeye ait düğün salonunun duvarları bozkurt resimleriyle süslü ve belediye orkestrası da söz konusu ettiğimiz mehter marşlarını çalıyor. Öyleki, bu marşlar hoparlörlerle bütün Yozgat'ın dinleyeceği kadar yüksek sesle çalınıyor. Eh... Buna düğün değil siyasi propaganda denirmiş, üstelik siz bunu istemiyormuşsunuz , bütün bunlar Yozgat belediyesi'nin umurunda bile değil..

YARIN: VALİ FAŞİSTLERE SİLAH DAĞITIYOR

15 CHP'li parlamenter Belediye Başkanlığı seçimi için Malatya'ya gidiyor

ANKARA (ANKA)

15 kişilik CHP'li bir parlamenter grubunun cuma günü Malatya'ya gideceği bildirildi.

ANKA muhabirinin CHP yetkililerinden aldığı bilgiye göre, cuma günü CHP'nin seçim otobüsiyle Ankara'dan hareket edecek olan parlamenterlerin, Malatya'da 10 Şubat pazar günü yapılacak olan Belediye Başkanlığı seçimi için "nabız yoklaması"nda bulunacakları belirtildi.

CHP Genel Merkez yetkilileri, Malatya'da özellikle CHP görüşlü kişilere Demirel hükümetinin göreve gelmesinden bu yana baskılı bir tutum izlendiğini kaydettiler ve parlamenterlerin bu konuyu inceleyerek ilgili askeri ve sivil yöneticilerle görüşeceklerini söylediler.

Bilindiği gibi Malatya Belediye Başkanlığı makamı , Hamit Fendoğlu'nun bir suikast sonucu öldürülmesiyle boşalmıştı.

Ankara Belediyesi Batıkent projesi için banka kuracak

ANKARA (ANKA)

Ankara Belediyesi öncülüğünde başlatılan 50 bin konutu içeren ve 275 bin kişinin barınacağı Batı Kent'in belirlenen zaman içerisinde bitirilmesi için bir banka kurulacağı açıklandı.

Toplam maliyetleri en asgariye indirmek için bir dizi tedbirler alınacağı da belediye yetkilileri ve uzmanlar tarafından belirtildi.

Yetkililer kurulacak olan bankanın toplanan tasarrufları en iyi şekilde değerlendirme yolunda bir emniyet niteliğinde olacağını belirttiler.

ÖLEN AMA YENİLMEYEN
Proleter Devrimci Hareketimizin
DEVRİMCİ MİLİTAN'ı
ALİ KAYAHAN
Ülkemizin Bağımsızlığı, Halkımızın Özgürlüğü Uğruna Mücadelede
İŞKENCEDE KATLEDİLDİ!
Ölümünün 6. Yılında MÜCADELESİ Sürüyor!....
"EMEKÇİ"

1947 - 6 ŞUBAT 1973

12 MART FAŞİZMİ'nin İŞKENCEHANELERİNDE SIR VERMEYİP ÖLMESİNİ BİLEN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - SOSYALİZM MÜCADELESİNİN YİĞİT SAVAŞÇISI
ALİ KAYAHAN YAŞIYOR
DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

DEĞERLİ YOLDAŞIMIZ İBRAHİM ÖZTÜRK

(1961 ... İSTANBUL)

Özgürlük ve Sosyalizm mücadelesinde, Halkın Yolu saflarında faşistlerce katledildi.

Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

Devrimci Arkadaşları

MUSA ÖZNUR (1957-....)

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK.
UNUTULMAYACAK
İ.Ü FEN FAKÜLTESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

MUSA ÖZNUR (1957-....)

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK
UNUTULMAYACAK
İ.Ü. İKTİSAT FAKÜLTESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

İran'da, Beni Sadr ile Devrim Konseyi'nin arasında anlaşmazlık büyüyor

BENİ SADR, AFGANİSTAN'DA SOVYET İŞGALİNE KARŞI ÇARPIŞAN MÜSLÜMANLARA PARA VE SİLAH YARDIMI YAPMAYA HAZIR OLDUKLARINI DA BELİRTTİ.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'ın yeni seçilen Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr ile Devrim Konseyi arasında anlaşmazlığın büyüdüğü bildiriliyor.

Devlet Başkanı'nın Mart ayında yapılacak genel seçimleri beklemeden geçici hükümet kuracağını açıklaması üzerine, Devrim Konseyi sözcüsü Hasan Habibi dün Konseyin toplatısından sonra yaptığı açıklamada "Biz gücümüzü Ayetullah Hümeyni'den alıyoruz, Beni Sadr Humeyni'nin onayını almadan hükümet kuramaz" dedi.

Beni Sadr geçenlerde bir gazeteciyle yaptığı konuşmada ise, Tahran'daki ABD büyük elçiliğinde rehin tutulan Amerikalıların serbest bırakılması için Devrik Şah rejiminin insan haklarını çiğnemesi konusunda araştırma yapmak üzere Birleşmiş Milletler yönetiminde uluslararası bir komisyon kurulmasının yeterli olmayacağını söyledi, "Halkımız bundan fazlasını istiyor" dedi.

ABD'nin İran'ın içişlerine karışmaya son vermesi gerektiğini açıklayan Sadr, rehineler serbest bırakılmadan önce ABD'nin devrik Şah'ı ve dışarı kaçırdığı serveti İran'a geri vermesi gerektiğini söyledi. "ABD Şah'ı geri versin, yarın İran ABD ilişkilerinde yeni bir dönem başlar" dedi. Sadr konuşmasında rehineler sorununun çözümsüz olduğuna inanmadığını ve ergeç bir çözüme ulaşacağına inandığını sözlerine ekledi.

Beni Sadr, Kanada Büyükelçiliğinin yardımıyla kaçırılan 6 Amerikalı diplomat konusunda ise kaçırılma olayında, rehin tutulan Amerikalıların suçlu olmadıklarını açıkladı.

İSLAM CUMHURİYETİ PARTİSİ "BENİ SADR HUMEYNİ'NİN ÇİZGİSİNDE GİDERSE DESTEKLERİZ.

Batılı kaynakların, Beni Sadr'ın kendi gücünü denediği ilk uygulama olarak nitelendirdikleri tasfiye harekatının başarıyla yapıldığı ve Sadr'ın en önemli rakibi Sadık Kutbizade'nin yandaşlarının elinde bulunan devlete bağlı İran Radyo TV dairesinin tümüyle tasfiye edildiği bildirildi.

Beni Sadr, Afganistan'da Sovyet işgaline karşı çarpışan müslümanlara para ve silah yardımı yapmaya hazır olduklarını da belirtti.

Bilindiği gibi Devlet Başkanlığı seçimlerinde, Sadr oyların %75'ini alırken, Kutbizade %1 dolayında bir oy oranıyla oldukça geride kalmıştı.

BENİ SADR: RADYO-TV DAİRESİ TASFİYE EDİLDİ

Öte yandan Devlet başkanı seçilmesinin hemen ardından, rehineler konusunda öğrencilerin değil kendisinin söz sahibi olacağını söyleyen Sadr'ın bu sözleri, asıl ilgili mercilere ulaşmış görünüyor.

Cumhuri İslami de (İran İslam Cumhuriyeti Partisi'nin yayın organı) yayınlanan bir yazıda, İran'daki son gelişmeler üzerine, 'Bu dönem karanlık oyunların sorumluluğu kimin olacak? Olsa olsa, iktidar hırsıyla gözü dönenlerin, kibirinin kurbanı olanların, bencillikleri nedeniyle entrikalara göz yumanların olacak', denmekte, Beni Sadr'ın bu mücadelede pek de kolay bir hasımla karşılaşmadığı hatırlatılmaktadır. İslam Cumhuriyeti Partisi Lideri Beheşti ise, "Beni Sadr islam devriminin yolundan ayrılmazsa destekleriz, aksi halde, önce eleştiririz, uyarırız ve gerekirse kendisiyle mücadele ederiz" dedi.

Öte yandan, İran Komünist Partisi Tudeh, yaptığı bir açıklamada 'Sadr İmam'ın anti-emperyalist çizgisini terketmemelidir", dedi. Açıklamada 'Sedat, Begin, Carter üçlüsünün oyununa gelmemek gerektiği"ne işaret edildi ve Beni Sadr'ın dış politikada Afgan olayıyla ilgili olarak aldığı tavır maceracılık olarak nitelendirildi.

Beni Sadr'ın eleştirdiği İslamcı öğrencileri Devrim Konseyi Sekreteri Beheşti destekliyor.

Alman faşistleri boş durmuyor

DIŞ HABER SERVİSİ

Batı Almanya'da Nasyonal Sosyalist Demokratik İşçi Partisi adıyla yeni bir faşist parti kuruldu. Yeni Nazi Partisinin Adolf Hitler'in Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisiyle aynı ilkeleri benimsediği belirtildi. Yeni faşist partinin liderinin Erwin Schoenborn olduğu ve geçen yıl "huzuru bozmak" suçundan 18 ay hapis yattığı bildiriliyor.

Bildirildiğine göre, yeni parti, halen yasadışı amblem kullandığı için hakkında polis soruşturması yapılan Nasyonal Sosyalist Çalışma Gurubu üyelerinin katılmasıyla kuruldu. Yeni Nazi Partisi'nin sözcüsü partiye kaç üyenin katıldığını açıklamayı reddetti.

DÜNYA GÖZÜYLE

Bayan Gandhi ile görüşmemiz

Türkkaya ATAÖV

1977 seçimlerinde umulmadık bir biçimde iktidardan düşen Bayan Gandhi 1980'e girerken yapılan son seçimlerde ezici bir çoğunlukla tekrar Parlementoya dönerek hükümeti kurdu. Hindistan 1947'de kazandığı bağımsızlığından bu yana en ciddi bunalım içindeydi. İngilizler çekilip gittikten sonra, 540 kadar irili, ufaklı devletin bir araya gelmesinden oluşan Hindistan gittikçe büyüyen nüfusuna ve onunla artan sorunlarına rağmen, bir yıkımla karşı karşıya gelmemişti. Dil, din ve sınıf farklılıkları bir yana, bütünlüğünü koruyordu. Nehru'nun son yıllarında ortaya çıkan "sağ" ve "sol" kanatlar Kongre Partisini bölmekle tehdit ediyorlardı. Bağımsızlık savaşımını yıllarca yürütmüş olan Kongre Partisinin hem kuzeye, hem güneye, yani tüm ülkeye egemen olduğu kuşkuluydu. Bayan Gandhi derinleşen bunalıma dur diyebilecek bir destekle yeniden iktidara geldi.

1977 Seçimlerinden önce de, sanırım, genel çizgileriyle babası Jawaharlal Nehru'nun izinden gidiyordu. Bu yargı, kuşkusuz, bir kızın babaya bağlılığı anlamında dar bir çerçeve içinde yorumlanmayacaktır. İngilizlerden sorunları çok büyük bir kıta devralan Nehru bu sorunların çözümüne yönelirken daha çok devletçiliğe kayan bir program izliyordu. Bayan Gandhi bunu daha da derinleştirdi. Bu arada, nüfus planlamasının daha çok Müslüman kesim içinde uygulanması ya da bazı muhaliflerin tutuklanmaları gibi olaylar laik bilinen Nehru ailesinin bu haklı şöhretine gölge düşürdüğü gibi, Hind demokrasisinden ödünler verilmekte olduğu inancını da yaymağa yarıyordu. Bütün iktidarların başına belâ olan ve onları diktaya iten havayı oluşturmağa yarayan yardakçı çevreler özellikle oğlunda olağanüstü bir karizma olduğu düşüncesini de yayma peşindeydiler. Bütün bunların 1977 seçimlerinde oy kaybetmesinde doğal bir etkisi oldu.

Ancak, Bayan Gandhi iktidarı olayı, bir nüfus planlamasında yapılan aşırılıklara, ya da bir oğul efsanesine bağlanarak anlatılamaz. Bayan Gandhi Hind Hükümetinin başında on yıl kadar kaldı. Kısa sayılamayacak bu süre içinde de, Hindistan'ın ve dünyanın artan sorunları karşısında tavırlar takındı, cesur programlar uyguladı. 1969'da on ilkeden oluşan ve 1974'de de yirmi-bir noktalık "demokrasi ve sosyalizm kararları" içte ve dışta tepkiler yaratan ciddi girişimlerdi. Ondan yana ya da ona karşı tavır alanlar, kendi yerlerini daha çok, bu ilkelere göre saptıyorlardı. 1969 ve 1974 kararları Kongre Partisinin daha önce 1955'de ve 1964'de aldığı "sosyalizmden yana" kararların bir çeşit devamı gibiydi. Bu ilk iki karar Nehru zamanında alınmış olduğundan, onların uygulanmasında Nehru'nun tarihsel kişiliği, akılcılığa dayalı bir eylem adamı ve demagojiden uzak bir devlet büyüğü oluşunun büyük rolü vardı. Devraldığı geri, hatta aç yığınlar yararına büyük uygulamalara girişirken, kendi adının bir çeşit dokunulmazlığından ve kitlelerin ona olan inancından doğal olarak yararlanıyordu. Nehru içte de, dışta da, ne yapılması gerekiyorsa, onu yaptı. Beş yıllık planlarda devletçiliğe artan oranlarda ağırlık veriyordu. Toplum yararına önlemler hep ön plandaydı. Başaramadığı zaman bile adı kirlenmiyordu.

Gandhi

Ama Kongre Partisi Ocak 1964'de "Demokrasi ve Sosyalizm Kararları"nı aldığı zaman, Nehru'nun dört aylık ömrü kalmıştı. Nehru'nun içte sosyalizme dönük bu kesin tavrı ve dışta o yıllarda Amerikan emperyalizmiyle çatışan bağlantısız akımın meşalelerinden biri oluşu, kuşkusuz, birtakım çevrelerin tepkisiyle ergeç karşılaşacaktı. Bu çizgiyi, içte ve dışta, sürdüren Bayan Gandhi oldu. Yapılan yanlışlar ve bazı başarısızlıkların Bayan Gandhi'nin 1977 seçimlerinde kaybetmesinde bir ağırlığı olacaktır. Siyasal, ekonomik ve toplumsal tercihlerini kendi kişiliğiyle sürükleyen Nehru'nun çağı onun yitirilmesiyle artık kapanmıştı. Ondan sonrakiler programlarının başarı derecesine göre ikdidarda kalacaklardı. Nitekim, 1980'lere girerken yapılan Hind seçimlerinde Janata Partisi başarısızlığından ötürü kaybederek yerini Bayan Gandhi'ye bıraktı.

Bayan Gandhi 1977 seçimlerini kaybettiği sıralarda, Yeni Delhi'de 12 Wellington Crescent adresindeki evinde buluştuk. Fotoğraflarından çok daha genç ve zayıf görünüyordu. Üzüntüden ötürü çok kilo kaybettiği söylenmekteydi. Zeki, enerjik ve mağrur görünüyordu. Sözü hemen kendi iktidarına yöneltilmiş olan eleştirilere getirdi. "Bu da bir çeşit adam öldürme yoludur" diyordu; "ancak, kimin ne için öldürmek istediğine bakmak gerek. Hindistan ilk kez istikrarlı bir ekonomiye kavuşmuştu. Biz hükümete geldiğimizde, Hindistan dışardan yardım dilehen bir devletti; ayrıldığımızda da 18 milyon ton tahıl bıraktık.

(Devamı 7. Sayfada)

Desai

Türk faşistlerinin temel örgütü "Türk Federasyonu"

Batı Almanya'da Türk faşistlerin izlediği strateji ve taktikler

BOZKURTLARIN TERÖRÜ 2

Jurgen Roth

● **ALMANYA'DAKİ TÜRK FAŞİSTLERİ ESRAR TİCARETİNDE BÜYÜK ROL OYNUYOR.**

Frankfurt'taki "Türk Federasyonu" büyük bir olasılıkla bozkurtların Avrupa'daki tüm faaliyetlerinin komuta merkezidir. Bu örgüt kendisini "bağımsız ve her türlü siyasal çalışmanın dışında" diye nitelediği halde, emekli albay Alpaslan Türkeş'in önderi bulunduğu MHP'nin takvimlerini satmaktadır. Federal Alman Anayasasını Savunma Dairesinin yetkililerinden biri şöyle diyor "Kesin diyebileceğimiz bir olasılıkla Türk Federasyonunun tüm yöneticileri aynı zamanda MHP üyesidir." Bu örgütün yöneticilerindengenel sekreter Ramazan Öz Federal Alman İçişleri Bakanlığının saptamalarına göre MHP üyesidir. Federasyonun başkanı olan Serdar Çelebi ise daha önceleri İstanbul'daki ilçe örgütlerinden birinin gençlik kollarının başkanlığını yapıyordu.

Aralık 1979'da Polis İstanbul'da MHP gençlik örgütü ÜGD'de çok sayıda tabanca ve dinamit ele geçirdi. Ve İstanbul Barosu Başkanının yaptığı açıklamaya göre, "Öldürülecek olanların adların yazılı bulunduğu bir liste bulundu."

Türk Federasyonu aylık bir dergi çıkarıyor: Vatan Hasreti.. Sayfalar boyunca Alpaslan Türkeş ve amaçları hakkında propaganda yapılıyor. Yaklaşık 50 000 üyesi bulunan Federasyon korkunç mali olanaklara sahip. Bu örgüt Neu Ulm'da 900.000 Alman Markı değerindeki bir evi satın alabilmiştir. Bina 'İslam Kültür Merkezi" ve Kütük İnci diye birinin adına satın alınmıştı. İnci Neu Ulm'daki 'Dayanışma Birliği"nin başkanı ve Türk Federasyonu'nun yönetim kurulu üyesiydi. " Eylül tarihli Cumhuriyet gazetesi ise Ülkücüler Birliği'nin Düsseldorf, Hamburg ve Stutgart'ta evler satın aldığını ve Düsseldorf'taki evin parasının peşin olarak ödendiğini bildirmekteydi.

ESRAR TİCARETİNDE FAŞİSTLERİN ROLÜ

Türk Faşistlerinin elindeki büyük paraların nerelerden geldiği tahmin edilebiliyor. Dış satım işleriyle uğraşan ve seyahat acentalığı yapan iş adamları "Bozkurtlara büyük haraçlar ödüyorlar. Türk faşistlerinin esrar ticaretinde de rol oynadıkları kesin. 15 Ekim 1979 tarihli Stern dergisi İsmail Çakır'ın Batı Berlin'deki gece kulübüne Alman Narkotik şube ekipleri tarafından bir baskın düzenlendiğini açıkladı. Yapılan aramalar sırasında polisler makbuzlarla dolu bir dosya da ele geçirdiler. Bu dosyadan Çakır'ın son beş yıl içinde iş ortaklarına ve aşırı sağcı Türk derneklerine vergisiz olarak yaklaşık 500 000 Alman Markı devrettiği anlaşıldı. Suç masası komiserlerinden Erich Straus ise şöyle diyor: "Son zamanlarda sürekli olarak aşırı sağcı Türklerin esrar ticareti yaptıklarına ilişkin delilller ele geçiriyoruz."

SUÇ ORTAKLARI

Yapılan gözlemler ayrıca Amerika ve Batı Almanya'da mali durumları güçlü sağ ideolojideki çevrelerin MHP ve Bozkurtları desteklediklerini göstermektedir. Bu çevreler arasında Harold Vocke'ninfaşist MHP hakkında açık propaganda yaptığı Almanya'nın büyük gazetelerinden Franfurter Allgemeine Zeitung da yeralmaktadır.

Bütün bunların ardında tüm yalanlamalara karsın en azından dolaylı olarak MHP başkanı Alpaslan Türkeş bulunmaktadır. Jerusalem Üniversitesi profesörlerinden J.B. Landau, yaptığı bir incelemede şöyle diyor: "Bozkurtların üniformalı yürüyüşleri öğrenci yurtlarına ve diğer sol sempatizan guruplarına yaptıkları saldırılar gözlemcilere-iki dünya savaşı arasındaki Avrupa'da görülen faşist, askeri gençlik örgütlerini hatırlatıyor... Daha 1969'da MHP 100 000 bozkurtun eğitildiği 34 kamp kurmuştu. Bu kamplarda silah kullanılması öğretiliyordu".

Bozkurtlar, (cinayet komandoları) neler öğrendiklerini son yıllarda gösterdiler. Türkiye'de bir iç savaşı andıran çatışmalar sırasında ve en küçük ayrıntısına kadar planlanmış suikastlar sonucunda faşistler tarafından 2500 insan öldürüldü...

Peki ya Federal Almanya Cumhuriyetinde neler oluyordu?

Hessen'deki İdstein'da 12 Aralık 1979'da bir işçi birliğinin başkanını döven "bozkurtlar" şöyle bağırıyordu: "Seni ve bizim gibi düşünmeyen herkesi, lime lime ederek yokedeceğiz."

Bir ay önce Frankfurt'ta Sosyal Demokrat İşçi Birliği'nin iki üyesi ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldılar. Bunların suçu ise Türk Federasyonu imzalı bildiriler dağıtılırken, bunları almak istememeleri idi. Bozkurtların Frankfurt'ta bir kamuflaj örgütü olarak oluşturdukları Kültür Birliği'nin başkanı, adam öldürmeğe teşebbüs suçundan dolayı tutuklandı. Özellikle Batı Berlin'deki Bozkurtlar son derece saldırgan ve militan bir havadalar. Berlin'deki Türk faşistleri "Türk Ocağı", "Kültür ve Dayanışma Birliği"ve Büyük Ülkü Derneği" etrafında açıkca terör eylemleri yürütüyorlar. 1979 yılı içinde her hafta lokaller basılıp tahrip edildi, farklı düşüncede olan Türkler dövüldü ve ölüm tehditleri yağdırıldı.

Türk üyelerinin IG-Metal sendikasına bildirdiğine göre, Faşistlere karşı koyan Türk işçilerinin yaşantısı dayanılmaz bir hal almıştır. Bozkurtlar kurşun topuzlu sopalar, bıçaklar, boğma telleri ile silahlanarak ve çok kez maske takarak saldırıyorlar. Faşistler Berlin okullarında da eylemlerini hiç bir engelleme ile karşılaşmadan sürdürebiliyorlardı.

Kurt-Lowenstein okulunda Türk faşistlerinin eylemlerini protesto eden bir öğretmen ölümle tehdit edildi ve sınıfı tahrip olundu. Okul dışından gelen kişiler birçok kez öğretmenin ders vermesini engellediler.

Bugün aynı hava birçok okulda ve Türk işçilerinin çeşitli derneklerinde estiriliyor. Bremen'deki İşçi Yardımlaşma Derneğinin görevlilerinden biri şöyle yakınıyor: "Kısa bir süre önce yapılan kongremizde birçok arkadaş Bozkurtların tehditlerinden dolayı polisten silah taşıma ruhsatı istediklerini söylediler."

Son iki yıldır üç Türk öldürüldüğü, dayak, tehdit ve baskın olaylarının önü ardı kesilmediği halde Alman polisi bu olaylara göz yumuyor ve bu çatışmaların ardındaki "siyasal nedeni" görmek istemiyor.

Alman Sosyal Demokrat Partisi milletvekili Klaus Kirschner gazetemize şu açıklamayı yaptı. "Kanımca güvenlik yetkililerinin bu konudaki görevi, olayları basitleştirmek değildir... Bu konuda yapılan siyasal hesaplar son bulmalıdır. Örneğin bir hükümet değişikliğinde önemli bir hükümet görevi alabilecek olan MHP başkanı Türkeş konusunda. Ve bence bu zorunluluğu kendi acılı tarihimizden çıkarmalıyız. Bu kişilerin ardında neyin yattığı görülmelidir. Geçmişte de bir çok kişi Hitler'i yanlış değerlendirmişti."

SON GELİŞMELER

Son aylarda Türk faşistlerinin çalışmalarında yeni bir gelişim gözleniyor. Türk faşistleri bugün Türkiye de kısmen yasaklanan ama Almanya'da rahatça faaliyet gösteren tutucu islamcı gruplar ve tarikatlarla yoğun bir işbirliğine girdiler.

Batı Almanya'da özellikle yayılma eğilimi gösteren islamcı tarikat "Süleymancılık"dır. Bu tarikat Alman Vergi dairesinden Türklerden kilise vergisi toplanması ve bu paranın Türk topluluğunun temsilcisi olarak kendilerine devredilmesini isteyecek kadar da pervasızdır.

YARIN BOZKURTLARLA İŞBİRLİĞİ YAPAN TARİKAT: SÜLEYMANCILAR

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

İran Şahına açık mektup

SAYIN ESKİ İRAN ŞAHI RIZA PEHLEVİ;

Biliyorsun, geçen yıl faşistlerce öldürülen Abdi İpekçi'nin anısına geçtiğimiz günlerde bir seminer düzenlendi. Abdi İpekçi'nin kimlerce ve neden öldürüldüğünden gayri herşeyin konuşulduğu bu seminerde sözalan Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Sekreteri Acar Şölen, "terör" hareketlerinin şiddetle önlenemiyeceğine inandığını belirterek şöyle dedi

'Eğer terör şeddetle önlenebilseydi, İran Şahı istenmeyen bir kişi olarak böyle ülke ülke dolaşmazdı.

Şimdi sen bunu okuyunca ülkende egemen olan koskoca halk hareketine "terör" deyip geçiştirildi diye hiç böbürlenme çünkü bizim basınımız öyledirki, 30 küsur ülkenin resmen tanıdığı Polisario örgütünün haberlerini bile "Dünyada Anarşi" başlığı altında verir. Ancak bu sözleri okuyunca, neden kendine daha önce böylesine danışmanlar seçmediğine çok üzülecek misin? Öyle ya, terörün şiddetle aralarında da ne fark varsa artık önlenemiyeceğini bilseydin hiç öyle şiddet filan uygular mıydın? Keşke sana bunları daha önce bir söyleyen çıksaydı. Yazık oldu sana azizim!

TÜRK'çesi

Buna makasa gelmek denir...

Schmidt: «Türkiye'ye bir kez daha olağanüstü yardıma hazırız»

Devalüasyon ve zamlar için dış kredi güvencesi bekleniyor

BUGÜN Milliyet magazin EKİNİ İSTEYİNİZ

Milliyet Halk Gazetesi

1946'nın 1.000 TL.'si (dolar) 1980'de 18 TL. oldu

ZAMLAR SÜRÜYOR, KREDİ GELİYOR

Özal: «F. Almanya önlemlerimizi olumlu buldu»

Şavku G. TÜRK

Çivileme

Mikrop Savaşı!...

Direniş ülkemizin her kesiminde yayılıyor. Ezilenler ezenlere karşı direniyor, ezenler de ezilenlere karşı.

Tıpkı insan organizmasının mikroplara verdiği savaşım gibi...

Ezilenler insan organizmasında yararlı direnç ordusunu oluşturexcluded, ezenler de organizma dışı zararlı ve tehlikeli mikropları oluşturmaktaydı.

Savaşın kuralları yine değişmiyordu. Güçlüler yengi kazanıyor, güçsüzler de yenilgi...

Ama doğanın dengesi bozuldu bir gün. İnsan organizması antibiyotik çağla Fizyolojik bir zafer kazandı.

Şimdi ise toplum organizması emek çağıyla Sosyolojik bir zafere yaklaşıyor...

VURAL AHİ

TAŞ YAĞMURU

Ya hiç yiyemiyorsak

Ticaret Bakanı Halil Başol, 'Fiatların serbest bırakılarak düşürüleceğini belirtmiş. İşte ekonomik bir inci! Gerçi hepimiz biliyoruz ki, sanayicilerimiz, işverenlerimiz fiatları zorla(!) böylesine yüksek tutuyorlar. Yoksa kendilerine kalsa, ürettiklerini bedava bile dağıtırlar ama ne yazık ki, şu anda varolan fiat denetim mekanizması onları mallarını pahalı satmaya zorluyor. Ama bir kez fiatlar serbest bırakılsın, görün bakın hepsi nasıl da düşürecek fiatlarını. Halil Başol kesinlikle haklı.

İzzet YILDIZ

Ekonomi ciddi bir iştir

Çok satan bir gazetenin çok okunan bir yazarı 'Yorgan ve ayak meselesi' başlıklı köşe yazısında, halkın sıkıntıya nasıl katlanacağı yolunda bazı önerilerde bulunuyor:

"Üç kap yemek yiyorsak belki iki ya da bir kaba indireceğiz"

Haydi diyelim sayın yazar üç kap yemeğini, iki kaba indirdi. Bu büyük "özveri" ya da "Fedakarlık"ı yaptı.

Sayın yazara sormak gerek:
"Ya bir kap yemek de yiyemiyorsak?"

Türkiye Yazarlar Sendikası altı yaşında

TYS GENEL SEKRETERİ ATAOL BEHRAMOĞLU İLE KONUŞTUK: "TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI, KURULUŞUNDAN BU YANA DÜZENLEDİĞİ AÇIK OTURUMLAR, BASIN TOPLANTILARI, YAYINLADIĞI SİYASAL NİTELİKLİ BİLDİRİLERLE TOPLUMUMUZDA ÖNEMLİ BİR DEMOKRATİK BASKI GÜCÜ OLDUĞUNU KANITLAMIŞTIR."

KONUŞAN: ŞEFİKA GÖRGÜLÜ

— Sayın Behramoğlu, TYS'nin kuruluşu, kuruluş amaçları ve bugüne değin yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verir misiniz?

— 1974 yılı Şubat ayında kurulan sendikamız, bu hesaba göre, 1980 yılı Şubat ayında 6. yılını doldurmuş oluyor. Türkiye Yazarlar Sendikası'nın kuruluş amacı, Ana Tüzük'te şöyle belirlenmiştir:

"Yazarlığı meslek edinmiş kişilerin emeğini sermayeye karşı korumak... Hukuki, sosyal, kültürel, ekonomik temel hak ve özgürlükleri korumak, saptamak ve geliştirmek... Tam bir söz ve yazı özgürlüğünün gerçekleştirilmesi ve korunması için her türlü yasal mücadeleyi yürütmektir."

Görüldüğü gibi ekonomik ve siyasal olmak üzere iki ana maddede toplanmaktadır sendikamızın kuruluş amacı.

Geçtiğimiz altı yıl içinde sendikamızın yaptığı çalışmaları özetlemek güç. Bunlar çalışma programlarımızda, raporlarımızda ayrıntılı olarak yazılıdır. Fakat yine de bazı ana konulara şöylece değinebiliriz:

* Yazarlar Sendikası kuruluşundan bu yana düzenlediği açık oturumlar, basın toplantıları, yayınladığı siyasal nitelikli bildirilerle, toplumumuzda önemli bir demokratik baskı gücü olduğunu kanıtlamıştır. Özellikle MC döneminde DGM Yasasına karşı yürüttüğümüz etkin eylemler, sendikamızın bu alandaki çalışmalarının tarihinde önemli bir yer tutacaktır. O tarihte DGM Yasasına karşı o günün DİSK yönetimiyle kurulan eylem birliği, yazı emekçileriyle işçi sınıfımız arasındaki dayanışmanın da parlak bir örneğini oluşturmuştur.

* Yabancı ülkelerle yaptığımız karşılıklı antlaşmalar, yazarlarımızın ve yazınımızın dünyaya açılması, yabancı ülke yazarlarının da ülkemizi ve yazınımızı yakından tanımaları için çok önemli olanaklar yaratmıştır. Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Romanya, Çekoslovakya ile yaptığımız karşılıklı anlaşmaları, başta komşularımız olmak üzere, tüm dünya ülkelerinin yazar örgütleriyle gerçekleştirme yönünde çabalarımız vardır. Bundan başka Asya—Afrika Yazarlar Birliğine üye olmamız, Avrupa Yazarlar Birliğinin kurucu üyesi oluşumuz, geçen yıl İstanbul'da düzenlenen Balkan Yazarlar Kurultayı ve bu kurultayın amacı olan Balkan Yazarlar Örgütünün kurulması yönünde çalışmalarımız sendikamızın önemli etkinliklerindendir.

Geçen yıllarda düzenlenen Telif Hakları Kurultayı ile Çeviri Sorunları Sempozyumunu, çok sayıda anma ve kutlama günlerini de burada saymalıyız.

Yine kuruluşumuzdan bu yana, tek tek yazarlarımızın hukuksal, siyasal, mesleki, sağlık vb. sorunları konusunda sendikamızın elindeki tüm olanaklarla arkadaşlarımızın yardımına koşmuştur, koşmaktadır.

— Geçen yılın değerlendirmesini yapabilir misiniz?

— 1979 yılı Nisan ayında düzenlenen kurultayımızdan bu yana, sendikamız Yönetim Kurulu, Ankara, İzmir temsilciliklerimiz ve çalışma gruplarımız (tüzük gereği oluşturulan kurullarımız) yoğun bir çalışma içindedir. Tümüyle amatör nitelik taşıyan bu çalışmalarda arkadaşlarımızın gösterdiği özveri gerçekten kutlanmaya değer. Geçtiğimiz aylar içinde Balkan Yazarlar Kurultayını gerçekleştirdik, çok sayıda yabancı konuk ağırladık, Çekoslovakya ile karşılıklı antlaşma imzaladık, Romanya ve Bulgaristan ile antlaşmalarımızı yeniledik, yazarlarımızın sosyal sigortalar kapsamına alınması konusunda bazı kazanımlar elde ettik, telif haklarının düzenlenmesi, tek tip sözleşmeler yapılması, kâğıt yokluğu ve karaborsası sorununun çözümlenmesi konusunda da girişimlerimiz sürdü ve sürmekte. Geçen yıl çok sayıda anma ve kutlama günleri düzenlendi. Sait Faik'i ve Orhan Kemal'i ölüm yıldönümlerinde yığınsal toplantılarla anışımız, Hasan Ali Ediz adına düzenlenen çeviri edebiyat ödülünün ilkinin yığınsal bir toplantıyla verilişi, Hasan İzzettin Dinamo için düzenlediğimiz yığınsal jübile, bu tür çalışmalarımız arasındadır. Tüm bu eylemler, yazarlar arasındaki dayanışmayı pekiştirme ve yazarlığa bir meslek olarak toplumdaki onurlu yerini kazandırma bakımlarından çok önemli çalışmalardır. Sendikamız geçtiğimiz yıl içinde ülkemizdeki siyasal olayları da büyük bir duyarlıkla izlemiş, anında ve yerinde tepkileriyle kamuoyunun saygınlığını kazanmıştır. Gerici çevrelerin sendikamızı ve sendika yöneticilerini kışkırtıcı yazılarla hedef göstermeye başlamış olmaları da demokrasi savaşımında sendikamızın başarılı bir çizgide bulunduğunun göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

— TYS'nin ileriye dönük amaçları nelerdir?

— İleriye dönük amaçlarımızın başında, yayınevleri, TRT ve çeşitli basım, yayın, yığınsal iletişim organlarıyla tek tip telif sözleşmelerinin yapılması, çeviri ve telif alanlarında ücretlerin yükseltilerek belli kurallara bağlanması gelmektedir.

— Yazarların genel olarak sorunları nelerdir?

— Bugün yazarlarımızın aleyhine işleyen bir durumun değiştirilmesi için Türkiye'nin tüm uluslararası telif hakları anlaşmalarına girmesinin sağlanması, yazarlar için vergi bağışıklığının yükseltilmesi, yazarların sosyal sigortalar kapsamına alınması, kâğıt sorununun çözümlenmesi vb. ekonomik nitelikli hedeflerle, toplumumuzun demokratikleştirilmesi, düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü yasaklayan yasaların kaldırılması ve bu alanda yeni baskı yasalarının çıkmasının engellenmesi, vb. siyasal nitelikli hedefler için savaşım sendikamızın sürekli gündeminde bulunan konulardır. Yazarlarımızın genel olarak sorunları ve bu sorunların çözümü de saptadığımız bu hedefler ve bu hedeflere ulaşmak için verilmekte olan savaşımın alanı içindedir.

— Sanatçıların birliği konusundaki düşünceleriniz?

— Sanat ve kültür alanının tüm çalışanlarını ve örgütlerini büyük bir konfederasyon (ya da birlik) içinde toplamak, aslında sorunları ortak olan tüm sanat—kültür emekçilerinin toplu ve daha etkili bir güç olabilmeleri bakımından ertelenemez bir görev olarak karşımızda durmaktadır.

KİTAPLAR—KİTAPLAR—KİTAPLAR—KİTAPLAR—KİT

"HAZİRANDA ÖLMEK ZOR"

M. Nuri AYVALI

"Taşeron suratlı güzel Ankara"da, Sivas'ın Gürün ilçesi halkından, "Keziban'ın kızı Gülşah'dan doğma, işçi Şükrü oğlu..." bir ozan yaşar. Ben, şiir görsem hep onu; onu görsem hep şiiri anımsarım. Hem onunla olmak, şiirle olmak demektir.

"Ne söyler balta sözü balta tutmamış ele/Ne anlar zincir şakırtısından zincir görmemiş bilek" diyen bu ozan, Türkçenin titiz kuyumcusu, şiirin kıdemli işçisi, geniş soluklu, Kızılırmak gibi gürül gürül, ünü sınırlarımızı çoktan aşmış, ak saçlı ve dik başlı HASAN HÜSEYİN'in ta kendisidir. Gencecik yaşında, elleri kelepçeli olarak, Maraş'ın Elbistan'ında çarşı-pazar dolaştırılan bir öğretmen eskisidir O. Şimdi ise Ankara'da, "sırtı başı gazete" bir basın emekçisidir demokrasi ve özgürlük savaşçısıdır; Türk dilinin usta bir ozanıdır.

Son çıkan şiir kitabı HAZİRANDA ÖLMEK ZOR'un "Eşikte Söyleşi"sinde şöyle diyor Hasan Hüseyin:

"Şiiri ben, oluşum süreci içinde severim yani işçiliğini severim şiirin. Ozanlık, bence, şiirle boğuşmaktır yıllar önce yazılmış birkaç parça şiiri sürükleyip gezmek değil! Ozanlığı şiirseverlikle iyice karıştıranlar, şiirle boğuşacakları, her gün yeni bir şiirle çıkacakları yerde sokağa, eski şiirlerin hafızlığı ile yetinip avunmayı iş sayıyorlar! Şu makina, şu elektronik çağında bir ozanın, kendi şiirlerini ezberden okumak için zorlanması, gömüt başında imamlık gibi gelir bana.../ Gerçekten de, bitmiş şiir, yani kâğıda basılmış şiir, arenada kanlar içinde yatan boğa ve onun başında yapayalnız dikilip duran matador gibidir bence, acı verir bana..." diyor.

Ben Hasan Hüseyin'i imza olarak, 1958'lerde yayınlanan, Dost dergisindeki bir şiiri ile tanımıştım. İstanbul'a iş için gidiş serüvenini anlatıyordu. Şiirin adı "Yedi Çatallı Kazık" idi. Arkasından KAVEL ile, TEMMUZ BİLDİRİSİ ile, KIZILIRMAK ile, KIZILKUĞU ile, ACIYI BAL EYLEDİK ile, KELEPÇEMİN KARASINDA BİR AK GÜVERCİN ile tanıdım. Ve işte sonuncu olarak da, HAZİRANDA ÖLMEK ZOR ile karşılaştık onunla, daha doğrusu şiirle. Güldürü türünde öyküleri, gezi yazıları da var ama, o, bunlardan önce ünlü bir ozandır.

Tanışıklığımız Forum yıllarına rastlar. Onun yönetimindeki Forum, imza olarak bizim dostların buluşma yeri idi. Yazılarımızı, şiirlerimizi orda yayınlar, Forum'un özlü yayınından kaynaklanırdık. Kayseri'de, koltuklarımızda Forum'larla yakılma tehlikesini birlikte atlattık. Ben, onun gözetiminde yayınlanan bir başka dergide, Milli Eğitim Bakanlığına, yayın yolu ile de resti çektim ve özgürlüğüme kavuştum. Onun "sırtı başı gazete" benimkisi demir-çimento; geçinip gidiyoruz; özel olarak özgür, genelde tutsak! Sarıcakız'ın televizyondaki öğrencilerine seslenen deyişleri gözlerimizi buğulandırıyor.

Haziranda Ölmek Zor'dan bir-iki dizeyi de birlikte okuyalım:

"Koleradır gelir
vurur yoksulu
sırıtır sömürünün
sırtlan dişleri
tifodur, tifüstür,
veremdir keldir
sıtmadır, uyuzdur,
vurur yoksulu
sırıtır sömürünün
sırtlan dişleri
çürür güzel günlerimiz
kentsoylu çöplüklerde
kemirir kelepçeleri en
güzel yaşlarımız!"

Hasan Hüseyin, böyle parça-bölük okunacak ozanlardan değildir. Onun şiirleri akan bir Kızılırmak'tır, bütünlük içindedir. Bu bakımdan, O'nu okumak için, O'nun tadına varabilmek için, örneğin Kızılırmak'ı, örneğin Kavel'i, örneğin Haziranda Ölmek Zor'u baştan sona okumak gerekir. O'nun şiirleri, coşku verir, bilinç verir, tat verir insana; eğitir, öğretir de üstelik. Onun şiirlerinde ırgat teri kokar, emekçi sınıf ideolojisi gergeflenir, ama, öyle sırıtırcasına, slogancasına değil. Bir Anadolu kiliminde nakışlar ne anlatır, bunu, erbabı bilir, dikkatli göz farkeder ve o nakışın anlamı karşısında şaşırır, nakışın salt nakış olmadığını farkettikten sonra, insan, kendinden utanır. İşte Hasan Hüseyin'in şiirleri böyledir. Onu okumadan şiir yazmaya kalkışmak, silahsız kaplan avına çıkmak gibidir.

Şiirlerinde aşk da vardır, kadın da kuşkusuz, ama, öyle basit, öyle püspente değil, soylu.

Neyse, artık ben susayım da, sözü, Hasan Hüseyin'e bırakayım:

Herkes eğri oturup doğru konuşsun. Ben diyorum ki, insanlık da solda, erdem de solda, sanat da solda. Sağcılarda bir Hasan Hüseyin var mıdır? Bir Orhan Kemal, bir Yaşar Kemal, bir Aziz Nesin... Var mıdır? Ünü yurt dışına ulaşmış bir sağcı yazar, sanatçı tanır mısınız? Sanat bir yüce iştir, sanatçı bir yüce kişidir. Bu yüceliğe varmak için önce insan olmak gerekir. İnsan olmak da insanca düşünce içinde olmakla mümkündür. Sürekli dünya nimeti, sürekli çıkar, sürekli avanta peşinde koşmayı gerektiren bir ideolojinin temsilcilerinden bu yüce değerlere saygılı kişi çıkmaz ki, sanatçı çıkkın. Bir Hasan Hüseyin onurunu satsa, ya da kiraya verse idi, bu şiirler olmaz idi.

Bilmem yanılıyor muyuz?

"HAYDUT OTU"

Gültekin EMRE

"...Burjuvazinin gözünde yalnız ticaret gibi, vurgunculuk gibi uğraşların, kazanç ve kârla bağlı işlerin yaşamsal bir anlam ve önemi vardır. Şiir, duygu karın doyurmaz ona göre. Düşüncesi ve mutluluğu paraya bağlı kişinin, geçim değil, düşünsel savaşım duygusu olan şiiri işten saymaması, saçma bulması da doğaldır."

"Benim şiirim tümüyle güncel konulardır, zamanımızın şiiridir... Ben bu zamanın içinde sürüyorum yaşamımı, bu zamanın sorumunu ve sevinçlerini taşıyorum.Kendimi de elbette en çok güncel problemleri ele alarak söyleyebileceğimi düşünüyorum."

Bulgaristan'ın ünlü ozanlarından Lübomir Levçev, Haydut Otu (*) adıyla Türkçeye çevrilen şiir kitabının başındaki konuşmada, kendi şiir anlayışını, dünyaya ve olaylara bakışını, Kemal Özer'le yaptığı konuşmada anlatıyor.

Kitapta, anti—faşist mücadele vermiş bir ulusun ozanının kanayan yüreğinin umudu, sevinci, günlük olaylar karşısındaki tavrı ve "Bütün toplumların ve zamanların ozanlarının yükümlendikleri ödevleri" sergiliyor.

"Öldürülen ozanlar ülkesi"dir Bulgaristan. Vapstarov'lar, Geo Milev'ler v.b.; kimler anti—faşist mücadelede faşistlerce öldürülmemiştir... Ve alçak gönüllü bir ozandır da Levçev; "Toprağımsın bana özgü/Toprağımsın içinde yemyeşil/Bağırıp döğünürsün uykusuz saatlerde/Ve kanımda bir delice sudur Meriç/Kıyı kıyı aşındırır boyuna yüreğimi/Ve çabalar dururum gün boyu ben/Şiir yazmayı öğrenmek için/Öldürülen ozanlar ülkesinde". Bu denli sevecen, yalın ve sızlayan bir yüreği olan ozandır, Levçev.

"Benim için şiiri kimler için yazdığım önemli; ve onları bilmekte oluşuma önem veriyorum. Ülkemizde sık sık fabrikalarda, üniversitelerde, okullarda şiir matineleri düzenleniyor. Böylelikle şiir doğrudan doğruya ozanın ağzından duyuluyor, yayılıyor... Halkımız şiiri çok da seviyor."

Levçev tüm şiirlerinde, doğayla ve doğayı değiştirme savaşı veren insanlarla, işçilerle olmanın mutluluğunu, kavgasını taşıyor yüreğinde. Geleneksel imge ve öğeleri yitirmeden, özgün ve serbest deyişlerle "Haydut Otu"nda bize ustaca sesleniyor. Bunda Fahri Erdinç ve Kemal Özer'in başarılı çevirilerinin de katkısı bulunmaktadır.

(*) Haydut Otu; Lübomir Levçev, Şiirler, Habora Yayınevi, İstanbul 1979.

EMEKÇİ ÖRGÜTLERİNDEN SESLER

DEMİRYOLU CER İŞÇİLERİ SENDİKASI'NIN (ZONGULDAK) OCAK 1980 TARİHLİ HABER BÜLTENİNDE SERAP ÇAKALIR'IN YAZISI İLE KEMAL KUTU'NUN ŞİİRİ DİKKATİMİZİ ÇEKTİ. YAZIYI BİRAZ KISALTARAK, ŞİİRİ İSE OLDUĞU GİBİ YAYINLIYORUZ.

"Çocuk Yılı" adlı trajedi

Serap ÇAKALIR

Uluslararası Çocuk Yılı, adından başka bir şey bırakmadı giderken... Ondan bir şeyler beklemek ta başından anlamsızdı aslında.

Açlıktan ölen, kalacak yeri olmayan ve ilkel koşullarda çalışan milyonlarca çocuğun "yaşadığı" kapitalist düzenlerde tüm bunların bir yıl içinde değişivermesini istemek kuşkusuz gülünçtür. Kişinin düş gücü bile erişemez bu kadarına.

Kapitalist sistemin yapısı gereği ortaya çıkan "ürünler"den sadece biri "çocuk sorunu"... Öyle ya, düşünün bir kez, bir sistem ki, üretim ve hizmetler kâr içindir, orada insan yaşamı ne denli ciddiye alınabilir ki?

Kapitalist ülkelerden biri olan Türkiye'de de durum farklı değil. Yılda ortalama 200 bin işçinin iş kazasına uğradığı, 1500 işçinin de öldüğü ülkemizde, çocuk ölümü oranı binde 153. Yani her bin çocuktan 153'ü ölüyor. Türkiye bu rakamla dünya ülkeleri arasında ilk sırada yer alıyor.

Beslenme yetersizliği, "suçlu çocuklar", eğitim-öğrenim, kreş ve diğer sorunlar ülkemizde tüm hızıyla tırmanışını sürdürüyor.

Tüm bunlara karşın, dünyada ilk kez çocuklara bir bayram vermekle övünen ülkemizde, Uluslararası Çocuk Yılı için olsun, kayda değer bir şey yapılmadı.

Yalnızca, çeşitli demokratik kuruluşlar ile uzmanlar ve bilim adamları yaptıkları açıklamalarla "çocuk sorununu" ciddi boyutlarıyla gözler önüne sererek, ivedi önlemler alınmasını istediler. Bir kısım ilerici basın da yayımladığı haber, yorum, röportaj ve fotoğraflarıyla konuya katkıda bulundu.

Burjuvalar ise daha değişik bir biçimde ilgilendiler Çocuk Yılıyla... Yani balolarla, yani kermeslerle... Onların basını yılın en güzel çocuğunu seçmek için düzenlediği yarışmalarla katkısını esirgemedi. Bankalar çocuklar için milyonerlik hesapları açtılar, kültür ve eğitim hizmetleriyle onları bilinçlendirdiler (?) Çocuk eşyaları, oyuncak ve kitap ticaretiyle uğraşanlar da birbirlerinden güzel mallarını sundular çocuklara...

Böylece, elverişli bir sömürü ortamı daha geçmiş oldu burjuvazinin eline...

Meclislerde uzun uğraşlardan sonra elde edilen "Çocuk Mahkemeleri tasarısı" ise yetkililerin gerçekleştirebildiği tek tük şeylerden biri oldu. Ayrıca birkaç kreş ile çocuk parkı açıldı.

Bu arada, çeşitli tiyatro, müzik sanatçıları ile yazarlar, ozanlar ve karikatüristlerin Çocuk Yılına katkılarını da anmadan geçmemek gerekir.

İşçi Çocuğun Türküsü

BİRİKİR YALIM HINCIM
KOR OLUR KİNİM
BİR İŞ VAKTİ ANSIZIN
TÜKENİR GÜCÜM
DAHA GÖRMEZ
BENİ DUYMAZ MI TURNALAR?

HEP BİR ŞEY VAR SANIRIM
EKSİĞİ KAPANMAYAN
BİRİ ÜST—BAŞ ÖRTÜMÜ
BİRİ DOYMAK HER ZAMAN
DAHA GÖRMEZ
BENİ DUYMAZ MI TURNALAR?

"UÇUN TURNALAR UÇUN"
BENİM UMUDUM SİZDE
GİDİN SILAYA SİZİN
BİR DE ALINTERİMİ
SEVDAMI BİR DE
BİR DE SİZ ALIN

GİDİN SILAYA YIĞIN

OY TURNALAR...
BU TURNALAR...
TURNALARIN GİDESİ YOK!

AMA...
Bİ YANI BOŞSA EĞER
DOPDOLU DURUR DAHA
Bİ YANI YÜREĞİMİN
YÜREĞİM KİNİ BİLER
KİNİM
HASRETİM!

VAZGEÇTİM TURNALARDAN
BEN GİDECEĞİM...

KEMAL KUTU

SİNE—SEN GENEL KURULU YAPILDI

DİSK'e bağlı Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası İkinci Olağan Genel Kurulu 4 Şubat tarihinde Aydemir Akbaş Tiyatrosunda yapıldı.

Saat 12'de başlayıp 22'de biten Kongre sonucunda iki yıldır muhalefette bulunan devrimci sinemacılar ve demokratların ortak listesi seçimi kazandı.

Sendika Genel Başkanlığına Rauf Ozangil Genel Sekreterliğe Arif Özserin'in getirildiği bildirildi.

ERDEMİR MÜHENDİSLERİ DERNEĞİ RESİM SERGİSİ AÇTI

EREĞLİ ZONGULDAK (DEMOKRAT)

Erdemir Mühendisleri Derneği, Ereğli'de 26 Ocak-9 Şubat tarihleri arasında süren bir resim sergisi açtı. İFSAK ile ortaklaşa düzenlenen sergide, izleyicilere DİA filmleri gösterileri de sunuluyor.

Mühendisler Derneği Başkanı Suat Kızıltan, "Sergi tüm halkımıza açıktır. İşçilerin ve tüm Ereğli halkının sergiyi görmelerini istiyoruz. Amacımız Ereğli'de sanatsal etkinliği yaymaktır. Sanatsal içerikli çalışmalarımızı ilerde de sürdüreceğiz" dedi.

Sergi izleyenlerce olumlu karşılanıyor.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

Osmanlı tarihleri genellikle bu doğrultudaki gelişmeleri ve cezalandırmaları yansıtmamışlardır. Bu yüzden gelişmeleri ve cezalandırmaları biz daha çok Mühimme Defterlerindeki belgelerden öğreniyoruz.

Yine söz konusu belgelerden, bu durumda olanların; a- Küreğe konulmak, b- Çoluk çocuğuyla Kıbrısa sürülmek, c- Sözde aşırı bulunanların hırsızlık, katillik, eşkiyalık gibi suçlarla suçlandırılarak öldürülmesi, ç- Dini önderlerin suda boğdurulmaları ya da ateşe atılmaları biçiminde cezalandırıldıklarını öğreniyoruz.

Osmanlı döneminde dinsel, inançsal ayrılığın halife-padişahça bile doğrudan kullanıldığı görülür. Kanuni, bunu bir şiirine şöyle yansıtıyor:

Allah Allah diyelim, sancağ-ı Şahı çekelim
Yürüyüp her yandan Şarka sipahi çekelim
Bulaşıp toz ile toprağa burahu çekelim
Pâymâl eyleyelim kişveran-i Surh-serin
Umarım rehber ola bize Ebu-Bekr u Ömer
Ey Muhibbi yürüyüp Şarka sipahi çekelim. (11)

Burada, savaş durumunda her türlü aşağılamanın, suçlamanın ve tehdidin yapıldığını, anlaşma durumundaysa, Kur'an'daki çeşitli ayetlere dayanılarak barış için gerekçeler yaratıldığını da vurgulamak gerekiyor. Sözgelimi, Osmanlılarla Safeviler arasında 1555 anlaşmasının imzalanması aşamasında, Kur'an'daki bazı âyetler dayanak gösterilerek şöyle deniliyor

"Padişah ve hükümdarların ananesi, aralarında sulh sağlamak olduğu için, sulh antlaşmasının imzalanması İslâm dinine uygun ve Müslümanların menfaatinedir." (12)

Görülüyor ki, din ve dinsel kurumlar, çeşitli toplum olaylarında sürekli olarak bir "itme" ögesi olarak kullanılmıştır.

Kuşkusuz bu, yalnız egemen düşünce için sözkonusu değildir. Muhalefet güçleri de başkaldırılarını dinsel, inançsal temellere, gerekçelere bağlıyorlardı. Bu konuda yapılan kişisel açıklamalar ve kitlelere yollanan mektuplar hep inançsal, dinsel motiflerle örülüdür. Daha sonraki örneklerde görüleceği gibi özünde sınıf çatışması olarak ortaya çıkan tüm ayaklanmalarda dini parolalar egemendir.

Bu bakımdan F. Engels'in orta çağdaki köylü ayaklanmalarına ilişkin şu değerlendirmesi, Osmanlı toplumundaki ayaklanmalar için de geçerlidir. Şöyle diyor Engels:

"Onaltıncı yüzyılın dini sanılan savaşları bile öncelikle maddi sınıf çıkarlarıyla ilgiliydi; İngiltere ve Fransa'nın sonraki iç çatışmaları gibi onlar da sınıf savaşıydılar. Gerçi o günlerin sınıf çatışmaları dini parolalarla sürdürülüyordu, istekleri dini bir perdenin ardında gizliydi, ama bütün bunlar sorunun özünü değiştirmez ve o zamanın koşullarıyla kolayca açıklanır." (13)

Engels, başka bir yerde de ortaçağdaki köylü savaşlarının niteliğini şöyle belirliyor:

"Feodalizme karşı devrimci muhalefet, tüm ortaçağ boyunca devam etti. Bu muhalefet, kendini, koşullara göre kimi zaman mistik, kimi zaman açık mezhep sapkınlığı kimi zaman da silahlı ayaklanma biçimi altında gösteriyordu." (14)

Engels'in yukarıdaki saptamalarının, hemen bütünüyle bizdeki halk ayaklanmaları için de geçerli olduğu açıktır.

Bu doğrultuda vereceğimiz birkaç örnek, köylü ayaklanmalarının gerçek temellerini ortaya çıkaracaktır.

1564'te hükümete verilen bir raporda, halkın açlıktan "ot otladığı" belirtilirken, bu ortamda ayaklanan Davutoğlu, Osmanlıların zulümleri nedeniyle iktidarlarının da meşruluğunu yitirdiğini ve bu nedenle de Osmanlı iktidarının yıkılması gerektiğini söylüyordu. (Bkz. M. Akdağ'dan aktararak; Çetin Yetkin: Türk Halk Hareketleri ve Devrimler, s. 157 -159)

Doğrudan bu kavgaya giren halk devrimcilerinin kendi açıklamaları daha da ilginçtir.

(X) Bunun Pir Sultan Abdal'ı astıran Hızır Paşa olması olasılığı büyük..

II. Bayezid döneminde başkaldıran Şahkulu —Osmanlı tarihçisinin deyimiyle Şeytankulu—, Solakzade'nin dediğine göre "allefevr (birdenbire) başına nice bir gümrahı (sapıtmışı) cemedüp (toplayıp) minbat (bundan böyle) devlet, saltanat bizimdir" diye dava ve kavgaya başlamış.

Şahkulu da, —tüm öbür başkaldırılardaki gibi— örgütsüz bir başkaldırıdan sonra yenilmiş, ancak Şah İsmail'e sığınmayı başarmış. Şah İsmail'e ayaklanma nedenlerini şöyle anlatıyor:

"Bayezid Han gayet pir ve zaif, şikeste-mizac ve nahif olub (Bayezid Han oldukça yaşlı ve zayıf mizaçlı olduğu için) pirlik âfetin almış ve tedbir-i umurundan kalmış (çalışma yeteneğini tamamen yitirmiş) ve zimam-ı devleti vüzerasına teslim etmekle memlekete ihtilal gelib (ve devlet yönetimini vezirlere teslim ettiğinden memleket tamamen karışmış durumda) reaya ve beraya ayak altında payimal oldu (işçiler ve köylüler ayaklar altında ezilmekte). Zulümlerine tahammül idemeyüb bu sureti ihtiyar itdik (eziyetlerine, işkencelerine artık dayanamayıp ayaklanma zorunda kaldık). (Bkz. Mehmet Bayrak: Halk Şiirinde Başkaldırı, Halk Bilimi, Ekim—74).

Anadolu köylü ayaklanmaları içinde kesin bir siyasal amaca yöneldiği için anlamlı bir yer tutan Kalenderoğlu ayaklanması ve Kalenderoğlu'nun arkadaşlarından Celali önderi Muslu Çavuş'a yazdığı mektup, konumuz açısından son derece çarpıcıdır.

Çetin Yetkin'in de belirttiği gibi, "Kalenderoğlu" Osmanlının (mütegallibe) olduğu ve Osmanlı siyasal gücünün Anadolu'dan atılması gerektiği düşüncesindeydi."

Kalenderoğlu'nun Muslu Çavuş'a yazdığı mektup da bunu açıkça gösteriyordu:

"Bâde'l-unvan, sergüzeştim âleme malumdur. Fitne-engiz (fitne çıkaran) ve ahid-şiken (sözünde durmayan) Osmanyan, mütegallibe (zorba) olmakla, gururları kemâle erip cevr-ü cefayı pişe kılmakla (huy edinmekle) itaatlarından yüz çevirip izhar-ı hülus (samimiyet göstermeyi) terk eyledikten sonra, Mihaliç ve Aydın ve Saruhan illerini yağma ve talan eyleyip ganâyim-i bi-şümar ile (sayısız ganimetle) döndük. Cemiyetimiz yevmen feyevmen (günden güne) ziyade olup, Konya şehrine geldiğimizde Karaman Beylerbeyi Deli Zülfikar Paşa anda mevcut bulunup kaleye kapandı. Üzerine varılıp etraf ve eknaf yağma ve gaaret olundu. Badehu (sonra) göçüp Karaman'a nüzul eyledik.

Bu âne gelince Al-i Osman tarafından min vech kat'-i ümit eylemeyip (ümit kesmeyip) serkeşlik olunmazdı. Canpolatoğlu vakasından sonra bin ba'd (bundan sonra) can tende oldukça serfürû eylemek (baş eğmek) yoktur. Hak Taâlâ muin olursa yanımızda olan bi-şümar (sayısız) kârgüzar (becerikli) dilâverle ol koca fertutu (bunağı, Kuyucu Murad Paşayı) bertatar eyleyip, Üsküdar'dan berisini Osmanluya feragat ettirmek vardır. Eğer fırsat Koca'nın olursa (Kuyucu Murat Paşa galip gelirse) hod, bizim ettiğimiz işler dillerde destan olduğu hemen bize kâfidir." (Naima'dan aktarılarak, Çetin Yetkin' Türk Halk Hareketleri ve Devrimler, s.232)

Gelgelelim Osmanlı tarihçilerinden Hoca Saadettin, düzeni bozanların ve ayaklananların "Ömründe ve diyarında kendüye kimse âdem dimeyen bikârlar" olduğunu, Kâtip Çelebi, "Anadolu'da rezil raiyelerin memleketi nezaretsiz bularak çapulculuk ve eşkıyalık yoluna saptıklarını ve böylece her çıplak ve kopuğun at ve don sahibi" olduğunu; Koçi Bey ise "Mezhebi bilinmeyen şehir oğlanı ve Türk ve Çingene ve Tatar ve Kürt ve ecnebi ve Laz ve Yürük ve katırcı ve deveci ve hamal ve ağdacı ve kutta-ı tarik (yolkesici) ve yankesici ve sair ecnasi-i muhtelif (ve diğer çeşitli kimseler)'in" ayaklanarak yönetimin bozulmasına yol açtıklarını söylüyordu.

Aynı Koçi Bey, IV. Murad'a sunduğu bir risaledeyse, düzenin çeşitli bozukluklarını anlatırken, vergi veren halkın durumunu şöyle anlatıyordu:

"...Bu zulme reaya nasıl dayansın? Bütün millet bu haksızlığı nice geçirsin?.. Velhasıl şimdiki halde reaya fukarasına olan zulüm hiçbir tarihde hiçbir iklimde hiçbir padişah memleketinde olmamıştır."

(DEVAMI VAR)

11— Dr.Ahmet Asrar: Kanuni Devrinde Osmanlıların Dini Siyaseti ve İslam Alemi s. 158,1972
12—Aynı eser s.159
13—F.Engels: Almanya'da Köylü Savaşı 1967, s.43
14—F.Engels: Almanya'da Burjuva Demokrat Devrimi; sol Yay. 1975, s. 53

Senato'nun reddettiği Başbakanlık Bütçesi AP'li Başkanvekili tarafından kabul edildi

ANKARA (DEMOKRAT) Cumhuriyet Senatosunun önceki günkü birleşiminde reddedilen Başbakanlık Bütçesi dün oturumu yöneten AP'li Başkanvekili Mehmet Ünaldı tarafından kabul edildi. Başbakanlık Bütçesi'nin kabul edilmesi CHP ve AP arasında sürtüşmelere yolaçtı. CHP, Genel Kurul salonunu terkederken Milli Birlik ve Kontenjan Grubu'da salondan çıktı.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu dün sabah Başkanvekili Mehmet Ünaldı'nın başkanlığında toplandı. Ünaldı, Başbakanlık Bütçesi'nin reddedilmesi sırasında usulsuzluk yapıldığı yolunda iddialar bulunduğunu belirterek bu konuda müzakere açtı.

İlk sözü alan AP Grup Başkanvekili Orhan Çalış, Başbakanlık Bütçesi'nin oylanması sırasında usulsüzlük yapıldığını ileri sürdü ve ilk oylamada Başkanvekili Cengizhan Yorulmaz, (Başbakanlık Bütçesi kabul edilmiştir) dedikten sonra ikinci kez oylamaya koymuş, bu kez de reddedildiğini bildirmiştir. Oylaması yapılan bir konunun bir daha yapılması doğru değildir. O nedenle Başbakanlık Bütçesi'nin kabul edilmesi gerekir" dedi.

Çalışan'dan sonra söz alan CHP Grup Başkanvekili Erdoğan Bakkalbaşı, Cengizhan Yorulmaz'ın başını kaldırmadan, Genel Kurul'a bakmadan ilk oylamayı yaptığını, itirazlar üzerine ikinci oylamada gerçek durumun ortaya çıktığını bildirdi. "Tüzük açıktır. İtiraz üzerine yoklama yapılmıştır. Bütçe reddedildiğinde AP'den Genel Kurul'da üç kişi bulunmaktaydı. İhmalinizi başkalarına yüklemeye hakkınız yoktur. Oturun, bütçenizi takip edin." şeklinde konuştu.

Bakkalbaşı'nın sözlerini tamamlayarak yerine oturtmasından sonra oturumu yöneten AP'li Başkanvekili Mehmet Ünaldı, kendisine baskı yapılmadığını savundu. Önceki akşam yapılan ilk oylamanın geçerli olduğunu iddia eden Ünaldı, "Başbakanlık Bütçesi'nin tümü kabul edilmiştir. Çünkü bu oturumu yöneten başkanvekili kabul edildiğini ilan etmiştir. Buna göre Başbakanlık Bütçesi'nin maddelerini oylatacağım" dedi.

Bu sözler üzerine CHP'li beş senatör ayağa kalkarak Genel Kurul'da çoğunluğun bulunmadığını ileri sürdüler ve yoklama istediler. Ad okunarak yapılan yoklama sonunda salonda çoğunluğun bulunduğu anlaşıldı.

Başkan Ünaldı, yoklamadan sonra Başbakanlık Bütçesi'nin maddelerini oya koydu, AP'lilerin desteği ile Başbakanlık Bütçesi'nin kabul edilmesinden sonra DPT Bütçesi'nin tümü üzerindeki görüşmelere geçildi.

Ecevit için "İt oğlu it" diyen Devlet Bakanı toptan ıstırap içinde olduğunu söyledi

ANKARA (DEMOKRAT)

Devlet Başkanı Köksal Toptan, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit için söylediklerini yalanlayamadı ve "bu haberi nasıl düzelteceğimi bilemiyorum" dedi.

Toptan, Cumhuriyet Senatosu'nun dünkü birleşiminde konuyla ilgili olarak gündem dışı yaptığı konuşmada, sözlerinin yanlış değerlendirildiğini ileri sürdü. Toptan, "Istırap içindeyim, şoku nasıl gidereceğimi düşünüyorum" diye konuştu.

Devlet Bakanı Köksal Toptan, Cumhuriyet Senatosu'nun önceki günkü birleşiminde Ecevit için "İt oğlu it" deyimini kullanmış, bu sözler oturduğu masadaki ses cihazının açık olması nedeniyle her taraftan duyulmuştu. Olay parlamentoda tepkilere yolaçmıştı.

HAFTALIK

İpekçi'yi "Öldürmek"

(Baştarafı 2 Sayfada)

"faşizm"i gizleyerek, bir yandan faşist ve yarı-faşist liderlerin olayı özünden saptırma demeçlerine kucak açarak ve bir yandan "Türkiye'de Faşizm" değil, "Türkiye'de Terör" başlıklı yarışma düzenleyerek ve işin daha da garibi Türkiye'de faşizm konusunda ilk kitaplardan birinin yazarı olan, ama 12 Mart faşizminin "dönek"leştirdiği birini de "Türkiye'de Terör" yarışmasının seçici üyesi yaparak, bu gazetenin İpekçi'yi gerçekten öldürmekte olduğu gözlerden uzak tutulmamalıdır. İpekçi'nin katilinin, cinayet işlediği tabancayı başkasına verdiği parti binası ve katilin yardımcılarıyla birlikte olayı televizyondan izlediği örgüt lokali belgelerle ortada iken, bu parti ve bu gençlik örgütünün içiçeliği açıkça bilinirken, sözkonusu parti yöneticileri "Türkiye'de Terör" konulu seminere çağrılmakta ve seminere bildiri sunmalarına olanak hazırlanmaktadır. Dahası var: İpekçi'nin gazetesi, İpekçi için çıkardığı ekte, Elrom'un öldürülmesi üzerine İpekçi'nin 24 Mayıs 1971'de yazdığı yazının tarihini ve nedenini özenle gizleyerek, bu yazıyı, bu kez İpekçi'yi öldürenlere yöneltiyor ve İpekçi'nin "Öldürdünüz.. Ne oldu?" sorusunu, gene İpekçi'nin sözleriyle şöyle yanıtlıyor: "Ülkemiz tam bağımlıydı da, tam bağımsız mı oldu? Demokrasi sahte idi de gerçeğine mi kavuştuk? Sosyal adaleti mi gerçekleştirdiniz?". Ülkenin "tam bağımsızlığı"nı savunanların, ülkenin "gerçekten demokratik" bir ülke olmasını isteyenlerin, "sosyal adalet"in gerçekleştirilmesinden yana olanların, ilerici, yurtsever ve devrimciler olduğu bilinen bir gerçek değil midir? Buna karşın, İpekçi'yi öldürenlerin faşistler olduğu da bilinen bir gerçek değil mi? Dolayısıyla, gazetenin bu tutumunda, İpekçi'nin katillerinin "faşist" niteliği ve faşizm, kamuoyundan gizlenerek, örtülü bir biçimde, İpekçi cinayetini, demokratik ve devrimci hareket üzerine yıkma çabası sezilmiyor mu? Bu, İpekçi'yi gerçekten öldürmek değildir de nedir?

5 bin deri

(Baştarafı 1. Sayfada)

Santral işçilerinin direnişlerini desteklemek amacıyla ekmek dağıtmadı.

Direnişlerini sürdüren Mensucat Santral işçileri işe atılan 90 civarındaki arkadaşlarının işbaşı yapmasına kadar direnişlerini sürdüreceklerini belirterek, TÜRK—İŞ'e bağlı TEKSİF sendikasının kendilerine sahip çıkmadığını, işverenin tutumunu onaylar bir tavır içinde olduğunu söylediler. İşçiler sendika Genel Merkezi'nin sürekli olarak kendileriyle görüşmekten kaçtığını, işverenin de fabrikayı tamamen terkettiğini bildirdiler. Bu arada direnişe geçmek isteyen Mensucat Santral'ın Topkapı'da bulunan fabrikasında çalışan 300'ü aşkın işçinin fabrikanın içine giren jandarmalarca zorla çalıştırıldığı belirtildi.

DİRENİŞLER SÜRÜYOR

Öte yandan Cevizli Tekel Fabrikası'nda önceki gün 67 işçinin gerekçesiz gözaltına alınmalarından sonra dün de fabrikaya gitmekte olan bir işçi gözaltına alındı. Cevizli'de bulunan Gıda-İş şubesinin açık olduğu ve işçilerin ambalaj ve sigara fabrikalarında direnişi sürdürdüğü bildirildi. Tekel'in Cibali'deki Sigara Fabrikasında da direniş devam ediyor.

Bu arada işverenin yasa dışı olarak işçilerin iş akitlerini feshettiğini bildirdiği, DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası üyesi işçilerin çalıştığı Edip İplik Fabrikası'nda direniş sürüyor. Bu işyerinde Tekstil Sendikası grev kararı aldı. Bu arada Belediye Halk Ekmek Fabrikası'nda da 350 işçinin önceki gün toplu sözleşmeden doğan haklarını isteyerek başlattıkları direniş devam ediyor. Bilindiği gibi ekmek fabrikası günde 2 milyon liralık ekmek üretiyordu. DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası yetkilileri, işverenin yakında bir anlaşmaya yanaşmasının beklendiğini ifade ettiler.

İNCELER BOYACILIKTA'DA DİRENİŞ VAR

Belgratkapı'da kurulu, 100 işçinin çalıştığı İnceler Boyacılık Limited Şirketinde, zamları, sıkıyönetimi, devalüasyonu protesto etmek için direnişe geçen işçiler şunları dedi:

"Mensucat Santral işçilerinin yanındayız. Yurtsever—devrimci gençlik önderliğinde Devrimci Sendikal Muhalefet saflarında direnişe geçip baskı yasalarını protesto ediyoruz."

HALK EKMEK
HAKLARIMIZI SÖKE SÖKE ALACAĞIZ. HALK EKMEK İŞÇİLERİ

Halk Ekmek Fabrikası'nda işçilerin direnişi nedeniyle üretim durdu. (FOTOĞRAF: HÜSEYİN AVUÇ)

Kazan: Hükümet İMF ve AET'nin emrine boyun eğdi

ANKARA (DEMOKRAT) Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan, Türkiye'nin ekonomik istikrara kavuşturulmadığını belirterek, "Yeni zamlara gidilmesi, bu hükümetin de Ecevit hükümetinin, akibetine gittiğini gösteriyor" dedi.

Kazan bundan önceki hükümetlerin de zam ve devalüasyon yaptıklarını, döviz sorununu halledebilmek için çeşitli yollara başvurduklarını belirterek, "Ancak bunlar istikrar getirmedi, tam tersine ekonomiyi çıkmaza soktu" şeklinde konuştu.

Hükümetin hazırladığı ekonomik tedbirler paketinin Türkiye'nin sıkıntılarını giderecek bir paket olmadığını savunan Şevket Kazan, ekonomik sıkıntıların giderilmesi için alınması gerekli tedbirlerin başında ihracat seferberliğinin geldiğini bildirdi.

Kazan özetle şunları söyledi:

- "Avrupa ülkeleri ürettiğinin yüzde 40-60'ını satıyor. Türkiye olarak biz de ürettiğimizin hiç değilse yüzde 5'ini satabilecek bir ihracat seferberliğini gerçekleştirebiliriz. Böylelikle döviz darboğazını aşmak hususunda adım atılmış olacaktır."

MSP Genel Başkan Yardımcısı, sıhhatli bir ekonomiye geçişin de şart olduğunu, yüzde 30'a varmış bir faiz rejimiyle para değerinin eridiğini belirterek, "Bunun için faizin masrafa yazdırılmaması, reklam giderlerinin masraf gösterilmemesi yoluyla elde edilecek gelirlerin, fakir vatandaşın sırtına yüklenen vergi gelirinden daha adil olduğu kanısındayız" şeklinde konuştu.

Cari ve keyfi harcamalardan kısıp, ağır sanayi yatırımlarına önem vermek gerektiğini de söyleyen Kazan, sözlerini özetle şöyle tamamladı:

"İşbaşındaki hükümet IMF, AET gibi kuruluşların dümen suyuna gitmeyecek kadar başiretli olması lazım gelirken, maalesef bu kuruluşların bütün isteklerini kabul etmiş, emrine boyun eğmiştir."

işverenler

(Baştarafı 1. Sayfada)

jik ve gizli bir gerekçeyle" tezgahlandığını iddia etti. Şükrü Er demecinde şu görüşlere yer verdi:

"Bu gerekçe anarşi artacaktır kışkırtmasından kaynaklanmaktadır ve bu gizli talimatın su yüzüne çıkan şifresidir. Ulusumuzun can damarlarını keserek, yapılmak istenenler Türk devletini daha ağır ekonomik bunalımlara itmeye ve bu ortamdan yararlanmaya matuftur. Bu tahrikler alınan cesur tedbirleri geçersiz kılmaya yönelik bir propagandadır. Bu aşamasında oyunu tezgahlayanlar gizli emelleri için Türkiye'nin iyice zayıf düşmesini beklemekte ve yasadışı hareketlerine politik bir kılıf aramaktadırlar."

Öte yandan yine aynı konuda bir açıklama yapan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkan Vekili Refik Baydur, genel grev kararının siyasal bir girişim olduğunu, ve Anayasa'nın böyle bir girişimi tanımadığını öne sürerek, şunları söyledi:

"Türkiye'mizde daha önce denenmek istenen bir iki genel grev girişiminin yasal olmadığını Türk adaleti hükme bağlayarak, bu fiilin kanunsuzluğunu tesbit etmiştir."

DİSK'in devleti sendikal hak ve özgürlüklere müdahale etmeye zorladığını da iddia eden Baydur, "Türk işçisinin aynı kanaati paylaştığına inanmıyorum. Ayrıca memleketimizde kanunsuz işlemlere müsamaha göstermemiz sonucunda bu müsamahadan cesaret alacak ucuz kahramanların sayısal olarak artacağı da bir gerçektir" biçiminde konuştu.

TYS, DİSK'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

sendikaların bu yöndeki çağrı ve girişimlerini desteklediğini bildirir.

—Bu çağrılarda da belirtildiği üzere, ayrı ayrı sürdürülen çabaların bütünleştirilmesi yaşamsal bir önem taşımaktadır. Bu yönde her örgüt ve kuruluş, kendine düşen sağduyuyu, bilinci ve özveriyi göstermekte gecikmemelidir.

—Açığa alınan öğretmenler, kıyıma uğrayan memurlar, işten çıkartılan ya da grev ve demokratik direniş içinde olan işçilerle, faşist terörün kurbanlarının yakınlarıyla siyasal nedenlerden tutuklanan devrimci, ilerici ve yurtseverlerle maddi ve manevi dayanışma kampanyasını etkin biçimde gerçekleştirmede Türkiye Yazarlar Sendikası, görev üstlenmeye hazırdır."

—4 SENDİKA DESTEKLİYOR—

İnşaat—İş, Kimsan—İş, Bağımsız Maden—İş ve Yurt Seramik—İş sendikaları genel başkanları tarafından basına yapılan açıklamada DİSK'in Genel Grev kararının desteklendiği belirtildi.

4 sendika adına yapılan açıklamada, "DİSK'in Genel Grev kararı, mevcut koşullarda, gerekli ve tutarlı alınmış bir karardır. İşçi sınıfının ezilmek, sindirilmek istendiği günümüzde, DİSK'in bu haklı kararını sonuna kadar destekledigimizi bildiririz" denildi.

Ayrıca sözkonusu sendikaların, Tariş, Tekel, Timlo, Halk Ekmek direnişleri ve tüm direniş ve grevleri desteklediklerini ve sonuna kadar destekleyeceklerini belirtildi.

Kıbrıs'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

ikinci kez artış yapıldı. Bir ay önce esmer ekmek 3.50 TL, beyaz ekmek 5 TL, kahve 400 TL. idi.

Öte yandan, Lefkoşe Belediye Müstahdemleri dün sabahtan itibaren süresiz greve başladılar.

Greve, müstahdemlerin ücretlerini düzenleyen Belediye Meclisi kararının İçişleri ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanmamasını protesto için gidildi.

KTFD'nde Belediye müstahdemlerinin ücretleri Belediye Meclisi tarafından düzenlenmekte, ancak, bunun İçişleri ve İskan Bakanlığı'nca da onaylanması gerekmektedir.

Fatsa'da zamlar

(Baştarafı 1. Sayfada)

nişleyerek, sürüyor. Yurdun çeşitli yerlerinde dün düzenlenen protesto gösterilerinde, zamlar kınandı ve yapılan konuşmalarda emekçilerin üzerindeki baskıların arttığı vurgulandı.

Fatsa'da 2 bin kişinin katıldığı bir miting ve yürüyüşle yeni zamlar ve baskı yasaları protesto edildi.

İki ayrı yerden başlayıp aynı yerde birleşen yürüyüş kolları, "Zam, zulüm işkence işte faşizm", "İMF defol "Bağımsız Türkiye" sloganları attılar.

Miting alanında yapılan konuşmada "Bizi emperyalizme, İMF'ye Koçlara, Sabancılara ve ortaklarına ses çıkarmayan köleler yapmak istiyorlar. Bunun için yüzde dörtyüze varan zamlar yaptılar. Onlar biraz daha yesinler ve şişinsinler diye... Bunun için ülke çapında baskı ve zulmü artırdılar. İşkencehanelerde genç kızlarımızın kadınlık organlarını jiletle doğrattılar. Halkımızın gencecik evlatlarını katlettiler ve 'çatışmada vuruldu' dediler. Ancak onların tüm baskı, zulüm ve soygunlarına teslim olmayacağız" denildi.

Köylü zanaatkar ve esnafların da katıldığı miting and içilerek olaysız dağıldı.

ANKARA

Kayas, Boğaziçi semtinde, zamları protesto eden bir grup meşalelerle gösteri yaptı.

Gece düzenlenen gösteri sırasında, "Zamlara hayır", "Zama, zulme karşı tek yol Devrim", şeklinde sloganlar atan grup devrim andı içerek olaysız bir şekilde dağıldı.

GİRESUN

Şehrin Hal pazarı mevkiinde Devrimci Yol taraftarlarınca 100-150 kişinin katıldığı bir gösteri düzenlendi. "İMF emreder, Demirel zam yapar" "Zama, zulme karşı tek yol Devrim" sloganlarının atıldığı gösteride, zamlara karşı çıkan konuşmalar yapıldı.

Bu arada kentin, Hacı Hüseyin, Hacı Miktat ve Yeni Cuma semtlerinde kahve toplantıları düzenlendi ve zamları, baskıları, işten atılmaları teşhir eden konuşmalar yapıldı.

Yunanistan'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

sürelerinin kısaltılmasını istiyorlar.

Devlet elektrik ve telekomünikasyon kurumlarında çalışanlar ise bu hafta içinde ücretlerinin arttırılması talebi ile 48'er saatlik grevler yapacaklarını bildirdiler.

Öte yandan Yunan hükümeti ücret artışlarının yüzde 15 ile sınırlanmasını öngören bir politika izlemektedir. Bu politikadan dolayı çeşitli dallarda çalışan işçiler ücret artışlarının hayat pahalılığındaki yükselişi karşılamadığını ileri sürüyorlar. Yunanistan'da geçen yılki enflasyon oranının ise yüzde 25'i bulduğu açıklandı.

Denizcilik

(Baştarafı 1. Sayfada)

dirim yapılabileceğini, ancak şu günlerde bir fiyat indiriminin kesinlikle sözkonusu olmadığını bildirdi.

Adalar-Yalova hattı ile Boğaz hattı vapurlarında yolcuların yaptıkları protestoların doğrudan kendilerine yönelmediğini belirten yetkili, konu ile ilgili olarak şunları söyledi:

"Vapur ücretlerinde büyük fiyat artışı olduğunu biliyoruz. Ancak Denizcilik Bankası'nın da başka çaresi yoktu. Şu anda fiyatları düşürmeyi düşünmüyoruz. Mart ayında konu yeniden ele alınabilir. Denizcilik Bankası Genel Müdürü Adalar Muhtarları ile görüşerek kendilerine durumu anlatacaktır."

Kasaplar

(Baştarafı 1. Sayfada)

nemde kesilecek hayvan miktarının azalmasından kaynaklandığını belirttiler. Küçük kasaplar et bulamadıklarını, ayrıca halkın alım gücünün çok düştüğünü bu yüzden eskisine göre çok az iş yapabildiklerini belirttiler.

Et Balık Kurumu'nun KİT'lere artık et veremez hale geldiğini ve bu durumun da fiyatları etkilediğini ileri süren kasaplar şöyle dediler: "Son zamlardan sonra ortalama yarım kilo etin fiyatı 150 lira oldu. Halkın yarım kilo et alması bile mümkün değil. Çok az alış veriş yapılıyor. Bu gidişle dükkanları kapatacağız."

Enerji

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğunu belirttiler.

Ülkemizde elektrik enerjisinin üretiminde birincil kaynakların kömür ve hidroelektrik olması gerekirken, enerji tüketiminde dağılımın büyük ölçüde petrol lehine geliştirildiğini belirten konuşmacılar, gelişmiş-kapitalist ülkelerin petrolün yanısıra, başta hidroelektrik enerjisi olmak üzere diğer kaynaklardan da yararlandığını söylediler. Petrol fiyatları gözönüne alındığında, hidroelektrik santralların, termik santrallara göre, daha ekonomik olacağını, ancak bu konudaki insiyatifin artık Türkiye'nin elinden çıktığını, bu konunun nedenlerinin tartışılması gerektiğini vurguladılar...

Panelde su kuvvetinden yararlanma olanağının yüzde 9 olduğu Türkiye'de ekonominin dışa bağımlılıktan kurtularak enerji alanında öz kaynaklarımıza dayalı enerji planlarının yapılması istendi.

İran'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

kelerin ekonomik, kültürel ve politik sıkıntılar içinde bulundukların dikkati çekerek bu sıkıntılar iki-üç gün içinde ortadan kaldırılacak gibi değildir, çok çalışmamız gerekmektedir." dedi.

Humeyni'nin kaldığı hastanede ant içerek göreve başlayan Ben-i Sadr, Humeyni'ye yıllarca monarşi altında ezilen, acı çeken İran halkını ve ülkesini kurtaracağı yolunda söz verdi. Humeyni'nin mesajını da oğlu Ahmet Humeyni okudu. Humeyni mesajında, "yeni Devlet Başkanı, İslamiyetin kutsal ilkelerine bağlı kaldığı sürece benim desteğime sahip olacaktır" dedi.

Ekonomi uzmanı olan Ben-i Sadr'ın Bakanlar Kurulu'nu seçmekte özgür olacağı bildiriliyor.

TÜRK-İŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

me katılınmaması konusunda özen gösterilmesinin istendiğini söyledi.

Türk-İş İcra Kurulu bildirisinde, Türk-İş'ın yasal olmayan hiç bir eyleme itibar etmeyeceği, eylem gerekirse bunu başkalarının çağrısı ile yapmayacağı belirtildi.

TÜRK—İŞ'İN PAKETİ

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, devalüasyon kararının açıklanmasından hemen sonra konfederasyonun hükümet nezdinde hayat pahalılığının önlenmesini öngören bir rapor sunarak gerekli girişimde bulunulduğunu hatırlattı. Alınması gereken sosyal önlemler konusunda Türk-İş'in bir "önlem paketi" hazırladığını bildirerek bunun hafta sonuna kadar Başbakanlığa sunulacağını söyledi. Şide aynı paketin siyasi partilere de sunulacağını bildirdi.

TÜRK—İŞ ALINAN SON ÖNLEMLER HAKKINDA HENÜZ TEŞHİSİNİ KOYMADI

Daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplandıran Türk-İş Genel Sekreteri Şide bir gazetecinin "alınan son önlemler ve bu arada DPT'nin devreden çıkartılması yoluyla piyasa ekonomisinin ilkeleri getirildi. Geniş bir işçi kitlesini temsil eden Türk-İş'in bu konudaki görüşü nedir?" şeklindeki sorusu üzerine bazı çevrelerin bu konuda "Aceleci teşhislerde" bulunduğunu söyledi. CHP lideri Ecevit'in Güney Amerika modeli benzetmesini de kınayan Şide, "Böyle bir uygulamaya kimse yönelemez. Bunlar acelecilikle söylenmiş sözler, Türk-İş bu konuda teşhisini yapacaktır. Herşeyden önce unutulmamalıdır ki, Türk milleti demokrasiye düşkün bir millettir" dedi.

AET, Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfada)

meyi öngörmüş, ancak Türk makamlarının tepkisi üzerinde bu uygulamaya başlatılmamıştı. AET Dışişleri Bakanlarının katılacağı Ortaklık Konseyi'nde, bu yolda bir zorlama yapılması bekleniyor.

Öte yandan, AET'nin, Türkiye ile ilişkilerin canlandırılması çerçevesinde, Dördüncü Mali Protokolu'nun hızlandırılmasını ve gelecek beş yıl içinde kullanılmak üzere 600 milyon dolarlık bir kredinin oluşturulmasını öngördüğü bildiriliyor.

AET ile ilişkilerin canlandırılmasını en geç 1980 yılı sonuna kadar "tam üyelik" için resmi başvuruda bulunabilmeye yönelik bir biçimde değerlendiren Türkiye'nin ise, açık sınırlamaların ya da tarife-dışı kısıtlamaların ilişkileri zedeleyici yönleri üzerinde duracağı sanılıyor. Türkiye, son alınan ekonomik önlemlerle Türkiye'nin ithalatta uygulamakta olduğu kısıtlamaların yumuşatıldığını ve tahsisli ithal malları kapsamındaki AET kontenjanlarının da bu anlayışa bağlı olarak açılacağını açıklayacak.

AET kontenjanları, 1976'da arttırıldıktan sonra 1979'da mevcut düzeyinde bırakılmıştı. Kontenjanlarda bu yıl yapılacak artırımın, 1978'de yapılmayan arttırımı da kapsayacağı öğrenildi.

Türkiye'nin AET'den bir başka isteği ise, acil ekonomik yardım gereksinimin karşılanmasında, AET ülkelerinin "bir bütün olarak" Türkiye lehine tavır koymalarıdır."

NE ALIRSAN 12.5

DÜNYA GÖZÜYLE

(Baştarafı 5. Sayfada)

Planlamaya ve devletçiliğe inanmayan bu yeni hükümet enflasyon ve hızlı fiat artışları getirecek. Oysa, biz dışardaki yabancı tekellerle böy ölçüşebilecek duruma geliyorduk. Yer yer onların pazarlarına da girmiştik. Bizi, yani Kongre Partisi iktidarı ile beni, herşeyden önce, dünya tekellerini simgeleyen Amerika istemedi. Nixon'un başkan olduğu sırada bana bir sözü vardır: Pakistan'ın onun sözünden hiç dışarı çıkmadığını, bizim ise, başımıza buyruk hareket ettiğimizi söylemiş, komşumuza benzememizi önermiştir. Bu, bir büyük devlet tavrıdır. Hindistan gibi bir ülkenin ya da herhangi bir devletin başbakanına söylenemeyecek bir sözdür. Ama sanırım Amerikan Başkanları başkalarının egemenliği, bağımsızlığı gibi konuları kendilerine dert etmezler. Bizim iktidardan ayrılışımızda, 'el altından yabancıların mutlaka dürtüsü vardır. Sıkıyönetim uygulandığı doğruydu. Ancak, birdenbire demokrat kesilenlerin pek büyük bir çoğunluğu aslında faşizmin düşünü görüyorlardı. İşçilerin bir kısmına ücretlerinin yüzde 12'si kadar bono vermemiz gibi bazı rahatsızlıkların da sözü edilebilir. Fakat bize karşı işçe ve daştı yoğun bir propaganda makinası harekete geçirildi. Güney Asya'da Butto'nun iktidardan düşürülmesini, Bengladeş'te o devletin kurucusu olan Muciburrahman'ın tüm aile efradı ve akrabalarıyla birlikte katledilmesini, Sri Lanka'da Bayan Bandaranaike'nin aynı biçimde iktidardan uzaklaştırılması, birbirinden kopuk olaylar gibi değerlemdiremeyiz. Bunların hepsinin ardında, Güney Asya devletlerini bağımsız, bağlantısız yola sokmak ya da orada tutmak azminde olan kişileri yok etmeyi tasarlayan dış parmaklar görülmelidir. Üstelik, Hindistan endüstrileşen bir devlet olarak onlara rakip de olmuş, yanıbaşındaki Vietnam savaşından ötürü yıllarca saldırgan Amerika'yı kınamıştır. Yeni gelen koalisyon aşağı sınıfların tercihlerine ağırlık vermeyen, özel girişimciliği baştacı eden, planlamadan vazgeçen, hatta halkın toprak reformu konusundaki kazançlarından önemli geri adımlar atmayı tasarlayan bir iktidardır. İşte, tercih bizimle bu iktidar arasında olmuştur. Oysa, bugün iktidara ortak olanların önemli bir kısmı demokrasinin gereklerine saygılı değillerdir. Parti programlarında devletin laik temellerine sığmayan anti-demokratik hükümler vardır. Sıkıyönetim uygulamasındaki bazı aşırılıkları eleştirenler bugünkü iktidar partilerinden bazılarının programlarını iyi okusunlar."

1979'un en son günlerinde yer alan seçimler sırasında Hindistan 1947'de kazandığı bağımsızlığından bu yana en ciddi bunalımlarla karşı karşıyaydı. Aynı yoğun bunalımlarla bağımsızlığı elde etmiş olan Nehru da karşılaşmış, aşağı sınıfların gereksinimlerini yeğ tutan bir seçenekte karar kılmıştı. Umut ederiz ki, Bayan Gandhi de aynı yolu sürdürmek isteyecektir.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 08 15 Yıl: 11 Sayı: 3285/43

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 900.— 6 aylık 1800.— 1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 2250.— 55 DM. 6 aylık 4500.— 110 DM 1 yıllık 9000.— 220 DM

İLAN KOŞULLARI

2, 3. sayfalar (süt. cm)	400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.—TL
Yayın ilanları	400.—TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.—TL

İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58 Telefon: 10165

"EKONOMİYİ KURTARMA" KARARLARI DEDİLER HEP ONLAR KONUŞTULAR

BİR DE BİZ KONUŞALIM

ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ - 2

"Son zamlardan sonra büyüklere hep dua ediyoruz aklımızı başımıza getirdiler"

"Hep rahmet çıkartıyoruz büyükler için. Zamlardan sonra, sülâleleri nur içinde yatsın diyoruz.."

"Zamlardan biz de etkileniyoruz. Halk bize kızıyor. Ama biz de çekiyoruz."

● 'Zamlardan o kadar memnun olduk ki biz, sabah akşam büyükler için rahmet çıkartıyoruz... Anaları babaları nur içinde yatsınlar diye dua ediyoruz. Ne diyelim daha... Bizim aklımızı başımıza getirdikleri için duacıyız onlara '

Zamlar pazarları da etkiledi, fileler yarıya indi...

Pınar ÜNSAL

Son zamlardan sonra iğneden ipliğe herşeye zam gelirken, halkın geniş kesiminin gereksinimlerini karşıladıkları en ucuz alışveriş yeri olan pazarlar da zam kasırgasından geniş ölçüde etkilendi. Zamlardan önce halkın dolup taştığı pazar yerleri şimdi fazla ilgi görmüyor. En kalabalık olan yerler "Zamsız bunlar, yangından kaçırılan mallar bunlar" şeklinde haykıran satıcıların çevresi oluyor. En ucuz yer olmasına karşın pazarda da fiyatlar büyük ölçüde artmış gösteriyor.

İstanbul'un en işlek pazar yerlerinden Beşiktaş Pazarında filesini doldurmaya çalışan bir aile ile görüşüyoruz.

-Son zamlardan sonra filenizi kaça dolduruyorsunuz. Eskisi kadar alışveriş yapabiliyormusunuz?

-"Oooo zamlardan çok memnunuz evladım "diyor yaşlı amca." Ben emekliyim. Zamlardan o kadar memnun olduk ki biz, sabap akşam büyükler için rahmet çıkartıyoruz. Allah onlardan razı olsun diyoruz. Anaları babaları nur içinde yatsınlar diye dua ediyoruz. Ne diyelim daha. Bizim aklımızı başımıza getirdikleri için duacıyız onlara. "O sırada yanında bulunan hanımı karışıyor söze" Yandık kızım, yandık. Her şey iki mislinden fazla artmış. Nasıl geçineceğiz bilmiyoruz. Fileyi doldurmak falan hayal oldu artık. Bir peynir sordum deminden, 240 lira olmuş kilosu. Sen hesap et artık. " Teyze sesini iyice yükseltiyor. Sinirleniyor anlatırken. Amca sırtına dokunuyor "sinirlenme hanım "

"Anlayacağın kızım" diyor, "filemizi ancak 500-1000 liraya doldurabiliyoruz."

Gene yaşlı bir amcanın yanına yaklaşıyoruz. Soruyoruz ona elindeki fileyi kaça doldurduğunu.

"Evladım, şu gördüğün file, elimdeki şu küçücük file 250-300 lira arasında. Millete eziyet ediyorlar. Bir şey yemeden mi yaşanacak. Ne yapacağız bundan sonra? Ama bu kafayla onlar olayları falan da durduramazlar. Aç olan millet susmaz".

Esnaf da dertli:

"Bize gelen bütün mallar zamlı gelmeye başladı. Hatta şu elimde gördüğün kesekağıtlarının fiyatı bile 65 liradan 110 liraya, naylon torbaların kilosu 100 liradan 180 liraya çıktı. Biz üstüne fazla kâr da koymuyoruz. En ucuz biz satarız. İstanbul'da meyve sebzeyi. Ama halk bize kızıyor. Sanki biz kazanıyormuşuz gibi. büyük tüccarlar vurdu vurgunu biz gene kaldık ortada"

Şu gördüğünüz küçücük file 250-300 liraya doluyor.

YARIN: KÖPRÜDE ARTIK BESLENEBİLMEK İÇİN BALIK TUTULUYOR

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK

"Halkımızın insanca yaşama hakkı kalmadı"

Son ekonomik önlemler paketi ile halkımızın alışık olduğu bir senaryo yine sahnelenmektedir. Enflasyonun iyice arttığı bir dönemde, "Enflasyonu durdurma, ihracatı arttırma,dış kredi bulma vb." gerekçelerle önce devalüasyon ilan edilmekte devalüasyonu başta petrol olmak üzere, KİT ürünlerine ve bir dizi mala yapılan zam izlemektedir. Son yıllarda gelmiş-geçmiş tüm iktidarlar aynı senaryoyu sahnelemiştir. Ancak bu kez, oyuna emperyalizmin istekleri doğrultusunda yeni bir sahne eklenmektedir.

Yıllardır izlenen ithal ikameci politikadan, emperyalist mekropollerin dayattığı işbölümü sonucu ihracata yönelik bir üretim yapısına yönelinmektedir. AET ile yeniden canlandırılan ilişkiler de böylesine bir gelişmeyi zorlamaktadır.Son ekonomik önlemlerde bu amaca yöneliktir. Getirilen ekonomik politikalarla:

- Ücretlerin düşük tutulması
- Yüksek fiyat düzeyiyle iç tüketimin kısıtlanması
- Mevzuat değişiklikleriyle ülkenin yabancı sermaye yatırımları için daha çekici kılınması
- KİT'lerin süreç içinde özel sektöre devri amaçlanmaktadır.

Bu tür ekonomik politika değişiklikleriyle varılabilecek nokta, Güney Kore, Brezilya türü bir rejimdir.

Bu ekonomik uygulamaların, Baskı Yasalarını izlemesi bir rastlantı değil bilinçli bir seçimdir. Emperyalizm ve yerli tekelci sermaye, TEKEL ve TARİŞ olaylarında "devletin demokratik otoritesi'nden ne anladığını ortaya koymuştur. Böylesine tercihlerle varılabilinecek ekonomik düzeyin siyasi üstyapısı ise açık faşist bir rejimden başka bir şey değildir.

Egemen sınıfların emekçilere politik ve ekonomik saldırısını tezgahlayanlar, yaşanan sorunlarla ilişkin olarak "çözüm önerisi olan varsa beri gelsin demektedirler. Yıllardır izledikleri çarpık politikalar sonucu, varılan noktaya gelinilmesinden, emekçiler değil, emperyalizm ve yerli tekelci sermaye sorumludur. Yıllardır, devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların, diğer emekçi kesimler gibi, petrol politikasından, KİT'lere, sanayileşmeden ulaşıma değin çeşitli konularda savundukları halk yararına politikalara kulaklarını tıkayanlar, bugün sorunlara başkaca çözüm önerisininin bulunmadığını söyleyebilmektedir. Oysa sorunlar ve çözümler egemen sınıfların dayattığı kısır diyalog ve polemikler de değil emekçi halk iktidarına yönelik perspektifler içeren bir çerçevede ele alınmak zorundadır.

TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ MÜŞAVİRİ HASAN ERDOĞAN

"Çiftçilerimizin sorunları daha da ağırlaşacaktır"

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan kurtulmak için ekonomik tedbirlerin alınması bir ihtiyaç. Enflasyonist gidişi önlemek mal ve hizmet üretimini arttırmak, ekonomide istikrar yaratmak özellikle dış ticaret açığını kapatmak için hükümetçe alınmış bulunan önlem paketlerini genel hatlarıyla ekonomik yapımızın bir gereği olarak görüyoruz. Ancak devalüasyon kararı başta olmak üzere, KİT'lerin ürettiği mal ve hizmetlere ve özellikle tarımsal girdilerde çok önemli yeri bulunan gübre fiyatlarına yapılan zamlar, tarımsal üretim maliyetini büyük ölçüde arttıracaktır. Son alınan önlem paketinin tarım sektörüne dönük yönleri ele alındığında gübre, akaryakıt, tarımsal araç ve gereçlerin yeni bir fiyat artışına tabi tutulması nedeniyle tarımsal üretimde çiftçilerin büyük zorluk, sıkıntılarla karşı karşıya kalacağını belirtebiliriz.

Artan üretim maliyetleri dikkate alınarak üretilen tarımsal ürünlerin yeni şartlara göre, pazarlama imkanı yaratılamadığı takdirde, alım gücü esasen azalmış çiftçimizin sorunları daha da ağırlaşacaktır. Bu nedenle, hükümet yetkililerinden, şimdi belirlenen önlem paketleri yanında tarımsal ürünlerin değişik ekonomik koşullara uygun nasıl bir değerlendirmeye tabi olacağının açıklanması beklenmektedir.

Doların tek bir kur üzerinden yeniden ayarlanması paramızın ona göre devalüe edilmesi hiç kuşkusuz tarım ürünlerimizin dış pazarlarda üst düzeyde alıcı bulmasına imkan verecektir. İhracatı teşvik edecek bu sismi tarım sektörü yönünden olumlu buluyoruz.Ne varki, tarımsal ürünlerin ihracı nedeniyle oluşturulacak bir istikrar fonuna ayrılacağı belirtilen payların miktar ve oranı şimdiden kesin hatlarıyla belirlenmediği için tek bir parite üzerinden sürdürülecek kurun, tarımımıza ne ölçüde yarar getireceğini kestirmek güçtür.

Gübre fiyatlarının birden bire 6-10 kat artmış bulunması gübrenin yeter miktarda ve zamanında kullanılmasını önemli ölçüde aksatabilir endişesini taşıyoruz. Zira, belli bir alım gücüne sahip olan çiftçilerin ve özellikle küçük ve orta tarım işletmelerinin ihtiyaç duyduğu gübreyi sağlamakta sıkıntıları birden bire artmış olacaktır. Yeni zirai kredi imkanlarıyla alım gücü takviye edilmediği ve gübre dağıtımında gerekli kolaylaştırıcı tedbirler alınmadığı takdirde tarım tekniğinin gereği olan suni gübre yeterli miktarda kullanılamayacağı için, önümüzdeki dönemde tarımsal üretimde belirgin bir azalma görülecektir.

TV KÖŞESİ

DEMOKRAT'tan İZLEYİCİLERE

TRT'de sosyal içerikli programların bir bir yayından kaldırıldığı günler yaşıyoruz. Yapımcılar üzerinde, istenilen doğrultuda program hazırlanması için baskılar sürmekte... Nisan 1980'den sonra yapılacak programların "yukarıdan" önerileceği söylentileri dolaşıyor.

Hatırlanacağı üzere bir ara"isteyen herkesin program yapabileceği" fetvası çıkmış, ancak uygulamada ortaya çıkan kalitesiz yapımlar üzerine teknik açıdan yetkin, ama içerik açısından güdümlü yapımların gerçekleştirilmesi kararı alınmıştı.

İzleyicileri hiçe sayarak, alay edercesine ekranda boy gösteren içeriksiz yayınlar, makaslanmış haberler, "melekler," gözyaşlarına boğulmuş, "hicranlı" filmler... Böylelikle artık TV ve radyo sadece birer eğlence kutusu haline getirilmişlerdir.

İşte böyle bir dönemde Demokrat bir TV köşesi açıyor. Ama bugüne kadar alışıldığı gibi "sanatçılarımız"ın reklamlarını yapmak veya TRT'deki dedikodulara dikkat çekmek için değil... Bizim amacımız, kamuoyunu en fazla etkileyen bir araç olarak TV ve genel olarak da TRT üzerinde oynanmaya çalışılan oyunları açığa çıkartmak, yoz kültür politikasının etkilerini kırmak için çalışmaktır.

Radyo ve TV programlarındaki hatalı, eksik yanları bulup çıkartarak, programları eleştirmeyi, böylelikle okurlarımızla bütünleşmeyi hedefliyoruz. Sizlerden bu konuda gelecek eleştiri ve öneriler bizlere ışık tutacaktır.

Demokrat

TV'de özel bir yeri olan özel bir kişi

2 Şubat 1980 gecesi TV haberlerinde yine Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'ı izledik. Kendisi son zamları ve devalüasyonu hararetle savunan bir konuşma yaptı.

Haydi biz sabredip kendilerini seyrettik, ancak bir de olayın perde gerisi vardı. Şöyle ki; Mehmet Yazar'ın konuşması önce kamera sıkıntısı nedeniyle sessiz çekildi, daha sonra "özel" bir ekip gönderilerek kendisinden demeç alındı ve böylelikle çekim tamamlanmış oldu. Bizler de sayın odalar birliği başkanının değerli görüşlerini öğrenme olanağını bulduk.

Şimdi soruyoruz, TRT kimden yana?

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 LASSIE

Sürekli filmin "DOĞANIN SUÇU" adlı bölümü yayınlanacak.

19.30 TAKSİ

Dizinin bugün yayınlanacak olan "DOSTLUK" adlı bölümünde, Tony ile Bobby çok yakın iki arkadaştır. Ama Tony Bobb'nin bu arkadaşlığı sömürdüğünü söyleyerek arkadaşlığını bozar. Alex aralarına girer onları barıştırmaya çalışır.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 TATLI ÇARŞAMBA

Suna Pekuysal Ayşegül Atik, Hale Akıllı ve Oya Aydonat'ın rol aldıkları programın 2. bölümünde, Taşınma Sorunu İşleniyor. Yeni evlerine taşınmaları sırasında başlarına gelen olaylar komedi türünde anlatılıyor.

21.25 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

Dizinin Elmas Peşinde adlı bölümü yayınlanacak. Müzeden çok kıymetli bir elmas çalınmıştır. Bu elmas hırsızlar arasında ünlü bir kişide sanılmaktadır. Arkadaşları elması ondan alabilmek için baskı yaparlar. Çarli ve melekleri olaya girerler, elmasın esas yerini bulup kurtarmak için çalışmalara başlarlar.

Uzun süreden beri ekranlarımızda Çarli'nin Melekleri TV'nin yayın politikasının en güzel örneklerinden biridir. Dizinin en büyük özelliği ağırlıkla seks unsurunun ön plana çıkarılarak, özel dedektiflik masallarıyla süslenen bir uyutucu niteliğe sahip olması. Güzel melekler "tehlikeli işler" başararak TV izleyicisine günlük dertlerinden uzaklaştırıp eğlendirmekte, böylelikle de Türkiye'de gelişen olaylar gözlerden gizlenmeye çalışılmaktadır.

22.15 BİR KONSER

Programda, C.Reşit Ray'ın Fatih Senfonik şiirini, C. Reşit Rey yönetiminde İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası seslendiriyor.

22.45 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Binbir Gece Masalları— Şirket

Çevremiz ve Biz — Yaşayan Edebiyatçılar

ÇOCUK GAZETESİ

Döne'nin çiçekleri

Döne altı yaşındaymış. Anasının kuzusu, babasının nazlısıymış. Altı yaşamayan çocuğun yedincisiymiş. Üstüne toz konsa anasının yüreği hoplar, babasının kanı donarmış. Evin gülü, sokağın bülbülüymüş. Gülse güller açarmış yüzünde, ağlasa bulutlanırmış gökyüzü.

Döne çiçekleri çok severmiş. Sabahlar çiçeklerin yanlarında bulurlarmış Döne'yi. Çiçekler bilirlermiş az sonra geleceğini. Allanıp pullanarak, canlanıp dillenerek gözlerlermiş yolunu. Döne'ye öyle alışmışlar, öyle alışmışlar ki, bir gün gelmese boyunlarını bükerler, renklerini atarlarmış.

O gün güneş daha tepelerdeyken kalkmış Döne. Bulutların yağmura hazırlandığı bir Aralık sabahıymış. Çiçeklerin birçoğu tohuma saklamışlarmış baharlarını. Aralıklarda yaşamı tohumlayarak kışı geçirmek, baharları bin bir renkle süslemek demekmiş çünkü.

Çiçeklerin kimisi kış gelirken tohuma yatsa, kimisi rengini atsa da onları görmeden edemezmiş Döne. Kalkar kalkmaz fırlarmış dışarıya. Anası bilirmiş çiçeklere gittiğini. Bilirmiş bir süre sonra elinde birkaç kır çiçeğiyle eve geleceğini.

"Daha çok erken! Biraz sonra git kızım!" diyemezmiş kırmaktan korktuğu için.

Toprağı tohumlamakta olan bir çiçeğin yanındaymış Döne. Çiçeğin boynu bükük, rengi solukmuş. Çiçeğin bükük boynunu minicik parmaklarıyla düzeltmeye çalışmış.

Döne çiçekle oynarken bir arı gelip konmuş eline. Gıdıklaya gıdıklaya, güldüre güldüre yürümüş bir süre. Sonra uçup gitmiş kovanına doğru.

Uçup giden arıyı gözleriyle izlediği sırada görmüş Veli'yi.

"Abi bak! O uçan arı var ya, benim elime kondu! Ne güzel değil mi abi?" deyip kıkır kıkır gülmüş.

Veli, buranın armutçuların mahallesi olduğunu biliyormuş. Akşamdan beri üç armutçuyu öldürüp, on beş kez hacca gitmiş sayılmışmış. Ama yirmi kez gitmiş sayılması daha da iyiymiş.

"Aç ağzını, yum gözünü!" demiş.

Babası da "Aç ağzını, yum gözünü" dermış Döne'ye. Ağzını açtırıp gözünü yumdurduğunda bir şeker atarmış.

Açmış ağzını, yummuş gözlerini Döne.

Saat tik tak edinceye dek mermilerin üçü beşi birden girmiş Dönen'nin ağzına. Çiçeğin yanına kıvrılıvermiş o anda. Bir an önce akmak için birbirlerini itip kakan kanların gürültüleri duyulmuş.

Süzüle süzüle gidip boynu bükük çiçeğe ulaşmış Döne'nin kanı. Özsu olup dirim vermiş çiçeğe. Canlanıp kanlanmış. Bahar gelmiş sanki. Kan rengine boyamış kendini. Toprağa gömdüğü tohumlarını da boyamış kan rengine. Sonra kocaman bir yaş akmış çiçeğin gözlerinden toprağa.

İlhan GÜNGÖR

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

ÇİÇEĞİNE YENİDEN KAVUŞMANIN SEVİNCİYLE, KOŞMAYA BAŞLADI.

AMA ÇİÇEK YİNE ELİNDEN KAÇTI...

UZUN BİR KOVALAMADAN SONRA BİR KENTE VARDILAR